Analele Domniei Regelui Carol I. 1866
231269(17) 230667

Foi dintr'o publicaţiune neterminată, care s'a transformat în publicaţia: Trei-deci de ani de Domnie ai Regelui Carol I. Cuvîntări şi acte. Vol. I-II. Bucuresci 1897.- 2 vol. in-4°.

ANULU 1866.

st. v. st. n.

11 Fevruarie 23. — Proclamarea de Domnŭ alŭ Românieĭ a *Comiteluĭ Filipŭ de Flandra.*

Instalarea Locotenenţeĭ Domnescĭ compusă de:
Generalulŭ Nicolae Golescu,
Colonelulŭ Nicolae Haralambie,
Lascar Catargiu.

Ministri: Ion Ghica, Externe şi Preşedinte
Dimitrie Ghica, Interne
Petru Mavrogheni, Finanţe
Ioanŭ Cantacuzino, Justiţie
C. A. Rosetti, Culte şi Instrucţiune
Maiorul Dimitrie Lecca, Răsboiŭ
Dimitrie A. Sturdza, Lucrările Publice.

FUNDAŢIUNEA UNIVERSITARĂ CAROL I
B.C.U. Bucuresti
C72054

14 Fevruarie 26. — Pórta protestéză în contra proclamăreĭ de Domnŭ a Comiteluĭ de Flandra şi cere întrunirea uneĭ conferinţe a Puterilorŭ la Paris.

17 Martie 29. — Disolvarea Senatuluĭ şi a Adunăriĭ Deputaţilorŭ.

30 Martie
Aprilie 11. — Locotenenţa Domnéscă decide, în urma refusuluĭ Comiteluĭ de Flandra de a primi Coróna Românieĭ şi a depeşelorŭ primite de la agentulŭ Românieĭ la Paris, D-lŭ Ioanŭ Bălăceanu, a se supune unuĭ plebiscitŭ alegerea de Domnŭ a *Principeluĭ Carolŭ de Hohenzollern.*

Biblioteca Centrală Universitară BUCUREŞTI
Cota 76936
Inventar 72054
72054
RC 119/01

st. v. st. n.

31 Martie
Aprilie 12. — D-lŭ Ioanŭ Brătianu e primitŭ la Düsseldorf în audienţă de A. S. Regală Principele Antonŭ de Hohenzollern.

1 Aprilie 13. — Decretulŭ Locotenenţeĭ Domnescĭ pentru instituirea *Societăţiĭ Literare Române.*

3 Aprilie 15. — Telegrama D-luĭ Ioanŭ Brătianu către A. S. Principele Antonŭ de Hohenzolern:
«Cincĭ milióne de Românĭ aclamă de Suveranŭ alŭ lorŭ «pe Principele Carolŭ, fiulŭ Alteţeĭ Vóstre Regale. Tóte «templurile sunt deschise şi vocea cleruluĭ se înalţă cu «acea a Poporuluĭ întregŭ spre celŭ eternŭ, ca să-lŭ «róge a bine-cuvînta pre Alesŭ şi a-lŭ face demnŭ de «străbuniĭ sĕĭ şi de încrederea ce naţiunea întrégă a «pusŭ în elŭ.»

Rĕspunsulŭ A. S. Principeluĭ Carolŭ:

«Am primitŭ cu o vie emoţiune noutatea ce-mĭ «anunţĭ cu atâta efusiune de inimă. Judecata asu«pra oportunităţiĭ şi decisiunea cestiuniĭ este acum «în mânile Regeluĭ, căruia am supusŭ îndată co«municarea Domnieĭ Tale.»

8 Aprilie 20. — *Alegerea prin plebiscitŭ a Principeluĭ Carolŭ de Hohenzollern ca Domnŭ alŭ Românieĭ,* cu 685.969 voturĭ pentru şi 224 contra.

20 Aprilie
Maiŭ 1. — Decisiunea Conferinţelorŭ din Paris, ca în noua Adunare Moldoveniĭ şi Munteniĭ să voteze separatŭ asupra mănţinereĭ Unireĭ Principatelorŭ.

20 Aprilie
Maiŭ 1. — Principele Carolŭ primesce în audienţă pe D-niĭ Ioanŭ Brătianu şi Generalŭ Davila.

st. v. st. n.

22 Aprilie / Maiŭ 3. — Decretulŭ Locotenenţeĭ Domnescĭ pentru numirea membrilorŭ Societăţeĭ Literare Române, şi anume:

Iosifŭ Hodoşŭ Alexandru Romanŭ	din Maramureşŭ
Timoteŭ Cipariu Gavrilŭ Munteanu George Bariţŭ	din Transilvania
Andreiŭ Mocioni Vincenţiŭ Babeşŭ	din Banatŭ
Alexandru Hurmuzake Ambrosiu Dimitrovicĭ	din Bucovina
Alexandru Hăjdăŭ Constantinŭ Stamati Ioanŭ Străjescu	din Basarabia
Ioanŭ Caragiani Dimitrie Cozacovicĭ	din Macedonia

27 Aprilie / Maiŭ 9. — Principele Carolŭ primesce în audienţă pe D. Ioanŭ Bălăceanu.

28 Aprilie / Maiŭ 10. — Mesagiulŭ Locotenenţeĭ Domnescĭ la deschiderea Adunăriĭ numită „*Constituanta*“:

Domnilorŭ Deputaţĭ,

Sesiunea care se deschide astădĭ are să fie una din cele maĭ însemnătóre în analele patrieĭ nóstre; misiunea eĭ este mare şi gloriósă; ea are să însemne o eră nouă în analele Românieĭ; cestiunile cele maĭ vitale pentru esistenţa nóstră politică şi naţională vorŭ fi supuse chibzuireĭ Domniilorŭ vóstre, şi de la Domnia vóstră atârnă ca faptele ce va avé să înregistreze Istoria să fie strălucite. Soluţiunea ce veţĭ da lucrărilorŭ asupra cărora sunteţĭ chemaţĭ a desbate, va asigura în viitorŭ o sórtă stabilă si prosperă pentru Ţéra nóstră.

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — De śépte securi Românii aŭ căutatŭ să aşeze unŭ Statŭ puternicŭ, întemeiatŭ pe instituţiuni solide şi liberale; luptele lorŭ în acéstă privinţă aŭ fostŭ croice, şi nici o istorie nu este maĭ bogată în fapte marĭ, în sacrificiĭ şi abnegaţiunĭ ca istoria nóstră.

De când Radu Negru şi Dragoşŭ aŭ aruncatŭ temeliile a douĕ Principate, istoria acestorŭ ţĕrĭ surorĭ a fostŭ semĕnată de unŭ şirŭ de lupte sângeróse pentru libertate, pentru naţionalitate şi pentru esistenţa némuluĭ românŭ, alŭ căruĭ Traianŭ a aruncatŭ seminţia ca să dea róde strălucite sub Mircea celŭ bĕtrânŭ, sub Mihaiŭ celŭ bravŭ, sub Ştefanŭ celŭ mare şi sub Alexandru celŭ bunŭ, şi ca să se deştepte puternicŭ şi setosŭ de drepturile sale la 1821, la 1848, la 1859 şi la 1866.

Toţĭ suntemŭ mândri de istoria Ţĕreĭ nóstre. Puşĭ între némurĭ numeróse şi cotropitóre, posiţiunea nóstră geografică a făcutŭ ţinta nóstră multŭ maĭ anevoe de atinsŭ decât a celorŭ-lalte naţiunĭ. Românii, de la fundarea patrieĭ nóstre şi până acum, aŭ avutŭ a se lupta cu multe obstacole, cu multe ambiţiunĭ, cu multe aspirărĭ de cotropirĭ; eĭ aŭ avutŭ a combate şi intrigĭ carĭ semĕnaŭ discordia între dînşiĭ şi cercărĭ cu mână armată; eĭ aŭ avutŭ a înlătura şi năvălirile barbarilorŭ şi lăcomia naţiunilorŭ puternice de prin prejurŭ de a-ĭ încorpora; şi din tóte aceste lupte eĭ aŭ eşitŭ triumfătorĭ; tarĭ de credinţa şi de voinţa lorŭ, tarĭ de originea şi de bărbăţia lorŭ, trecêndŭ prin tóte vicisitudinile, eĭ aŭ rĕmasŭ Latinĭ, maĭ latinĭ decât fraţiĭ lorŭ din Italia şi din Spania.

In tóte epocele, în tóte fasele prin carĭ aŭ trecutŭ eĭ, de la fundarea acestorŭ ţĕrĭ şi pînă acum, unirea a fostŭ aspiraţiunea principală, ţinta urmărită de dînşiĭ ca o cestiune de viaţă politică şi naţională. Unirea a esistatŭ în faptŭ, o găsimŭ strălucită şi puternică în maĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — multe din fasele Istoriei nóstre, și luptele cele maĭ stăruitóre aŭ fostŭ pentru a o conserva, saŭ pentru a o redobândi, când ea a fostŭ perdută. Vicisitudinile politice prin carĭ aŭ trecutŭ Românii, aŭ pututŭ să-ĭ desparță pentru unŭ timpŭ maĭ multŭ saŭ maĭ puținŭ provisoriŭ, dar nicĭ o dată să-ĭ desnaționalisezе; dovadă de acésta este că dupe nenumăratele perderĭ, după anĭ îndelungațĭ de sugrumărĭ politice, nimicŭ nu a pututŭ schimba nicĭ limba, nicĭ tradițiunile, nicĭ drepturile nóstre de autonomie.

Aspirările Românilorŭ către Unire, de și manifestate cu energie și tăria dreptuluĭ, nu s'aŭ pututŭ realisa într'unŭ modŭ definitivŭ decât la începutulŭ anuluĭ 1859, după ce țéra întrégă fusese consultată; nu a avutŭ decât o voce ca să o céră, decât o unanimă înfrățire în dorința și în voința de a o realisa.

Diua de 11 Fevruarie a fostŭ cea maĭ puternică dovadă despre sentimentele Românilorŭ pentru Unire. Intriga inimică Românismuluĭ s'a cercatŭ a ne o smulge; dar Dumnedeŭ, care protege România și care a implântatŭ în inima fiilorŭ eĭ credința naționalitățiĭ, nu a iertatŭ și nu va ierta, ca o mână sacrilege să se atingă de dînsa și să ne răpésică cea ce s'a dobânditŭ cu atâtea sacrificiĭ. Din contra, cercările acelora, a cărora intrigă și egoismŭ a secatŭ în inima lorŭ dulcea simțire a iubireĭ de patrie, a întăritŭ maĭ multŭ credința națiuneĭ în unire.

Unirea este astădĭ unŭ faptŭ puternicŭ, intratŭ în dreptulŭ gintelorŭ, l'amŭ susținutŭ cu prețulŭ a imense sacrificiĭ, și voimŭ să-lŭ menținemŭ neatinsŭ în viitorŭ. Dar acestuĭ faptŭ îĭ lipsia până acum consolidarea aceea care are să facă din România o națiune, care să aibă rangulŭ ce i se cuvine în lucrarea progresuluĭ și a ci-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — vilisaţiuneĭ; consolidarea aceea pe care aŭ dorit'o Româniĭ în toţĭ timpiĭ, pe care aŭ cerut'o Divanurile ad-hoc, pe care aŭ cerut'o tóte corpurile constituite ale Statuluĭ în tóte ocasiunile, pe care în cele din urmă aŭ cerut'o şi Adunările Legiuitóre şi Comisiunea centrală în maĭ multe rînduri; consolidarea aceea în sfîrşitŭ care a făcutŭ pe Românĭ, în urma căderiĭ celuĭ din urmă Domnitorŭ, să puie capĕtŭ perturbărilorŭ şi sfăşierilorŭ, proclamândŭ unŭ Domnŭ dintr'o familie Regéscă.

Ideea de a avé unŭ Principe eriditarŭ dintr'una din familiele suverane ale Europeĭ, este o idee de iubire şi de înfrăţire între Românĭ, este o idee de stabilitate, de întărire naţională, este o pavăză în contra aspirărilorŭ şi ambiţiunilorŭ hrănite de speranţe nesocotite, este garanţia cea maĭ asigurătóre în contra vicisitudinilorŭ ce amŭ cercatŭ până adĭ. Acéstă idee, care a găsitŭ echo în tóte inimile Românilorŭ, a făcutŭ să tacă tóte ambiţiunile, a stinsŭ tóte pasiunile, a înfrăţitŭ tóte taberile, a unitŭ tóte inteligenţele, şi de la unŭ capĕtŭ la celŭ-alaltŭ alŭ Românieĭ cu o singură voce aŭ realisatŭ voturile Divanurilorŭ ad-hoc în persóna Comiteluĭ de Flandra.

De şi plenipotenţiĭ maĭ multorŭ Puterĭ vedeaŭ în cererile Divanurilorŭ ad-hoc singura soluţiune raţionabilă ce se putea da uneĭ cestiunĭ arḑênde care a mişcatŭ tótă Europa, singura garanţie de a se înfiinţa la gurile Dunăreĭ unŭ Statŭ durabilŭ, de şi acéstă idee a găsitŭ apĕrătorĭ călduroşĭ în ómeniĭ ceĭ maĭ eminenţĭ ca Comitele Walewski, Cavour şi ca Generalulŭ Kisseleff, bărbatŭ care cunoscea România şi a căruĭ memorie este între noĭ înconjurată de respectŭ şi de recunoscinţă, de şi aceştĭ bărbaţĭ s'aŭ pronunţatŭ atuncĭ să ni se acorde unŭ Domnitorŭ din una din familiele Domnitóre ale Europeĭ, ca singurulŭ mijlocŭ de a înlătura pentru viitorŭ

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — orĭ-ce împrejurărĭ ulterióre de complicaţiunĭ şi de turburărĭ; dar oposiţiunile aduse de Inalta Pórtă şi Austria aŭ rĕuşitŭ a înlătura adevĕrata soluţiune şi a se adopta în Convenţiunea din 19 Augustŭ o soluţiune care, nesocotindŭ trebuinţele nóstre, era condamnată din cea d'intâiŭ ḑi, chiar de aceĭ carĭ ne supuneaŭ la o nouă încercare de Domnitorŭ pămînténŭ.

Ca să vedemŭ cât ideea de unŭ Principe dintr'o familie Domnitóre din Europa este de salutară şi de indispensabilă pentru prosperitatea şi liniştea ţĕreĭ, nu avemŭ decât să ne aducemŭ aminte cele petrecute la alegerea celuĭ din urmă Domnitorŭ, şi nenorocirile carĭ ameninţaŭ ţéra dacă principiulŭ unireĭ nu ar fi venitŭ să pue capĕtŭ tristelorŭ scene şi sfâşierilorŭ ale ambiţiunilorŭ şi ale luptelorŭ înverşunate ce s'aŭ ivitŭ atuncĭ într'unŭ gradŭ aşa de mare, încât intrepusese ura şi discordia în societate, şi alŭ cărorŭ resultatŭ a fostŭ alegerea unuĭ omŭ care era negaţiunea a orĭ-ce convicţiunĭ, a orĭ-ce principiŭ, a orĭ-ce credinţe.

Toţĭ avemŭ încă întipăriţĭ în mintea nóstră şépte anĭ de înjosire, de suspiciunĭ, de persecutărĭ, în care instituţiunile ţĕreĭ compromise, eraŭ aduse la o desĕvârşită decădere, în care administraţiunea ajunsese la culmea arbitraruluĭ şi a corupţiuneĭ, în care tóte drepturile, tóte legile, tóte libertăţile eraŭ violate, sfâşiate, călcate în picióre, şi înlocuite cu unŭ sistemŭ de guvernare desbrăcatŭ de orĭ-ce respectŭ umanŭ, de orĭ-ce capacitate, de orĭ-ce simţŭ de justiţie. Toţĭ avemŭ încă în faţa nóstră aceĭ şépte anĭ de umilirĭ, de delapidărĭ şi de suferinţe; toţĭ scimŭ câtă resemnaţiune şi câtă abnegare a trebuitŭ, cu câtă bărbăţie Românii aŭ suferitŭ acea stare nenorocită de lucrurĭ, numaĭ şi numaĭ pentru că se temeaŭ ca nu cumva perturbaţiunea ce putea să aducă resturnarea

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Domnitoruluĭ să vatemc unirea. Acéstă considerațiune a ținutŭ pe Românĭ pironițĭ în suferințele lorŭ, căcĭ acéstă religiune politică fusese compromisă de către acelŭ guvernŭ, și într'unŭ așa de mare gradŭ, încât ómeniĭ de rea credință putuseră esploata credulitatea publică în unele localităților și făcuseră a se atribui acestuĭ principiŭ mărețŭ alŭ unireĭ ranele durerose carĭ provenceaŭ din rătăcirile uneĭ administrațiunĭ cupide și incapabile.

La 11 Fevruariŭ Românii adușĭ la culmea desperăriĭ și nevoindŭ să lase să piară o țéră pentru care strămunii lorŭ aŭ vĕrsatŭ croiculŭ lorŭ sânge; Românii, indignațĭ de a vedé drepturile și libertățile lorŭ batjocorite și nimicite; Românii, poporŭ și armată în unanimitate, setoșĭ de a scăpa țéra, aŭ dĕrâmatŭ o stare de lucrurĭ ucigătóre, și de odată cu aclamarea principiuluĭ de Domnitorŭ dintr'o familie regéscă, aŭ scrisŭ pe fruntispiciulŭ națională, în loculŭ arbitrariuluĭ și alŭ prevaricațiuneĭ, **justiție** și **libertate**.

La 11 Fevruariŭ, corpurile Statuluĭ aŭ proclamatŭ principiulŭ stabilitŭ de Divanurile ad-hoc. Inalta Pórtă, întemeindu-se pe protocólele de la 1859 și de la 1861, a învitatŭ îndată pe representanțiĭ Puterilorŭ garante, cerêndŭ ca o cameră să se adune la Bucurescĭ și alta la Iașĭ, să alégă pentru fie-care din vechile Principate câte unŭ Domnŭ. Europa întrégă însă într'o glăsuire a judecatŭ cestiunea deschisă în ḑiua de 11 Fevruariŭ, o cestiune de dreptŭ internaționalŭ, că trebue cercetată acolo unde a fostŭ tractată întâiŭ, și ast-fel conferințele s'aŭ convocatŭ la Paris.

Camera, Senatulŭ și guvernulŭ aŭ numitŭ șése delegațĭ carĭ să stăruéscă pe lângă Inalta Pórtă, pe lângă Puterile garante și pe lângă conferințe pentru realisarea votuluĭ de la 11 Fevruariŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Aci óre carĭ aspirărĭ și temerĭ, isolate în adevĕrŭ, dar îngrijitóre, se manifestară; scirile dobândite despre disposițiunile conferințelorŭ, interpretate cu rea credință, într'unŭ sensŭ defavorabilŭ, de ómenĭ rĕŭ intenționațĭ; imposibilitatea în care s'a credutŭ Comitele de Flandra de a primi Tronulŭ Românieĭ ce i se oferea, a începutŭ a frămînta spiritele acelora pe carĭ Dumnedeŭ ĭ-a condamnatŭ a nu crede nicĭ în iubire de țéră, nicĭ în lealitate, a nu maĭ crede nicĭ în virtute, nicĭ în devotamentŭ, nicĭ măcar în dile solemne și critice. O luptă de oposițiune seriósă se pregătea repede în Cameră, luptă care ar fi compromisŭ viitorulŭ țĕreĭ, de nu s'ar fi prevenitŭ la timpŭ. Cu atâtŭ maĭ lesne cu cât în afară se dicea pe de o parte că representanțiĭațiuniĭ nu maĭ eraŭ în unire cu guvernulŭ în privința principiuluĭ de la 11 Fevruariŭ, iară pe de alta să nega acleĭ Camere dreptulŭ de a vorbi în numeleațiuneĭ. In fața uneĭ asemenea situațiunĭ guvernulŭ a credutŭ de datoria sa să facă apelŭ laațiune, și acéstă datorie a împlinit'o.

In intervalulŭ convocăreĭ colegiilorŭ electorale pentru alegerile Camereĭ, Tronulŭ Românieĭ a rĕmasŭ vacantŭ prin declarațiunea făcută de Maiestatea Sa Regele Belgieĭ, că fratele sĕŭ nu póte primi coróna Românieĭ. Totŭ într'acestŭ intervalŭ intriga nu înceta manoperile sale, ea vĕrsa chiar banĭ și banĭ mulțĭ, și se gătea a face să isbucnéscă în țéră o acțiune fatală, o acțiune de mórte politică și națională pentru noĭ, acțiune a căreĭ cercare fu durerosulŭ evenimentŭ din Iașĭ. Laudă și onóre însă patriotismuluĭ bărbațilorŭ Românĭ! La orĭ-ce omŭ de valóre s'aŭ adresatŭ agențiĭ acesteĭ intrigĭ, la orĭ-ce cetățénŭ maturŭ și cu consciință s'aŭ adresatŭ instigatoriĭ eĭ, aŭ fostŭ respinșĭ cu indignațiune. Armata nóstră probâ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — încă o dată că scie să apere drepturile și instituțiunile patriei.

In aceste condițiunĭ situațiunea devenia și maĭ grea. Aceste manopere culpabile și sediţióse, de și nu aveaŭ nicĭ unŭ echo, nicĭ o putere în țéră, îngrijiră însă în străinătate chiar și pe ceĭ maĭ bine-voitorĭ aĭ causeĭ nóstre; cabinetele și presa începură a se preocupa de dinsele, și inimiciĭ căutară a le esploata, dândŭ unŭ sensŭ defavorabilŭ aspirărilorŭ și voinţeĭ Românilorŭ, și maĭ cu deosebire unanimităţiĭ ce esistă în aceste aspirărĭ și voinţe.

In urma disolvăreĭ Adunăreĭ, conferinţele întrerupte după încheerea făcută în ḑiua de 4 Apriliŭ, *până se va vedé ce va face noua cameră, a căreĭ arătărĭ despre dorinţele populaţiunilorŭ să facă obiectulŭ uneĭ atenţiunĭ binevoitóre din partea Puterilorŭ, tot-d'a-una animate de dorinţa de a ajunge la o stare de lucrurĭ care să consolide liniştea, buna stare și prosperitatea Principatelorŭ,* fură convocate prin stăruinţa baronuluĭ de Budberg, îndată ce scirile întîmplăriĭ de la Iașĭ aŭ ajunsŭ la Paris.

Imprejurările devenindŭ ast-felŭ din ce în ce maĭ complicate, o datorie nouă născea din ele pentru guvernŭ, datoria de a curma cu unŭ faptŭ împlinitŭ tóte consecinţele vătĕmătóre ce ele arŭ fi pututŭ avé și de a le stîrpi prin o inițiativă energică și seriósă, care să aibă o importanţă în balanţa decisiunilorŭ Europeĭ, și să ridice orĭ-ce bănuială despre esitațiunile ce arŭ fi pututŭ fi despre dorinţa și stăruinţa Românilorŭ în unire.

Indată ce avŭ sciinţă despre acele intrigĭ, guvernulŭ, urmândŭ nestrămutatŭ pe calea ce și-a trasŭ la 11 Februariŭ, și credinciosŭ angajamentelorŭ sale către națiune, a luatŭ tóte mĕsurile ca să nu lase să se compromită esistenţa nóstră politică și națională. După in-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — dicaţiunile agentuluĭ sĕŭ la Paris şi ale delegaţilorŭ numiţĭ de puterile constituite ale Statuluĭ, a supusŭ votuluĭ universalŭ candidatura Principeluĭ de Hohenzollern, sub numele de Carol I, şi mulţumită patriotismuluĭ, înţelepciuneĭ şi credinţeĭ naţiuneĭ, 685.969 voturĭ aŭ rĕspunsŭ la acestŭ apelŭ şi s'aŭ pronunţatŭ pentru, pe când numaĭ 224 aŭ respinsŭ soluţiunea salvatorie, acéstă soluţiune de viéţă pentru noĭ.

Astădĭ, în urma determinaţiuneĭ Principeluĭ Carol de Hohenzollern de a primì coróna ce-Ĭ oferimŭ, şi în urma declarăriĭ din urmă a conferinţeĭ, declaraţiunĭ care vi se vorŭ depune pe biuroŭ, sórtea ţĕriĭ este în mânile Domnieĭ-vóstre, şi este în mânĭ bărbate. Guvernulŭ nu are cea maĭ mică îndoială că veţĭ persevera şi că veţĭ încorona opera începută de noĭ. Rĕspundeţĭ la marea misiune ce aveţĭ, strigândŭ într'unŭ singurŭ glasŭ: «Să trăiască «Carol I, alesulŭ poporuluĭ românŭ întregŭ.» Fiţĭ tarĭ în credinţa, că glasulŭ vostru va fi auditŭ.

In mijloculŭ preocupaţiunilorŭ de ordinulŭ acelorŭ ce v'amŭ espusŭ, guvernulŭ nu a credutŭ oportunŭ a grăbì negociaţiunile începute la Constantinopolŭ pentru mănăstirile dise închinate. Acéstă negociaţiune a luatŭ începutŭ acum în urmă din faptulŭ secularisăriĭ aşezămintelorŭ religióse, îndeplinitŭ prin legea din 13 Decembrie 1863. Representanţiĭ Puterilorŭ garante, carĭ de la convenţiune nu se maĭ ocupase într'unŭ modŭ formalŭ de acéstă afacere, se adunară, în urma promulgăriĭ legiĭ de secularisare, în conferinţe şi hotărîră prin protocolulŭ de la 28 Maiŭ 1864, pe de o parte instituirea uneĭ comisiunĭ internaţionale pentru studiarea cestiuniĭ în amĕrunturile eĭ şi cu dreptulŭ de a putè face cercetărĭ la faţa loculuĭ în ţéră, iară pe de altă parte păstrarea veniturilorŭ mănăstirescĭ neatinse până la soluţiunea de

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — finitivă, şi depunerea lorŭ într'o casă specială pusă sub privegherea Puterilorŭ.

Guvernulŭ românŭ a refusatŭ de a esecuta protocolulŭ în cât îlŭ privia şi n'a numitŭ delegatŭ înaintea comisiuneĭ; dar cu ocasiunea mergereĭ fostuluĭ Domnŭ la Constantinopole, se vede că prin înţelegerea ce ar fi avutŭ acolo, resolvarea cestiuneĭ era înţelesŭ a se face printr'o sporire a indemnităţeĭ primitive, suindu-o la 106 milióne capitalŭ, care trebuia să fie plătitŭ în termenŭ de unŭ anŭ.

Negociaţiunile se şi urmară pe acéstă basă până la finele anuluĭ 1864, când se vede cererea de o sumă de 150.000.000 leĭ cu modŭ de a regula plata unuĭ procentŭ de 6 la sută şi formarea capitaluluĭ prin acumularea de 2 la sută în timpŭ de 24 anĭ; obligaţiunĭ, carĭ cu comisionulŭ de 2 la sută pe anŭ, constitue o dare anuală de 15.000.000 leĭ turcescĭ saŭ 9.300.000 leĭ, cursulŭ fisculuĭ nostru.

La 16 Martie 1865, sântele locurĭ aŭ supusŭ comisiuniĭ unŭ statŭ generalŭ de tóte averile închinate din ţéră şi s'aŭ retrasŭ protestândŭ. In urma memoriilorŭ date în Aprilie şi Iunie de agentulŭ Principatelorŭ, când desbaterile comisiuniĭ eraŭ să se încheie, sântele locurĭ cerură a fi din noŭ admise înaintea comisiuneĭ delegaţilorŭ, şi la 10 (22) Iulie, şedinţele comisiuneĭ se amânară pentru şése sĕptĕmânĭ, spre a se da timpŭ delegaţilorŭ sântelorŭ locurĭ a pregăti rĕspunsulŭ lorŭ la memoriurile agentuluĭ Românieĭ.

Comisiunea reluă lucrările la 28 Septembre (9 Octombre), şi la 11 (23) Februariŭ cestiunea nu făcuse nicĭ unŭ pasŭ; şĭ-a amânatŭ lucrările sale.

In anulŭ 1865, pe când se negocia la Paris convenţiunea internaţională a telegrafelorŭ pentru reducerea ş

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — uniformitatea tarifelorŭ, guvernulŭ otomanŭ, voindŭ a semna actulŭ și pentru cea ce privia România a cerutŭ a se trimite la Paris unŭ comisarŭ însărcinatŭ a da informărĭ asupra administrării telegrafelorŭ în România. Guvernulŭ românŭ n'a rĕspunsŭ la acea çhemare, dar maĭ târdiŭ, întemeindu-se pe art. 60 prin care tóte Statele sunt invitate a da adesiunea lorŭ, s'a grăbitŭ a trimite prin agentulŭ de la Paris o declarațiune guvernuluĭ francesŭ, și nota agentuluĭ Franciei din 27 Iulie 1865 dovedesce că acelŭ guvernŭ a luatŭ actŭ de declarațiunea guvernuluĭ românŭ.

In urmă guvernulŭ românŭ a încheiatŭ convențiunĭ telegrafice cu Austria, Rusia și Serbia; și după cererea guvernuluĭ otomanŭ a însărcinatŭ pe 1-iulŭ secretarŭ alŭ agenției de la Constantinopole ca plenipotentŭ din partea guvernuluĭ românŭ cu condițiune ca actulŭ ce se va subscrie să pórte numirea de convențiune iar nu de aranjamentŭ. Negocierile sunt încă pendinte, și chiar convențiunile încheiate cu Austria, cu Rusia și cu Serbia prin adoptarea de fostulŭ directorŭ alŭ telegrafelorŭ a uneĭ tarife maĭ ridicate nu s'a pututŭ aplica la 1 Ianuarie, și la 11 (23) Fevruarie s'a găsitŭ lucrarea lorŭ împedicată; s'aŭ luatŭ însă disposițiunĭ de a înlătura aceste dificultățĭ.

In cea ce privesce administrațiunea interióră, dificultățile ce amŭ întîmpinatŭ aŭ fostŭ fórte însemnătóre, și a trebuitŭ o muncă stăruitóre și o luptă fórte mare ca să le putemŭ învinge, și ca să ajungemŭ a introduce unŭ cursŭ regulatŭ în diferitele ramurĭ ale acesteĭ părțĭ importante din guvernulŭ țĕreĭ.

Dupe unŭ regimŭ care ne-a împilatŭ atâția anĭ, și în contra căruia națiunea întrégă s'a revoltatŭ, vindecarea

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — rĕuluĭ adusŭ prin unŭ sistemŭ corupĕtorŭ şi arbitrarŭ era fórte grea de realisatŭ în timpŭ aşa de scurtŭ; mulţimea nomolitóre a reclamărilorŭ celorŭ lesaţĭ în drepturile şi interesele lorŭ de către funcţionariĭ administrativĭ aĭ trecutuluĭ, a fostŭ o consecuenţă naturală a sistemuluĭ nenorocitŭ care a bântuitŭ ţéra într'unŭ timpŭ aşa de îndelungatŭ. Una din cele d'întâiŭ preocupaţiunĭ ale guvernuluĭ trebuia să fie, prin urmare, a satisface cu cea maĭ repede diligenţă păsurile celorŭ năpăstuiţĭ, şi a da o soluţiune cât se putea maĭ justă cestiunilorŭ carĭ le reclamaŭ de urgenţă chiar în interesulŭ întregeĭ societăţĭ; acesta a fostŭ motivulŭ care a provocatŭ destituirea unorŭ din funcţionariĭ administrativĭ şi a punereĭ maĭ multorŭ din eĭ în acusaţiune pentru diferitele delicte de carĭ s'aŭ găsitŭ culpabilĭ.

Trebuesce să vĕ spunemŭ, Domnilorŭ Deputaţĭ, că pe lângă abusurile comise în detrimentulŭ particularilorŭ, comisiunile de cercetărĭ numite de guvernŭ în maĭ multe ramurĭ ale administraţiuneĭ aŭ constatatŭ însemnătóre delapidărĭ de banĭ publicĭ, făcute de foştiĭ împiegaţĭ, de foştiĭ cassierĭ la prefectura poliţieĭ capitaleĭ, şi maĭ cu osebire de fostulŭ directorŭ alŭ poştelorŭ şi telegrafelorŭ. Acestŭ funcţionarŭ, manipulândŭ în modulŭ celŭ maĭ abusivŭ o sumă de 7.252.682 leĭ încuviinţată prin budgetŭ, a găsitŭ mijloculŭ a mări cheltuelile până la suma de leĭ 10.521.234 carĭ i s'aŭ acordatŭ în modurile cele maĭ ilegale prin credite suplementare şi estraordinare. Pe când în alte State acestŭ serviciŭ este o ramură producĕtóre, care asigură beneficiurĭ fórte importante pentru fiscŭ, la noĭ elŭ ajunsese o sarcină atâtŭ de împovărătóre şi desavantagiósă, încât, ca să dămŭ o idee de dînsa, vomŭ arĕta că numaĭ în anulŭ încetatŭ cheltuelile postelorŭ şi a telegrafelorŭ s'aŭ urcatŭ la cifra de ḑece milióne, şi

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — veniturile produse numaĭ la patru milióne. Cum a provenitŭ acestŭ deficitŭ, Domnilorŭ Deputaţĭ, se esplică prin raportulŭ comisiuneĭ care declară că elŭ isvoresce din causa uneĭ delapidărĭ de patru şi jumĕtate milióne comisă de fostulŭ directorŭ. In faţa unorŭ asemenea fapte guvernulŭ nu putea decât să pue pe culpabilŭ în mânile justiţieĭ şi să probeze ast-felŭ încă odată în ce stare de degradare ajunsese regimulŭ trecutuluĭ, şi cât era 11 Februariŭ de necesarŭ ca să scape societatea de cangrena ucigĕtóre ce introdusese unŭ sistemŭ de inepţie şi de toleranţă evidentă a corupţiuneĭ.

Ca să aducă acéstă ramură, una din cele maĭ importante ale rotagiuluĭ administrativŭ, la ţinta de utilitate şi de avantagiŭ, ce ea trebue să producă într'unŭ Statŭ, guvernulŭ s'a ocupatŭ a reduce budgetulŭ respectivŭ şi a adăoga veniturile ce póte da, ameliorândŭ serviciulŭ; şi cu multe dificultăţĭ s'a reuşitŭ a se scădé până acum acelŭ budgetŭ la suma de 6.522.320 leĭ, fără a se puté însă specifica nicĭ chiar aproximativŭ carĭ vorŭ fi beneficiurile ce ea va aduce Statuluĭ.

O cestiune vitală şi care neapĕratŭ trebuia să preocupe pe guvernŭ era echitabila şi utila aplicare a legeĭ rurale decretată cu atâta grăbire, şi înconjurată cu o sumă nespusă de alte legiurĭ, mĕsurĭ şi reglementărĭ contradictoriĭ, încurcate şi nepractice, până a aduce în societate o perturbaţiune ce ţine de la promulgarea eĭ în spirite, o îngrijire de care a profitatŭ réua credinţă, ca să împrăştie propagande primejdióse, ca să se serve de dînsa ca de unŭ mĕrŭ de discordie cu care să producă ura şi discordia între fiĭ aceleiaşĭ patriĭ; şi ale cărorŭ resultate aŭ fostŭ a sdruncina producerea agricolă în gradulŭ celŭ maĭ vătămătorŭ pentru averea publică.

Una din multele lacune ce presinta acéstă lege a fostŭ,

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — că înlocuindŭ munca silită prin cea de bună-voiă, nu a cătatŭ în nicĭ unŭ modŭ a garanta esecutarea contractelorŭ, și ast-felŭ convenţiunile deveniaŭ imposibile în condiţiunĭ atâtŭ de aleatoriĭ. Guvernulŭ, ca să întîmpine o lipsă așa de seriósă, a supusŭ fosteĭ adunărĭ legiuitóre unŭ proiectŭ de lege în privinţa acestorŭ convenţiunĭ, care votatŭ și pusŭ în lucrare cu activitate, a produsŭ efectele cele maĭ fericite și a devenitŭ unŭ elementŭ puternicŭ de înţelegere între cultivatorĭ și proprietarĭ. Pe lângă cele-lalte avantage ale eĭ, acéstă lege a servitŭ a evita ca fómetea să nu maĭ bântue unele părţĭ ale Românieĭ, căcĭ mulţumită încredereĭ ce ea a inspiratŭ proprietarilorŭ chiar în localităţile unde lipsa se simţia în celŭ maĭ mare gradŭ, eĭ aŭ făcutŭ locuitorilorŭ avansurĭ însemnate de banĭ, carĭ pe lângă sumele adunate din ajutórele publice, aŭ servitŭ a nimici acestŭ flagelŭ, și a asigura în contra luĭ părţile Românieĭ unde el începuse a isbi într'unŭ modŭ atâtŭ de durerosŭ.

Acestŭ guvernŭ a cătatŭ în administraţiune ca și în tóte cele-lalte ramure să introducă unŭ sistemŭ salutarŭ de economie în manipularea banilorŭ publicĭ, sistemŭ cu atâtŭ maĭ necesarŭ în faţa situaţiuniĭ financiare ce a moștenitŭ dela trecutŭ și a lipseĭ de mijlóce, care îlŭ împedica în tóte mișcările sale. Budgetulŭ ministeriuluĭ de Interne, care se urca la cifra de 21 milióne, a atrasŭ atenţiunea guvernuluĭ; și cu silinţele sale de a-lŭ reduce la o sumă maĭ moderată, cu tótă bună-voinţa și stăruinţa sa, Ministrulŭ de interne nu l'a pututŭ scădé până acum decât cu *patru milióne*, ast-felŭ ca grabnica aplicare a unorŭ reducerĭ să nu desorganiseze diferitele serviciurĭ și să nu se aducă cu acésta o împedecare vătămătóre în lucrărĭ. Acestŭ budgetŭ redusŭ nu este însă încă în lucrare până acum pentru moti-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — vulŭ că între modificările proiectate sunt unele, carĭ facŭ obiectulŭ de legĭ speciale, şi nu se potŭ esecuta fără îndeplinirea acesteĭ condiţiunĭ esenţiale.

Mărirea budgetelorŭ comunale a fostŭ maĭ cu osebire una din causele carĭ aŭ produsŭ cele maĭ marĭ nemulţumirĭ: sporirea lorŭ prin nenumĕrate şi incalificabile taxe şi imposite, producea în comune dificultăţĭ fórte grave şi deveneaŭ unŭ obiectŭ de traficŭ nesecabilŭ în favorulŭ unora şi în detrimentulŭ tuturorŭ; şi în adevĕrŭ este surprinsŭ cine-va şi totŭ de o-dată indignatŭ de a vedé cu câtă cutezare autoriĭ acestorŭ imposite, în setea lorŭ de a mări veniturile, aŭ inventatŭ peste o sută de felurite contribuirĭ. Spre a pune capĕtŭ uneĭ asemenea stărĭ de lucrurĭ, care ar fi adusŭ o împovorare aşa de grea în cât rĕfuirile arŭ fi devenitŭ imposibile, guvernulŭ a cerutŭ pe de o parte Consiliuluĭ de Statŭ să elaboreze unŭ proiectŭ de lege prin care să se determine într'unŭ modŭ positivŭ şi nestrămutatŭ numĕrulŭ şi specia taxelorŭ ce póte percepe o comună în circumscripţiunea sa; iar pe de alta a luatŭ mĕsura de a refusa încuviinţarea a orĭ-ce asemenea taxe se vorŭ cere a se impune comunelorŭ, şi acésta până ce se va regula acéstă cestiune prin puterea legiuitóre.

In aresturile preventive s'aŭ găsitŭ o sumă de indivizĭ încarceraţĭ de nenumĕrate lunĭ, de anĭ întregĭ, fără a se sci dacă eraŭ în adevĕrŭ culpabilĭ, şi dacă acéstă pedépsă, ce le era aplicată fără a fi judecaţĭ, îndeplinea condiţiunea pusă de tóte legislaţiunile şi de ecitate, ca o penalitate să fie morală şi esemplară; acéstă ramură în administraţiune ajunsese la unŭ aşa mare gradŭ de negligenţă, în cât era o ruşine pentru unŭ statŭ civilisatŭ. In faţa unorŭ asemenea nepăsărĭ, guvernulŭ a luatŭ îndată mĕsurile cele maĭ severe şi maĭ eficace în cea

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
72.054

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — ce privesce salubritatea și curățenia localurilorŭ, igiena arestaților, precum și ca instrucțiunea proceselorŭ să se facă cu cea maĭ strictă diligență, ca să nu se maĭ ivéscă asemenea casurĭ vătămătóre libertățiĭ individuale.

Intre alte instrucțiunĭ cărora acestŭ guvernŭ a avutŭ fericirea să facă a da nascere în scurtulŭ timpŭ cât a pututŭ lucra cu camera încetată și între dificultățile cele marĭ de carĭ a triumfatŭ, putemŭ numěra cu satisfacțiune garda orășenéscă, a căreia lege s'a pusŭ cu succesŭ în aplicațiune; acéstă instituțiune s'a înființatŭ în Bucurescĭ, și se înființéză treptatŭ în cele-lalte orașe principale ale țěreĭ; putemŭ afirma cu asigurare că ea ne va da tótă garanția pentru menținerea ordineĭ și pentru susținerea libertăților nóstre constituționale; cetățénulŭ singurŭ apěrătorŭ alŭ vetreĭ sale, alŭ familieĭ sale, alŭ avereĭ sale, ne scapă de instituțiunea poliției secrete, căcĭ făcětoriĭ de rele vorŭ găsi în garda orășenéscă multŭ maĭ mare zelŭ, maĭ multŭ interesŭ, și maĭ activă priveghere, decât în mercenarĭ plătiți, carĭ avemŭ esemple din polițiile trecutuluĭ, se asociaŭ maĭ adese-orĭ la spargerile și la jafurile ce se comiteaŭ; cetățeniĭ singurĭ apěrătorĭ aĭ căminurilorŭ lorŭ și aĭ orașuluĭ vorŭ lăsa prin participarea lorŭ la aceste serviciurĭ braveĭ nóstre armate timpŭ materialŭ maĭ multŭ pentru studiile și exercițiurile militare, și la orĭ-ce casŭ de eventualitate, vomŭ puté dispune de soldațiĭ noștri fără a fi opriți prin considerațiunile serviciuluĭ de garnisóně și alŭ gardelorŭ orașelorŭ carĭ se vorŭ face în viitorŭ, pe cât se va puté de către legiunile gardeĭ orășenescĭ.

Cele ce amŭ numěratŭ până acum nu sunt tóte îmbunětățirile și tóte lucrările, ce acestŭ guvernŭ se mândresce că a adusŭ în administrațiunea interióră a țěreĭ; pe lângă tóte silințele sale de a moralisa func-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — ţionariĭ, de a stêrpi abusurile, de a da cestiunilorŭ ce i se presintă o soluţiune repede şi echitabilă, de a ameliora sórta comunelorŭ, de a introduce unŭ sistemŭ liberalŭ şi onestŭ în administraţiune, s'aŭ dobênditŭ şi alte resultate avantagióse pe carĭ acéstă Adunare va avé ocasiunea de a le judeca treptatŭ şi carĭ i se vorŭ supune la cunoscinţă orĭ când ocasiunea se va presenta.

Aci este, credemŭ, loculŭ de a vĕ vorbi şi despre presă, Domnilorŭ Deputaţĭ. Acéstă mare garanţie constituţională, acéstă puternică pavĕză în contra tiranieĭ, acéstă nobilă armă în contra abusuluĭ şi a arbitraruluĭ, a fostŭ întâia preocupaţiune a acestuĭ guvernŭ; prin o circulară care desfiinţéză ordonanţa sub alŭ căreĭ regimŭ era supusă presa în trecutŭ, Ministrulŭ de interne a ruptŭ cătuşile ce se impusese de guvernulŭ trecutŭ, şi i-a ruptŭ lanţurile carĭ o sdrobise. Camereĭ rĕmâne frumosulŭ şi mărețulŭ dreptŭ de a-ĭ da deplina libertate, şi de a o scóte de sub tutela uneĭ legĭ pe care elŭ nu o putea desfiinţa fără concursulŭ corpuluĭ legiuitorŭ. Ne rĕmâne numaĭ să spunemŭ cu mândrie că rigorile acesteĭ legĭ nu aŭ fostŭ esercitate de către guvernulŭ de la 11 Februariŭ şi că de la acea ḑi, în care a rĕsăritŭ sórele libertăţiĭ pentru ţéră, nicĭ unŭ procesŭ de presă nu a venitŭ să aducă vre-o împedecare orĭ cât de mică libereĭ espresiunĭ a opiniuneĭ publice.

Ca o mĕsură de libertate şi de înlesnire în relaţiunile dintre ómenĭ, Guvernulŭ a desfiinţatŭ mĕsurile vexatoriĭ, carĭ eraŭ pentru cererea şi cercetarea pasapórtelorŭ de la călĕtoriĭ carĭ veniaŭ în România. Este bine doveditŭ pretutindenĭ că formalitatea pasapórtelorŭ supĕră şi jignesce interesele, fără de a fi o garanţie seriósă în contra ómenilorŭ celorŭ rĕŭ intenţionaţĭ.

In justiţie unificarea legislaţiunilorŭ diferite a amên-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — durorŭ Principatelorŭ, a rĕspunsŭ la o trebuinţă simţită şi a contribuitŭ multŭ la întărirea unireĭ. Asemenea avemŭ a ne felicita şi de introducerea la noĭ a codicelorŭ francese precum şi a altorŭ legĭ. Regretămŭ însă că în lucrarea lorŭ, care a fostŭ amânată fără cuvîntŭ atâţia anĭ şi a fostŭ în cele din urmă făcută cu o prea mare iuţélă, nu s'a ţinutŭ în destulŭ sémă, pentru maĭ multe părţĭ din ele, d'a se pune în o maĭ bună armonie cu starea nóstră socială şi cu obiceiurile făcute prin legile cele vechĭ. Vomŭ lucra continuŭ, Domnilorŭ, pentru a ameliora legislaţiunea nóstră în vigóre.

Organisarea nóstră judecătorésca lasă ăncă multŭ de doritŭ. Noucle instituţiunĭ carĭ facŭ parte din ea, le-amŭ găsitŭ uncle funcţionândŭ, altele nu, şi acésta aduce marĭ pedecĭ în administrarea justiţieĭ. Juriulŭ funcţionéză; Portăreiĭ ĭ-amŭ înfiinţatŭ, şi începŭ a funcţiona; Judecătoriĭ de plăşĭ nu sunt încă înfiinţaţĭ. Pe lângă aceste lipsurĭ, nestabilitatea în magistratură, care în locŭ a dispare, amŭ găsit'o ajunsă la culme, unŭ personalŭ judecătorescŭ în mare parte rĕŭ alesŭ saŭ neîndestulătorŭ pentru noucle procedurĭ, trista stare a închisorilorŭ şi, îndrăsnimŭ a o ḍice, unŭ spiritŭ de a face din justiţie unŭ instrumentŭ politicŭ; tóte aceste aŭ contribuitŭ de amŭ găsitŭ lucrările judecătoriilorŭ, procesele, şi maĭ cu osebire instrucţiunea proceselorŭ corecţionale şi criminale, în o situaţiune puţinŭ satisfăcĕtóre, şi că amŭ întîmpinatŭ multe reclamaţiunĭ. Ne-amŭ ocupatŭ, Domnilorŭ, şi d'aci înainte ne vomŭ ocupa cu toţiĭ, pentru a face, ca, în tóte privirile, justiţia să fie o adevĕrată garanţie pentru viéţa, onórea şi averea cetăţenilorŭ.

Evenimentele de la 11 (23) Februariŭ aŭ probatŭ învederatŭ naţiuniĭ, că moralulŭ armateĭ n'a suferitŭ de demoralisarea şi corupţiunea ce cuprinsese ramurile so-

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — cietăţiĭ; patriotismulŭ armateĭ suferea cu indignaţiune calamităţile ce în cursŭ de şépte anĭ aŭ apăsatŭ România. Dar, dacă moralulŭ armateĭ era întregŭ, sub raportulŭ materialŭ ea a fostŭ în cea maĭ completă desordine administrativă.

La 11 Februariŭ efectivulŭ armateĭ era adusŭ la maĭ puţinŭ decât jumĕtate, prin liberarea anticipată a douĕ clase, şi prin neputinţa în care se afla guvernulŭ de atuncĭ a umplé golurile în faţă cu noua lege de recrutare din 5 Decembre 1864, promulgată în puterea Statutuluĭ de la 2 Maiŭ. Guvernulŭ de astădĭ, considerândŭ greutatea serviciuluĭ, a cerutŭ şi a dobânditŭ autorisarea puteriĭ legiuitóre spre a chema sub drapelŭ unŭ contingentŭ de 4.000 ómenĭ.

In tóte serviciile se afla unŭ personalŭ numerosŭ şi nefolositorŭ, pe care guvernulŭ spre a descărca budgetulŭ l'a suprimatŭ; posiţia acelorŭ oficerĭ, garantată de legea din 3 Decembre 1864, a fostŭ asigurată prin solda de ne-activitate.

In privinţa administraţieĭ, guvernulŭ s'a aflatŭ în faţa unorŭ contracte, din carĭ pe unele a fostŭ nevoitŭ a le respecta, iar pe altele le-a desfiinţatŭ.

Ast-felŭ este contractulŭ încheiatŭ pentru lemnele şi furagiulŭ trebuinciosŭ armateĭ, care din norocire espiră la finele acestuĭ anŭ.

Acestŭ contractŭ, de şi prin publicaţie se propunea a a fi pe termenŭ de unŭ anŭ, însă la darea în întreprindere s'a regulatŭ a fi pe treĭ. Deosebitŭ de acestea maĭ este încă unŭ suplementŭ de contractŭ pentru dorobanţĭ în privinţa căruia nu s'a făcutŭ cea maĭ mică formalitate, călcândŭ ast-felŭ regulamentulŭ financiarŭ. Pretutindenĭ se vede acecaşĭ risipă şi aceeaşĭ nepĕsare pentru baniĭ publicĭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Guvernulŭ de astădĭ a luatŭ mĕsurĭ spre a pregăti caetulŭ de însărcinărĭ, făcêndu-se licitaţie în tóte oraşele Românieĭ pentru aprovisionarea acestorŭ articole pe districte şi în spiritulŭ legilorŭ esistente.

In aceaşĭ categerie cadŭ şi contractele cele noue făcute cu diferiţĭ antreprenorĭ pentru îmbrăcămintea armateĭ şi pe care guvernulŭ de astădĭ a fostŭ silitŭ a le respecta, maĭ alesŭ că unele dîntr'însele aŭ şi expiratŭ.

Pe lângă acestea, îmbrăcămintea, marele şi miculŭ echipamentŭ, campamentŭ şi harnaşamentŭ, pentru care s'aŭ cheltuitŭ atâtea milióne, s'aŭ introdusŭ în ţéră numaĭ după nisce simple comande, cu dispreţulŭ legilorŭ nóstre, cu preţurĭ exorbitante, de o calitate maĭ multŭ decât inferióră, fără controlŭ şi lăsată la buna plăcere a furnisorilorŭ. Probă pentru acésta este, că chiarŭ ministerele trecute, aŭ fostŭ nevoite a schimba şi a reforma parte din acele obiecte înainte de termenulŭ regulamentarŭ; harnaşamentulŭ maĭ cu sémă, care astădĭ se află în depositŭ, este maĭ de totŭ necompletŭ, căcĭ o mare parte dintr'însulŭ se compune din bucăţĭ ce nu se potŭ adapta unele la altele.

Cât pentru şelele înfiinţate fără licitaţie pentru dorobanţĭ, ele sunt atâtŭ de rele în cât în întâia ḑi a puneriĭ lorŭ în serviciŭ cea maĭ mare parte dintr'însele s'aŭ sfărămatŭ. Să nu trecemŭ însă cu vederea că fie-care din aceste şele aŭ costatŭ 9 şi jumĕtate galbenĭ. Este adevĕratŭ că s'a plătitŭ reparaţia lorŭ de către antreprenorŭ, dar nu este maĭ puţinŭ doveditŭ, că calitatea este din cele maĭ rele.

Sgomotulŭ ce a produsŭ contractulŭ Godillot, sumele colosale ce arŭ fi eşitŭ din ţéră, dacă acestŭ contractŭ şĭ-arŭ fi avutŭ cursulŭ luĭ, satisfacţia eclatantă ce s'a datŭ intereselorŭ Statuluĭ şi opiniuniĭ publice de

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — către Corpurile legiuitóre, ne face a nu maĭ atinge acestŭ subiectŭ.

Pentru lipsurile esistente s'aŭ făcutŭ cuvenitele publicaţiĭ, şi în curêndŭ se vorŭ umplé golurile produse în proporţie cu mijlócele de carĭ dispunemŭ.

Este necesarŭ cu tóte aceste de a se crea în cele 4 divisiĭ militare teritoriale câte unŭ depositŭ de îmbrăcăminte, campamentŭ, arnaşamentŭ şi altele, carĭ să coprindă efecte celŭ puţinŭ pentru treĭ anĭ. O asemenea disposiţiune ar fi din cele maĭ nemerite, scutindŭ pe Statŭ de enorme transporturĭ şi puindŭ în posiţiune pe ómenĭ de a avé pe dată efectele ce le potŭ fi necesare.

In curêndŭ regulamentulŭ asupra subsistenţeĭ se va da în deliberarea Comitetuluĭ consultativŭ, regulamentŭ menitŭ a da resultatele cele maĭ satisfăcĕtóre pentru hrana ómenilorŭ.

Unŭ proiectŭ pentru o manutenţiune militară s'a datŭ în deliberarea Consiliuluĭ de Ministri; la timpŭ se va dovedi avantagele unuĭ contractŭ în acéstă privinţă, asigurândŭ soldatuluĭ unŭ nutrimentŭ bunŭ şi sănĕtosŭ.

Unŭ regulamentŭ asupra transportuluĭ esistă în legislaţia nóstră militară încă din anulŭ 1864; din nenorocire însă, nicĭ odată nu s'a aplicatŭ cu sinceritate; pagubele şi cheltuelele ce a suferitŭ Statulŭ o probéză în destulŭ, asemenea şi transportulŭ furniturilorŭ luĭ Godillot directe şi indirecte, care era apĕratŭ până şi de dreptulŭ de vamă.

Dacă s'ar fixa odată pentru tot-d'auna în ţéra nóstră etapurĭ ca şi în cele-lalte state bine organisate, dacă prin cameră în schimbŭ de alte drepturĭ, satele învecinate de case militare s'arŭ obliga cu transportulŭ muniţieĭ; atuncĭ economiĭ considerabile arŭ resulta pentru tesaurulŭ publicŭ şi arŭ lipsi odată pentru tot-d'auna abusu-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — rile la carĭ daŭ locŭ o asemenea lacună. Spiritulŭ de economie și interesulŭ armateĭ cere imperiosŭ o asemenea mĕsură.

Unŭ ce care a datŭ nascere la fórte multe abusurĭ este, fără îndoială, progónele și misiile. Câțĭ banĭ s'aŭ cheltuitŭ în socotéla acestuĭ articolŭ, numaĭ consciința celorŭ ce aŭ încuviințatŭ o póte sci; destulŭ numaĭ că sunt persóne carĭ șĭ-aŭ făcutŭ ale lorŭ interese particulare în contulŭ și în detrimentulŭ Statuluĭ. In administrația centrală guvernulŭ actualŭ a introdusŭ maĭ multe modificărĭ folositóre; inspectoriile de graniță și de dorobanțĭ, desființându-se și crearea unuĭ alŭ patrulea comandamentŭ, sunt mĕsurĭ menite a da cele maĭ bune resultate, atâtŭ din punctulŭ de vedere administrativŭ, cât și din acelŭ economicŭ.

Corpulŭ uvrierilorŭ găsitŭ desființatŭ, s'a reorganisatŭ pe unŭ altŭ piciorŭ corespunḑĕtorŭ cu misia la care se destină. Guvernulŭ se va îngriji a pune fabrica de pielărie pe unŭ piciorŭ maĭ regulatŭ., spre a puté îndestula armata cu cismele trebuincióse; perfecționarea uneĭ asemenĭ industriĭ în țéră la noĭ, ar da cele maĭ bune resultate sub tóte raporturile; precum și dacă postavurile s'arŭ puté cumpĕra din țéră, aceste negreșitŭ s'arŭ perfecționa, industria ar lua unŭ maĭ mare sborŭ, armata va fi tot-d'auna bine îmbrăcată, la timpŭ și maĭ eftinŭ, iar baniĭ ce se varsă arŭ rĕmâné tot în țéră.

Ministeriulŭ de resbelŭ posedă o presă de maĭ mulțĭ anĭ; cheltuelele făcute nu sunt nicĭ de cum în raportŭ cu cea ce a pututŭ produce; guvernulŭ va lua mĕsurĭ pentru a îmbunătăți starea eĭ actuală.

Spre a ajunge la unŭ controlŭ maĭ eficace, spre a se da unŭ maĭ repede cursŭ tuturorŭ serviciilorŭ și a întîmpina la momentŭ orĭ-ce trebuință, este necesitate d'a se

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — mări cu multŭ personalulŭ intendenţeĭ militare şi a oficerilorŭ de administraţiune, în proporţie cu efectivulŭ armateĭ şi conformŭ cu legea organisaţieĭ.

Fie-care serviciŭ administrativŭ, precum corpurile de trupă pedestre şi călărĭ, regulate şi neregulate, spitalurile militare, depositele de totŭ felulŭ, subsistenţa, transporturile, uvrieriĭ, campamentulŭ şi altele vorŭ avé atuncĭ oficeriĭ sĕĭ specialĭ de intendenţă şi de administraţie. Nicĭ o dată nu vomŭ puté avé o armată bine organisată până când nu se va organisa maĭ întâiŭ acestŭ serviciŭ. Succesulŭ chiar într'o campanie depinde de multe orĭ de la o bună administraţie.

Cassa dotaţiuneĭ ósteĭ, înfiinţată prin legea din 28 Martie 1862, are unŭ capitalŭ de maĭ multŭ de unŭ milionŭ şi jumĕtate; aceştĭ banĭ, de şi tesaurulŭ avea mare trebuinţă de dînşiĭ şi în virtutea legiĭ trebue să se prefere, aceştĭ banĭ se află daţĭ cu împrumutare pe la particularĭ favorisaţĭ de fostulŭ guvernŭ.

Cassa de dotaţie prin legea de la 3 Iulie 1865 este însărcinată a plăti pensiĭ şi ajutóre suboficerilorŭ şi soldaţilorŭ rĕmaşĭ infirmĭ din causa serviciuluĭ.

Cu tóte aceste însărcinărĭ cassa de dotaţie merge prosperândŭ, şi de acum se póte asigura guvernulŭ de folosulŭ ce va aduce acéstă instituţiune, administrată cu probitate.

De la organisarea armateĭ şi mărirea efectivuluĭ sĕŭ, s'aŭ construitŭ o mulţime de clădirĭ militare, s'aŭ cheltuitŭ milióne pentru înfiinţarea lorŭ, şi cu tóte acestea lipsa se simte atâtŭ în capitală cât şi în cele-lalte garnisóne. Cele aflate, de şi în mare parte noue, sunt construite în condiţiĭ rele, unele sunt ameninţate de cădere şi soliditatea lorŭ compromisă până a inspira temere trupelorŭ ce le locuescŭ. Iaşiĭ, vechea capitală, are tóte

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — zidirile sale militare într'o completă stare de ruină; și de nu se vorŭ lua grabnice mĕsurĭ, nu vorŭ maĭ fi în stare de locuitŭ chiar în iarna viitóre. Acelaşĭ lucru se póte ḑice de casărmile din Galaţĭ şi Brăila, căcĭ în cele-lalte oraşe trupele sunt casernate în clădirĭ închiriate, carĭ absorbŭ cea maĭ mare parte a capitaluluĭ budgetuluĭ destinatŭ clădirilorŭ militare. Jumĕtatea anuluĭ nu s'a terminatŭ şi acestŭ capitalŭ alŭ budgetuluĭ se afiă sleitŭ prin închirierĭ şi reparaţiĭ superficiale a clădirilorŭ ameninţate de ruină.

Dacă de la casernarea trupelorŭ regulate trecemŭ la acea a celorŭ neregulate şi la pichetele de pe fruntariĭ, găsimŭ rĕulŭ şi maĭ întinsŭ: Cele ce esistŭ în România de dincóce de Milcovŭ sunt într'o stare deplorabilă; cele de dincolo de Milcovŭ şi maĭ cu sémă pe fruntariile despre Rusia staŭ neînfiinţate nicĭ până astăḑĭ; nisce bordee miserabile, aşezate la distanţe imense carĭ facŭ survegherea ilusorie, forméză singurulŭ adăpostŭ a grănicerilorŭ, tocmaĭ în locurile unde acéstă instituţie nouă căuta a se întroduce, procurândŭ gardeĭ de fruntariĭ tótă comoditatea şi depărtândŭ orĭ-ce ar fi pututŭ a-ĭ desgusta de acéstă sarcină ce li se impunea pentru prima óră.

In faţa unorŭ asemenea rele, douĕ mĕsurĭ importante s'aŭ luatŭ:

1. S'a numitŭ o comisie mixtă de architecţĭ civilĭ şi militarĭ, carĭ studie clădirile ce esistă; acestŭ studiŭ are de scopŭ a verifica daca clădirile militare sunt esecutate întocmaĭ după planurile şi devisurile proiectate, de presintŭ defecte de construcţiĭ, carĭ compromitŭ esistenţa lorŭ, şi în fine de a propune mijlócele de aplicatŭ pentru a asigura soliditatea lorŭ în momentulŭ actualŭ. Acéstă comisie încă nu şi-a terminatŭ lucrarea sa.

2. După studiulŭ făcutŭ pe fruntariile Rusieĭ, s'aŭ de-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — terminatŭ locurile unde se vorŭ aşeza pichete de grănicerĭ, precum şi acele unde sunt a se face puţurĭ saŭ fântânĭ, căcĭ este cunoscută lipsa de apă ce esistă în acele localităţĭ. S'aŭ determinatŭ apoĭ tipurĭ de pichete de o construcţie simplă, solidă şi economicósă. Aceste construcţiĭ, a cărorŭ costŭ se urcă maĭ la unŭ milionŭ, trebuescŭ esecutate cât maĭ în grabă şi e nevoe a se aloca pe dată creditulŭ necesarŭ.

Aşa dar în privinţa clădirilorŭ militare, trebuinţele armateĭ sunt cele următóre:

1. Asigurarea solidităţiĭ şi o reparaţie radicală a casărmilorŭ şi clădirilorŭ militare din Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila, ş. c. l.

2. Construcţiĭ de casarme şi otelurĭ pentru comandamente şi serviciulŭ intendenţeĭ în fie-care din cele patru divisiĭ teritoriale ale ţĕreĭ.

3. Construcţiĭ de magasiĭ de îmbrăcăminte, deposite de arme şi magasiĭ de prafŭ în fie-care divisie teritorială. Transportarea acestorŭ obiecte din capitală este tot-d'auna costisitóre, deosebitŭ de greutăţile ce aduce în serviciŭ, nemulţumindŭ pe dată lipsurile trupelorŭ, deteriorândŭ obiectele transportate, maĭ cu sémă prafulŭ de puşcă, cartuşele, armele ş. c. l.

4. Reparaţia pichetelorŭ ce esistă şi înfiinţarea din noŭ a celorŭ de pe frontariile Rusieĭ.

Tóte trupele de linie cât şi grănicerii s'aŭ găsitŭ înarmaţĭ cu puşcĭ ghintuite; unŭ aprovisionamentŭ însemnatŭ esistă în depositulŭ de arme. Dorobanţiĭ numaĭ posedŭ arme neghintuite transformate; armătura lorŭ este maĭ tótă afară din serviciŭ.

Multe din armele trupelorŭ cât şi cele din arsenalŭ, de şi aduse în aniĭ din urmă şi plătite ca nóue, s'aŭ arĕtatŭ de inspecţiile de înarmare afară din serviciŭ şi, cea

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — ce e maĭ gravŭ, cu deosebire în calibrurĭ. Aceste arme s'aŭ înlocuitŭ pe dată cu altele bune luate din arsenalŭ.

Inlocuirea armelorŭ rele din corpurĭ și înarmarea gardeĭ naționale amenință a slei tótă reserva nóstră de înarmare; e dar de neapĕrată trebuință a se completa arsenalulŭ, saŭ a se cumpĕra arme deosebite pentru gardele orășenescĭ.

Organisația stabilimentuluĭ de artilerie, ast-felŭ cum era până la 1 Martie, împedica desvoltarea și progresulŭ luĭ; concentrate sub o singură direcție, nu se puteaŭ dirigea cu înlesnire și aducea marĭ complicațiĭ în comptabilitate și controlŭ.

Varietatea cunoscințelorŭ celorŭ însărcinațĭ cu direcția, trebuea neapĕratŭ să fie unŭ obstacolŭ la studiulŭ completŭ alŭ fie-căreĭ ramurĭ: pirotecnie, fabricare de arme, de prafŭ, capse, stupile, ș. c. l. ce împreună compunŭ stabilimentulŭ artilerieĭ.

Magasiile de materialulŭ primitivŭ ce se întrebuințéză în diferite atelierurĭ, s'aŭ găsitŭ neaprovisionate, de și mare cantitate de lemne tăiate în pădurile mănăstirescĭ putreḑeaŭ maĭ tóte pe locurile de tăiere.

Manufactura de arme abia a produsŭ câte-va puscĭ de luxŭ, alŭ cărorŭ preţ̦ŭ ç̧alculatŭ devine de necreḑutŭ din causa lipseĭ de materialŭ și de lucrătorĭ necesarĭ. Fabrica de prafŭ, întâia necesitate a uneĭ armate, a rĕmasŭ ca când ar fi fostŭ instalată a doua ḑi după descoperirea prafuluĭ; sume imense s'aŭ cheltuitŭ pentru stabilimente a cărorŭ trebuință e îndoiósă, și nicĭ măcarŭ unŭ banŭ pentru fabricarea unuĭ productŭ ce pentru armată e totŭ atâtŭ de necesarŭ ca și pânea de tóte ḑilele.

Pătrunșĭ că organisația stabilimentelorŭ militare a fostŭ obstacolulŭ principalŭ alŭ avantagelorŭ ce trebue să dea armateĭ, aceste stabilimente aŭ primitŭ o nóuă organisație.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Fie care specialitate: direcţie de artilerie, manufactură de arme, pirotecnie, fabrică de prafŭ şĭ-aŭ dobânditŭ independenţa lorŭ; puse fie-care sub unŭ şefŭ directŭ şi independinte de cele-lalte părţĭ, ele se potŭ surveghia cu eficacitate în lucrare, se potŭ administra şi controla cu înlesnire, şi corespundŭ apoĭ cu principiulŭ economicŭ alŭ divisiuneĭ munceĭ.

Fabrica de prafŭ a trebuitŭ maĭ cu sémă a trage tótă atenţiunea; chiarŭ în budgetulŭ acestuĭ anŭ s'a prevĕdutŭ o parte din suma necesară reconstrucţieĭ eĭ şi lucrarea este a începe peste câte-va ḑile.

Lemnele tăiate în pădurile mănăstirescĭ ce zăceaŭ în putreḑiciune, s'aŭ esaminatŭ de ómenĭ specialĭ; s'aŭ alesŭ cele ce se maĭ potŭ întrebuinţa pentru construcţiĭ, restulŭ e destinatŭ foculuĭ maşinelorŭ de vaporŭ. Indată ce munca pămîntuluĭ va lăsa timpŭ liberŭ ţĕranilorŭ, se va începe transportarea lorŭ în Bucurescĭ.

Batalionulŭ de geniŭ nu se deosebea de cele-lalte arme decât prin numele sĕŭ; afară de câte-va lucrărĭ neînsemnătóre de terasemente, elŭ nu făcea altŭ serviciŭ decât acela alŭ unuĭ batalionŭ de linie.

S'a căutatŭ a se da trupelorŭ de geniŭ o organisaţie în timpŭ de pace analogă cu aceea ce trebue să aibă în timpŭ de resbelŭ; s'a organisatŭ pe companiĭ. Din 4 companiĭ, una forméză pontonieriĭ, trupe ce lipsiaŭ cu totulŭ şi fără de care o armată în campanie nu póte face nicĭ unŭ marşŭ.

In budgetŭ s'a prevĕḑutŭ crearea unuĭ materialŭ de poduri a căruia construcţie proiectată va începe îndată dupe sosirea lemnelorŭ tăiate din pădurile mănăstirescĭ.

Cele-lalte treĭ companiĭ de săpătorĭ, de şi serviciulŭ garnisoneĭ nu le permite în destulŭ a se aplica şcólelorŭ speciale trupelorŭ de geniŭ, cu tóte acestea începŭ deja

st v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — confecţionarea gabionajelorŭ, facerea tranşeurilorŭ ş. c. l.

Pentru trupele de geniŭ este de prima necesitate înfiinţarea unuĭ arsenalŭ de geniŭ cu materialulŭ trebuinciosŭ.

Deosebitŭ de tunurile vechĭ neghintuite, armata posedă tunurĭ ghintuite de douĕ modele: unele fabricate în Franţa, sunt întocmaĭ după modelulŭ francesŭ, altele aduse din Belgia s'aŭ depusŭ în arsenalŭ, avêndŭ înălţătoriĭ lorŭ neaşezaţĭ la construcţia lorŭ. Sosirea uneltelorŭ comandate a întârziatŭ până acum aşezarea acestorŭ înălţătorĭ.

Materialulŭ în trăsurĭ destulŭ este de completŭ, a fostŭ însă rĕŭ confecţionatŭ; trăsurĭ nicĭ de unŭ anŭ în serviciŭ aŭ trebuinţă de reparaţiĭ. Aceste reparaţiĭ aŭ începutŭ a se esecuta şi se facŭ treptatŭ pe câte o baterie.

Furgónele de transportŭ ale trenuluĭ sunt în mare parte afară din serviciŭ; câte-va eraŭ construite în anulŭ trecutŭ; o lipsă însemnată esistă din causa nenumĕratelorŭ transporturĭ ce sunt de făcutŭ, transporturĭ căutate prin lipsa magasiilorŭ şi a depourilorŭ divisiunilorŭ teritoriale.

Construcţia de furgóne noue s'a pusŭ în lucrare.

Una din moştenirile cele maĭ ruinătóre lăsate de guvernulŭ trecutŭ, este fonderia de la Tîrgovişte, comandată în străinătate fără nicĭ unŭ devisŭ saŭ proiectŭ prealabilŭ; maĭ tóte maşinele se aflaŭ aduse şi construcţiile în parte clădite.

Costulŭ atâtorŭ maşinĭ cât şi clădirĭ, neplătite nicĭ până astădĭ, se urcă la maĭ multe milióne şi creditele estraordinare ce se alocaŭ s'aŭ anulatŭ de Camera precedentă. Iată în ce situaţie se află Ministeriulŭ de resbelŭ în acéstă cestie.

Fundarea acestuĭ stabilimentŭ e de o trebuinţă îndo-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — iósă: a turna tunurĭ în ţéră, în lipsă de materie primitivă, a căreĭ importŭ se póte popri, este a încerca aceiaşĭ greutate ca când amŭ aduce tunurĭ din străinĕtate. In lipsă de lucrătorĭ se vorŭ încerca cele maĭ marĭ dificultăţĭ în lucrare, şi chiar aceste dificultăţĭ învinse, preţulŭ unuĭ tunŭ fabricatŭ la noĭ va fi de ḑece orĭ maĭ mare decât daca l'amŭ cumpĕra aiurea. Presupuindŭ tóte aceste obiecţiĭ nefundate, fabrica în stare de a lucra chiar astfelŭ ca produsele eĭ să fie de valórea celorŭ ce amŭ importa din străinĕtate, ea va fi condamnată a sta în nelucrare celŭ multŭ după doĭ anĭ, căcĭ după acestŭ timpŭ ea ar produce maĭ multŭ decât amŭ puté întrebuinţa în ḑece. In fine, înlăturândŭ chiar şi acéstă obiecţie, a crea la noĭ o fonderie de tunurĭ de bronzŭ, pe când tóte statele începŭ a înlocui materialulŭ lorŭ prin tunurĭ de oţelŭ topitŭ, este a debuta şi a începe a fabrica cea ce cele-lalte puterĭ recunoscŭ de rĕŭ.

Cu tóte aceste inconveniente recunoscute acum de Ministeriulŭ de resbelŭ, construcţia acesteĭ fonderiĭ trebue să se urmeze; maşinele fiindŭ comandate şi aduse, construcţiile începute, a renunţa acum este a perde maĭ multŭ decât s'ar popri continuarea eĭ.

E dar de neapĕrată trebuinţă a se prevedé în acestŭ anŭ, şi creditele cu care să se plătéscă acestŭ stabilimentŭ.

Douĕ mĕsurĭ însemnate aŭ procuratŭ în aniĭ trecuţĭ fondurile cu care s'a plătitŭ o parte din armele şi tunurile aduse din străinĕtate:

1. Ofrande de banĭ prin subscripţiunĭ pentru cumpĕrare de tunurĭ.

2. Impărţirea armelorŭ neghintuite comunelorŭ care le-aŭ plătitŭ din cutiile sătescĭ.

Celŭ maĭ mare desordinŭ s'a găsitŭ în privinţa acestorŭ sume în cele maĭ multe districte; sume adunate

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — și netrimise completŭ, în altele sume înstrăinate saŭ subscrise și neadunate încă

O parte din banĭ se află la Ministeriulŭ de resbelŭ, altă parte la celŭ de finance, la Ministeriulŭ de interne și în fine chiar pe la districte; nicĭ o mĕsură de controlŭ luată, nicĭ o disposiție pentru intrarea acestorŭ banĭ în budgetulŭ Statuluĭ.

Indată după cercetarea acesteĭ chestiĭ s'aŭ luatŭ informațiĭ dupe la toțĭ prefecțiĭ, s'aŭ ordonatŭ strîngerea sumelorŭ neadunate încă, urmărirea celorŭ ce aŭ înstrĕinatŭ baniĭ și în fine s'a dispusŭ intrarea banilorŭ rĕmașĭ astădĭ disponibilĭ, în budgetulŭ armateĭ la capitolulŭ inarmăreĭ.

Fabricarea praftuluĭ e unŭ monopolŭ alŭ Statuluĭ, vîndarea luĭ se făcea de Ministeriulŭ de resbelŭ la câțĭ-va comercianțĭ, carĭ singurĭ puteaŭ îndeplini formalitățile cerute de garanție etc.; aceștia apoĭ făceaŭ vîndarea în amĕnunte.

Pentru ca orĭ-cine să-șĭ pótă procura praftulŭ cu înlesnire și în orĭ-ce localitate s'ar afla, pentru a rĕspândi întrebuințarea praftuluĭ și a mări ast-felŭ beneficiulŭ ce face Statulŭ din vîndarea luĭ, s'a dispusŭ acum ca Ministeriulŭ de finance prin agențiĭ perceptorĭ aĭ contribuțiilorŭ să facă vîndarea în tótă țara; unŭ reglementŭ în acéstă privință se elaboréză acum.

Importarea armelorŭ de luxŭ saŭ de vênatŭ era supusă la o mulțime de formalitățĭ împedecătóre comerciuluĭ, abusurĭ de totŭ felulŭ se comiteaŭ în astă privință fără, cu tóte acestea, a se puté ținé vr'unŭ controlŭ de armele importate. Pentru a evita asemenea inconveniente s'a lăsatŭ liberă importarea orĭ-căreĭ arme, afară de armele de resbelŭ; o simplă declarație a comerciantuluĭ e tótă formalitatea de împlinitŭ. La casŭ de îndoială și

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — când declarația ar fi falsă, comerciantulŭ este supusŭ uneĭ amende însemnate.

Rĕspânditŭ pe la punturile frontăricĭ de pe Dunăre, materialulŭ flotilei se compunea în mare parte de bărcĭ afară din serviciŭ.

Unŭ bastimentŭ cu vaporŭ e comandatŭ la Linț încă din anulŭ trecutŭ; cu suma cheltuită și de cheltuitŭ cu acestŭ bastimentŭ s'ar fi pututŭ maĭ bine înlocui materialulŭ cu bărcĭ, șalupe etc. pentru păzirea Dunăreĭ.

Unŭ atelierŭ alŭ flotileĭ ce se află la Brăila, după ce se va termina organisarea luĭ, va începe pe dată construcțiile necesare flotileĭ și picheteloru de pe Dunăre.

Până în anulŭ trecutŭ, materialulŭ pompierilorŭ se compunea din pompe vechĭ tóte în neputință de a maĭ servi; materialulŭ celŭ noŭ adusŭ din Franța n'a pututŭ înlocui pe celŭ vechiŭ, căcĭ celŭ adusŭ, neputêndu-se tîrî decât cu brațe, nu e conformŭ organisațieĭ pompierilorŭ noștri, și maĭ puținŭ încă cu trebuințele orașuluĭ; distanțele fiindŭ marĭ și numĕrulŭ posturilorŭ de pompierĭ, neputêndu-se mări fără a mări și efectivulŭ lorŭ, precum și a crea o mulțime de clădirĭ micĭ, s'aŭ dispusŭ îndată transformarea materialuluĭ adusŭ, ast-felŭ ca să i se pótă înhăma caĭ; lipsa de fondurĭ a împedecatŭ începerea acesteĭ lucrărĭ.

După esecutarea acesteĭ transformărĭ, materialuluĭ celuĭ vechiŭ i se va face o reparație radicală și se va trămite pompierilorŭ din Iașĭ.

In cea ce privesce comptabilitatea centrală, credite însemnate în sumă de peste 15 milióne aŭ fostŭ deschise contra disposițiilorŭ legeĭ comptabilitățeĭ ce s'aŭ respinsŭ de fosta Adunare, după cum este cunoscutŭ, iară compturile esercițiuluĭ anilorŭ 1863 și 1864 ce se aflaŭ ne-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — încheiate s'aŭ și înaintatŭ Ministeriuluĭ de finance spre a se supune onor. Adunărĭ cu cele generale.

Trecêndŭ la comptabilitatea corpurilorŭ și diferitelorŭ serviciĭ speciale; pe d'oparte precipitata întroducere încă de la începutŭ a nouluĭ sistemŭ de comptabilitate, fără a se lăsa comptabililorŭ timpulŭ necesarŭ spre a-lŭ studia, după cum se urméză în tóte părțile în casurĭ de adoptărĭ de sisteme noue; iar pe de alta, lipsa reglementelorŭ trebuincióse tuturorŭ serviciurilorŭ, căcĭ cele esistente sunt impracticabile în cele maĭ multe din părțile lorŭ, a fostŭ unulŭ din causele principale care a adusŭ cea maĭ mare confusiune în comptabilitate. S'aŭ luatŭ grabnice dispositiĭ atâtŭ spre modificarea acestora cum și introducerea celorŭ ce maĭ lipsescŭ spre a puté ajunge nu numaĭ la o comptabilitate regulată, dar și la unŭ controlŭ maĭ eficace în privința fondurilorŭ, conformŭ dispositiilorŭ legeĭ comptabilitățeĭ generale.

Pe lângă cele-lalte marĭ ocupațiunĭ politice și naționale ce avea acestŭ guvernŭ, Cultele și Instrucțiunea publică n'aŭ atrasŭ maĭ puținŭ atențiunea luĭ.

Biserica și școla sunt de bună sémă organe putinți pentru triumfulŭ bineluĭ, alŭ dreptuluĭ, alŭ adevĕruluĭ și în deosebĭ alŭ Românismuluĭ. Biserica și scóla sunt altare sânte la carĭ împărtășirea cu taina *cuvîntuluĭ* schimbă pe omulŭ întunericuluĭ în bărbatulŭ lumineĭ, pe omulŭ pămîntuluĭ și alŭ egoismuluĭ în omulŭ cerurilorŭ și alŭ devotamentuluĭ. *Biserica* și *școla*, iacă în ce stare le-a găsitŭ revoluțiunea română dela $^{11}/_{23}$ Februariŭ.

Sub sânta aripă a bisericeĭ se adumbria altă-dată totŭ ce era mare, generosŭ și românŭ. Independența Bisericeĭ era scutulŭ independențeĭ și dreptățiĭ cetățénuluĭ; precum gloria cetățénuluĭ era gloria luĭ Dumnedeŭ, căruia eroiĭ patrieĭ nóstre rădicară atâtea altare, pe câte

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — victoriĭ repurtară. In timpiĭ de cădere, de durerĭ şi de doliŭ, Biserica nóstră fu nu numaĭ altarulŭ luĭ Christŭ, dar şi alŭ dreptăţiĭ şi alŭ naţionalităţiĭ. Domniĭ rĕĭ şi despoţĭ, şi maĭ apoĭ chiarŭ oştirĭ de invasiune n'aŭ cutezatŭ să pună o mână sacrilege asupra aceluĭ altarŭ sântŭ; dar ceea-ce dînşiĭ n'aŭ cutezatŭ, a împlinitŭ regimulŭ din urmă, căruia ḑiua de $^{11}/_{23}$ Februarie a pusŭ sfîrşitŭ.

Acelŭ regimŭ e sciutŭ de toţĭ ce a făcutŭ din sânta independenţă a bisericeĭ nóstre. Cu legea pentru sinodŭ, elŭ a lovitŭ credinţa străbună; cu legea de asimilare a capilorŭ bisericeĭ române cu funcţionarĭ ordinarĭ aĭ Statuluĭ, cu legea care hotăresce ca eĭ să nu maĭ fie aleşĭ ca în trecutŭ, ci numiţĭ şi scoşĭ după bunulŭ placŭ alŭ Domnitoruluĭ, s'a sdruncinatŭ adâncŭ altarulŭ, s'a sdrobitŭ în elŭ asilulŭ vechiŭ alŭ independenţeĭ cetăţenescĭ, s'a închisŭ, se pare pentru totŭ-d'a-una, lista Mitropoliţilorŭ cetăţenĭ românĭ ca Grigore, Dositeiŭ, Iacobŭ Stamati, Veniaminŭ.

Guvernulŭ dela $^{11}/_{23}$ Februarie a făcutŭ din acéstă tristă perspectivă ce regimulŭ trecutŭ lăsă bisericeĭ române una din primele sale preocupărĭ. Proiectulŭ de lege pentru a înapoia Bisericeĭ marea sa misiune divină şi română e deja pe biuroulŭ onor. Camerĭ; rĕmâne sarcina cea mare d'a reda definitivŭ bisericeĭ române rolulŭ civilisatorŭ şi naţionalŭ ce a avutŭ şi care i-se cuvine a-lŭ păstra.

Totŭ Camereĭ române este lăsată misiunea, de o potrivă mare şi sântă, d'a împăca umbrele mâhnite ale atâtorŭ sublimĭ dănuitorĭ şi înzestrătorĭ aĭ bisericeĭ. O rea interpretare de către regimulŭ trecutŭ, a vorbeĭ *secularisare*, nu numaĭ a sfâşiatŭ, fără înfiorare, testamentele, cuvîntulŭ ultimŭ şi sântŭ alŭ celorŭ ce muriră, dar încă a desecatŭ prin acéstă faptă din inima română avutulŭ simţŭ de altă dată pentru facerĭ de bine. Fără a deprinde

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — maĭ întâiŭ pe Românĭ să consacre aiurea averea ce în trecutŭ ar fi dat'o bisericelorŭ, pentru fapte bune, legea de secularisare, rĕŭ înțelésă, a ḑisŭ generositățiĭ române: — Nu maĭ da nimica la biserică, căcĭ averea ce le încreḑĭ pentru fapte bune va servi unorŭ guverne pentru cheltuelĭ ruinătóre și delapidărĭ.

E timpŭ ca acéstă neînțeléptă, nedréptă și chiar nemorală interpretare a vorbeĭ *secularisare de averĭ mănăstirescĭ*, să înceteze. E timpŭ ca Statulŭ să redea facerilorŭ de bine, scólelorŭ, vechiulŭ lorŭ capitalŭ materialŭ, încredințatŭ de străbunĭ îngrijiriĭ bisericeĭ. Binecuvîntările acelorŭ sânte umbre vorŭ umplé maĭ bine lăḑile Statuluĭ, de cum le-a pututŭ umplé nepăsătórea sfâșiere a voințeĭ lorŭ de pe urmă. Acéstă reînturnare a averilorŭ clericale, nu în mânile câtorŭ-va călugărĭ, — acésta nimenĭ n'o cere, — ci la adevĕrata lorŭ menire, la scolĭ și iar la scolĭ, ca prima dintre *bine-facerĭ*, — va redeschide pórta generositățiĭ române, pe care vorŭ maĭ intra, ca în timpiĭ trecuțĭ de pietate și glorie, și alțĭ noĭ înzestrătorĭ aĭ instituțiunilorŭ publice; căcĭ se va fi datŭ asigurarea dorită de ceĭ ce *testéză*, că voința lorŭ va fi lege, legea cea maĭ mare din legĭ, legea înaintea căreia se închină până și marea și nețĕrmurita putere legiuitóre a Țĕreĭ: Adunarea!

D'o cam dată, până să se pótă organisa o cassă specială din averile cleruluĭ destinate la scolĭ și facerĭ de bine, Guvernulŭ caută să maĭ aducă măcarŭ unele îmbunătățirĭ materiale pe la mănăstirĭ și biserică. Cele maĭ multe din aceste monumente ale glorieĭ saŭ pietățiĭ străbune cadŭ în ruină, dela unele n'a remasŭ nicĭ piatră pe piatră, și la multe lucrările de restaurare întreprinse cu câțĭ-va anĭ în urmă, staŭ neisprăvite cu perderea materialuluĭ adunatŭ și a zidurilorŭ descoperite. Ruină și

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — nedreptate! Budgetulŭ cultelorŭ, după cum era alcătuitŭ de regimulŭ trecutŭ abia lasă monahilorŭ și monahiilorŭ de la mănăstirĭ, cu ce să nu móră de fóme. Sunt mănăstirĭ cărora li se dedea câte 8—12 parale de întreţinere pe ḑi de monahŭ! — Prin noulŭ budgetŭ alŭ Ministeriuluĭ de culte se rădică suma acésta la unŭ leŭ.

Când Statulŭ este spoliatorŭ și nedreptŭ, individiĭ și eĭ, numaĭ să pótă, vorŭ fi spoliatorĭ și nedrepţĭ.

Pe când regimulŭ trecutŭ deturna de la voinţa străbună averile donate la bisericĭ și mănăstirĭ, Șefulŭ Statuluĭ, și după elŭ toţĭ câţĭ aŭ pututŭ, deturnaŭ din acele averĭ în chiar profitulŭ lorŭ particularŭ. Ministeriulŭ de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ și-a făcutŭ și îșĭ va face datoria de a urmări reîntórcerea către Statŭ a moșiilorŭ, proprietăţilorŭ, mobilelorŭ și immobilelorŭ răpite cu diverse pretexte și numirĭ sub regimulŭ trecutŭ. Justiţia, la care guvernulŭ va face apelŭ la trebuinţă, și la care a și începutŭ a face, va dovedi ţĕreĭ că ea este! Și în ajutorulŭ justiţieĭ vorŭ veni tóte îmulţitele comisiunĭ de anchetă, compuse din bărbaţiĭ ceĭ maĭ onorabilĭ ce avemŭ, pentru a constata înstrĕinările, furăturile, risipirile de totŭ felulŭ ce publiculŭ le cunósce și carĭ abia aŭ începutŭ a se semnala atenţiuneĭ guvernuluĭ de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ.

«*Să nu scie stânga ta ceea ce face drépta ta.*» Acestŭ preceptŭ creștinescŭ era în adevĕrŭ aplicatŭ într'unŭ înţelesŭ personalŭ, sub regimulŭ trecutŭ, când era vorba d'a împărţi aceĭ 800.000 leĭ trecuţĭ în budgetulŭ Statuluĭ pentru mile. Avea parte de la aceste mile cine putea, și putea nu numaĭ cine era în adevĕrŭ bĕtrânŭ, betégŭ, lipsitŭ de pâne ḑilnică, încongiuratŭ de mulţĭ copiĭ sĕrmanĭ; dară maĭ de multe orĭ puteaŭ ceĭ carĭ aveaŭ, puteaŭ individiĭ trăindŭ din mijlóce propriĭ suficiente și uneorĭ chiar ceĭ carĭ trăiaŭ din mijlóce neavuabile. In ade-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — vĕrŭ *nu scia stânga*, nu scia nimenĭ cea ce se făcea cu aceĭ 800.000 leĭ din cassa Statuluĭ.

Ministrulŭ cultelorŭ şi alŭ instrucţiuneĭ publice, spre a curma abusurile învederate ce se comiteaŭ la înscrierea la mile, a împărţitŭ capitalulŭ milelorŭ pe primăriile din ţéră şi le-a datŭ facultatea a revedé tóte listele vechĭ, a şterge din ele pe toţĭ aceĭ ce nu merită ajutorŭ şi a inscrie la aceste ajutóre pe adevĕraţiĭ sĕracĭ.

Sciţĭ, Domnĭ Deputaţĭ, prin câte fase, şi putemŭ ḑice prin câte greşelĭ s'a strecuratŭ până acum o cestiune mare, cestiunea mănăstirilorŭ închinate. Guvernulŭ de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ a găsitŭ tóte miliónele ce a fostŭ votatŭ Camera, cheltuite de fostulŭ guvernŭ în altă trebuinţă; noulŭ fondŭ votatŭ de Adunarea trecută a fostŭ făcutŭ ast-felŭ, în cât să aducă numaĭ o pagubă însemnată Statuluĭ, şi în realitate n'a fostŭ decât o ilusiune, şi cestiunea a rĕmasŭ întru tóte neresolvată. Guvernuluĭ actualŭ, silitŭ a se ocupa pe deplinŭ cu cestiunea politică ce privea d'a dreptulŭ a nóstră naţionalitate, înţelegeţĭ că i-a fostŭ din maĭ multe punturĭ de privire peste putinţă a o tracta şi aduce la capĕtŭ astăḑĭ şi acéstă mare afacere.

Tabloulŭ instrucţiuneĭ publice nu este cu multŭ maĭ surîḑĕtorŭ decât alŭ cultelorŭ. Daca vorbindŭ de şcolĭ nu putemŭ nega progrese realisate în *cantitate*, n'amŭ puté însă afirma că s'a făcutŭ óre-care progresŭ şi prin calitate. Câte-va sute de şcolĭ nóue rurale, urbane şi secundare s'aŭ deschisŭ în anulŭ încetatŭ; dar acestea sunt departe d'a fi îndestulatŭ trebuinţa. Din preste treĭ miĭ de comune rurale, abia 1.300 aŭ şcolĭ; dar ce şcolĭ, în ce calitate! A avé scolĭ va să ḑică a avé unŭ ce complesŭ, este a avé *localŭ* pentru şcólă, este a avé şcolarĭ pentru localŭ, este a avé cărţĭ pentru şcolarĭ şi în fine învĕţătorĭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — A avé numaĭ una din aceste, nu este a avé şcólă. Fost'aŭ şcolĭ carĭ să le aibă pe tóte? Rĕspunsulŭ tristŭ dar adevĕratŭ este: Nu.

Şcóla e ca şi biserica, ea are nevoe de localŭ propriŭ alŭ sĕŭ, sub pedépsa d'a fi împedecată alt-felŭ desvoltarea pedagogică, didactică şi alesŭ igienică. In modŭ absolutŭ se póte dice că maĭ nicĭ una din şcólele nóstre nu are localŭ propriŭ. Cea ce se chiamă localŭ de şcólă în comunele rurale, este în genere o miserabilă şură, în care zăpada şi plóia străbatŭ, dar în care nu strĕbate şi lumina; în care vêntulŭ suflă, dar în care aerulŭ se conrupe, când sunt adunaţĭ şcolariĭ; în care umezéla curge pe pereţĭ şi infiltră în corpulŭ şcolaruluĭ nesănĕtatea!

Cea ce se chiamă *locale de licee* şi şcolĭ secundare, sunt nisce case private saŭ cumpĕrate de la privaţĭ, în carĭ nu sunt sale de dormitorŭ nicĭ de clase, ci nisce micĭ odăĭ unde se respiră infecţiunea şi mórtea. Iată starea igienică a Şcóleĭ de fete şi a liceuluĭ St. Sava, cele maĭ vechĭ ce avemŭ în ţéră, aşa cum o raportéză testualŭ comisiunea medicală, însărcinată cu inspecţiunea igienică a aceleĭ şcolĭ:

«La 15 şi 16 Aprilie curentŭ, subsemnaţiĭ revisuindŭ «internatulŭ, l'aŭ găsitŭ în condiţiunĭ puţinŭ favorabile: «curtea nepavată, împrejurare care reduce la unŭ mini«mum singura mişcare musculară care ar puté înlocui «eserciţiulŭ gimnasticŭ până la unŭ punctŭ óre care; sa«lele pentru prelecţiunĭ umede; dormitórele cu desĕvêr«şire insuficiente şi spaţiulŭ lorŭ abia încăpĕtorŭ pentru «jumĕtate din numĕrulŭ elevilorŭ carĭ le ocupă.

«Cea ce se numesce infirmerie este o cameră umedă, «lipsită de lumina directă, abia încăpĕtóre pentru doĭ bol«navĭ, tără de infirmierŭ; care nu posedă nicĭ obiectele

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — «cele maĭ neapĕratŭ trebuincióse pentru unŭ asemenea «stabilimentŭ, nicĭ măcar o mescióră care să se pună «lângă patŭ, unŭ scaunŭ, unŭ paharŭ, unŭ lighianŭ. . . . »

Iacă acum şi raportulŭ relativŭ la şcóla centrală de fete:

«Inspectândŭ institutulŭ centralŭ de fete, amŭ vĕḑutŭ «şi constatatŭ cu durere, că în cea ce privesce partea ma«terială este imposibilŭ a lăsa acestŭ institutŭ în starea «de acum;

«Numĕrulŭ de 100 eleve fiindŭ astăḑĭ fórte mare în ra«portŭ cu localulŭ, face ca în fie-care cameră să fie patu«rile fórte dese, în cât, atâtŭ din punctulŭ de vedere igie«nicŭ cât şi alŭ bunĕĭ cuviinţe, nu se póte tolera ase«menea stare de lucrurĭ.»

Ce putea face Ministeriulŭ de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ în scurtulŭ timpŭ ce trecŭ, fără de mijlóce financiare şi în faţa. uneĭ asemenea stărĭ de lucrurĭ? Elŭ a făcutŭ ce putea. Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice a adresatŭ unŭ apelŭ căldurosŭ proprietarilorŭ, arendaşilorŭ şi primarilorŭ din comunele rurale; pe toţĭ, în numele Patrieĭ şi chiar alŭ intereselorŭ lorŭ bine înţelese, i-a îndemnatŭ a contribui la edificarea de locale de şcólă. In vedere apoĭ că asemenea locale se speră că la tómnă se vorŭ afla gata, Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice a trecutŭ în budgetulŭ sĕŭ pe 1866 înfiinţarea uneĭ marĭ *şcolĭ pedagogice* primare în Bucurescĭ, unde să pótă avé maĭ cu lesnire concursulŭ luminilorŭ tuturorŭ profesorilorŭ celorŭ maĭ bunĭ. Câte-va sute de învĕţătorĭ noĭ, maĭ bine pregătiţĭ în acéstă şcólă, vorŭ forma primulŭ batalionŭ sacru alŭ lumineĭ şi alŭ lupteĭ pentru reorganisarea şcólelorŭ primare.

Dispunêndŭ de locale rele de şcólă, dacă învĕţătura publică încă a maĭ reeşitŭ a aduna pe icĭ colea o ju-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — nime generósă și setósă de lumină, a fostŭ numaĭ multumită zeluluĭ și patriotismuluĭ unora dintre profesorĭ. Sunt, nu se póte nega, câțĭ-va și din acestĭ apostolĭ aĭ civilisațiuneĭ și aĭ românismuluĭ, carĭ nu sunt tocmaĭ la înălțimea chemăriĭ și carĭ maĭ adesea, cu nerespectulŭ legiĭ, s'aŭ urcatŭ pe catedrele publice; *legea* póte curăți staulele luĭ Augias, dar pentru ca legea să facă acésta, trebue să fie o lege în adevĕrŭ a libertățeĭ și a luminеĭ, iar nu legea proibițiuneĭ luminеĭ, care ar veni de aiurea decât de la guvernŭ, legea proibitivă învĕțătureĭ care n'ar fi brevetată de la guvernŭ . . . . . Și legea actuală a instrucțiuneĭ publice, cu tóte marele principiĭ ce cuprinde: obligativitatea și gratuitatea instrucțiuneĭ publice, nu este maĭ puținŭ o lege, care regulamentéză, până la ucidere, libertatea de învĕțămîntŭ, care, sub pretestŭ că garantéză independența instrucțiuniĭ publice de fluctuațiunile politice, o pune sub tutela indirectă a Ministruluĭ, prin intermediulŭ unuĭ consiliŭ permanentŭ, compusŭ, numitŭ și destituitŭ totŭ de Ministru; care ucide tótă inițiativa și inteligența din provincie, în interesulŭ uneĭ centralisărĭ mascate cu termenele falsŭ interpretate de *unitate* în învĕțămîntŭ; . . . care în fine a fostŭ declarată de neaplicabilă de către chiar regimulŭ ce a făcut'o și a promulgat'o. Alŭ actualeĭ adunărĭ naționale, va fi dară acestŭ meritŭ, de a asigura luminеĭ și cultureĭ naționale adevĕratele chezășiĭ, modificândŭ cea ce legea are de neaplicabilŭ, saŭ de aplicabilŭ numaĭ cu paguba libertățeĭ și a descentralisăreĭ, bine înțelésă, a administrațiuneĭ învĕțămîntuluĭ.

Acesteĭ viitóre legĭ, de care guvernulŭ se și ocupă astădĭ, va fi lăsată marea misiune a face din școlele române, acea ce n'ar fi trebuitŭ nicĭ o dată să lipséscă d'a fi: *focarele* naționale, unde să se aprindă inima ju-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — nimeĭ de sântulŭ focŭ alŭ naţionalităţeĭ şi să iea lumina neînsemnată a sciinţeĭ; focarele în care să se arză atâtea aplicărĭ fatale ale uneĭ prime educaţiunĭ casnice, saŭ maĭ bine ale lipseĭ de educaţiune casnică a primilorŭ anĭ.

Când şcólele nóstre vorŭ fi acele focare, ele vorŭ în ceta lesne d'a fi cea ce sunt astădĭ: pepiniere de candidaţĭ la budgetulŭ statuluĭ; ele vorŭ fi din contra pepiniere de adevĕraţĭ cetăţenĭ Românĭ, carĭ nu vorŭ vedé în funcţiune numaĭ unŭ mijlocŭ de traiŭ, ci unŭ mijlocŭ d'a servì şi d'a face gloria ţĕreĭ lorŭ.

In vedere cu acestŭ scopŭ alŭ şcóleĭ, Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice a trecutŭ deja în proiectulŭ sĕŭ de budgetŭ pe 1866 unele din mijlócele materiale necesare. In vedere cu acestŭ scopŭ însă ar trebuì ca cu o ḑi maĭ nainte să se înfiinţeze în tóte părţile şcolĭ de meseriĭ, şcolĭ de agricultură . . . spre a se da activităţeĭ române o direcţiune alta decât acea fatală ce s'a primitŭ până astădĭ, cu puţine escepţiunĭ, în tóte şcólele nóstre.

Totŭ în vedere cu adevĕratele scopurĭ ale învĕţămîntuluĭ secundarŭ şi superiorŭ şi spre a da şcólelorŭ tóte garanţiile, că chiar şi la carierele publice se vorŭ prefera pe viitorŭ numaĭ capacitatea şi meritele, Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice a pregătitŭ şi urméză a supune Adunăreĭ legea organică de admisibilitate la funcţiunile Statuluĭ. Acéstă lege va pune capĕtŭ arbitrariuluĭ şi nepotismuluĭ şi va fi unŭ îndemnŭ maĭ multŭ la cultivarea minţeĭ şi la înnobilirea inimeĭ, prin frecuentarea şcólelorŭ.

Lucrarea bine făcĕtóre a şcólelorŭ direse de o lege bună, va fi secundată în viitorŭ în unŭ modŭ fórte activŭ şi de diversele instituţiunĭ, carĭ atâtŭ de puternicŭ contribuescŭ la cultura publică, precum sunt şcólele de bele-arte, de pictură şi de musică, bibliotecele, museele ş. c. l.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Ministeriulŭ de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ a găsitŭ şcólele de musică în completă disoluţiune. Guvernulŭ şi camera trecută consideraŭ *musica* ca unŭ ce de luxŭ, pe când ea, ca tóte artele, e dovedit ă că este celŭ maĭ eficace şi prin urmare celŭ maĭ neapĕratŭ *mijlocŭ* de înnobilare, de cultivare a inimeĭ. Din acestŭ punctŭ de vedere şcólele de musică aŭ fostŭ, pe cât s'a pututŭ, readuse în starea după regulamentele ce le privescŭ.

Cultura publică nu puţinŭ se folosesce de la diversele cursurĭ şi conferinţe publice gratuite ce se introduseră cu succesŭ şi la noĭ, după esemplulŭ altorŭ ţĕrĭ; şi în curêndŭ cursurile publice pentru poporŭ vorŭ face, din cea ce până acum a fostŭ numaĭ o încercare, o instituţiune stabilă şi pe deplinŭ binefăcĕtóre.

La acéstă cultură contribuesce multŭ presa, fie politică, fie literară şi sciinţifică. Acéstă din urmă a găsitŭ şi va găsi în Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice deapururea încuragiarea şi sprijinulŭ meritatŭ.

O instrucţiune menită de a da marĭ fructe este şi Societatea filologică decretată de Inalta Locotenenţă şi care a fostŭ salutată cu entusiasmŭ de ţéra întrégă şi încă de toţĭ Româniĭ din provinciele dependente de puterĭ strĕine. Mulţumită acesteĭ societăţĭ, la care pentru prima dată se vorŭ întâlni fraţĭ politicesce despărţiţĭ de seculĭ, putemŭ spera a pune în curêndŭ unŭ capĕtŭ confusiuneĭ şi anarchieĭ ce fatalmente urma să esiste în limbă, din causa nouelorŭ trebuinţe materiale şi morale aduse de civilisare şi maĭ alesŭ de nouele codice de legĭ.

Dacă a cultiva limba este a cultiva însuşĭ poporulŭ; a se ocupa de istoria trecutuluĭ unuĭ poporŭ, spre a o stabili este a cerceta, a afla din acelŭ trecutŭ însuşĭ viitorulŭ naţionalŭ. Ministeriulŭ instrucţiuneĭ publice de la $^{11}/_{23}$ Februariŭ şĭ-a purtatŭ dar atenţiunea şi asupra aces-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — teĭ marĭ întrebărĭ. Ca punctŭ de purcedere a lucrărilorŭ istorice elŭ a otărîtŭ lucrărĭ pentru compunerea unuĭ dicționarŭ biograficŭ și bibliograficŭ alŭ tuturorŭ bărbațilorŭ carĭ, în țéră și afară din țéră, în tóte limbele și în diverșĭ timpĭ aŭ scrisŭ ceva despre Românĭ. Mulțumită acestuĭ dicționarŭ lucrarea istorieĭ române se va ușura pentru toțĭ și vorŭ fi cu multŭ înlesnite și lucrările noue de cercetărĭ de documente și scrierĭ despre Românĭ. La acéstă lucrare Ministeriulŭ urméză a chiăma concursulŭ tuturorŭ istoricilorŭ noștri de renume din tóte unghiurile Românieĭ.

La 11 Februariŭ direcțiunea generală a agriculturei, a comerciuluĭ și a lucrărilorŭ publice s'a despărțitŭ de Ministeriulŭ de interne pentru a forma din noŭ unŭ Ministeriŭ deosebitŭ.

Organisarea diferitelorŭ serviciĭ a acestuĭ Ministeriŭ s'a aflatŭ fórte viciósă.

Lucrările în esecutare nu sunt surveghiate cu esactitudinea cerută, pe când o sumă însemnată de banĭ se întrebuințéză întru întreținerea unuĭ corpŭ technicŭ fórte numerosŭ, care nu este împărțitŭ după importanța lucrărilorŭ; în cât sunt punturĭ însemnate, fără surveghérea necesară, și altele de maĭ puțină importanță, unde inginerii aŭ puținŭ de lucru. Afară de acésta, aceleașĭ persóne fiindŭ îndatorate cu privigherea lucrărilorŭ și cu facerea proiectelorŭ pentru lucrărĭ noue, resultă o suferință și pentru unele și pentru altele.

Nu maĭ puținŭ viciósă este și instituțiunea consiliuluĭ technicŭ, însărcinatŭ maĭ alesŭ cu esaminarea proiectelorŭ. Acestŭ consiliŭ nu a contribuitŭ nicĭ cum ca proiectele să fie maĭ bine studiate și serviciulŭ maĭ bine organisatŭ; din contra, fórte multe din cele maĭ marĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — abaterĭ de la lege, din cele maĭ grave greşelĭ, s'aŭ făcutŭ cu concursulŭ luĭ.

Proiectele greşite, adesea chiar lipsa de proiecte, aŭ produsŭ o mare perturbaţiune în privegherea esecutăriĭ şi în deconturile lucrărilorŭ, precum şi o lîngezire în controlarea lorŭ. Sunt lucrărĭ în esecutare, despre carĭ nu se cunósce nicĭ preţulŭ totalŭ, nicĭ proiectulŭ definitivŭ, saŭ în a cărora proiecte s'aŭ făcutŭ modificărĭ fórte însemnate.

Este de nevoe ca serviciulŭ technicŭ să se organiseze ast-felŭ, încât fie-care lucrare, după importanţa eĭ, să fie supraveghiată de unulŭ saŭ maĭ mulţĭ impiegaţĭ technicĭ aĭ diferitelorŭ graduri de serviciŭ; iar studiele pentru lucrările cele nouĕ să se încredinţeze unorŭ anume inginerĭ, a cărora proiecte se vorŭ esamina de unŭ consiliŭ, care se va întruni în capitală, când lucrările încetéză în douĕ lunĭ de iarnă, şi care va fi compusŭ din ceĭ maĭ bunĭ şi din ceĭ maĭ capabilĭ inginerĭ ce avemŭ în România.

Ast-felŭ credemŭ, că cheltuelile personaluluĭ vorŭ fi proporţionate cu lucrările şi că acestea vorŭ fi regulatŭ şi bine esecutate.

Sistemulŭ de arbitrarŭ, de călcare de legĭ şi de excludere sistematică a corpurilorŭ Legiuitóre dela trebile cele maĭ însemnate ale ţĕreĭ, a înmulţitŭ într'unŭ modŭ înspăimîntătorŭ iregularităţile.

Acestŭ sistemŭ a compromisŭ în parte cestiunile cele maĭ marĭ şi maĭ gingaşe, carĭ privescŭ lucrările publice.

Nimenĭ nu are astădĭ cea maĭ mică îndoială, că pentru România căile ferate sunt unŭ ce indispensabilŭ, o condiţiune *sine qua non* pentru întemeierea şi întărirea civilisaţiuneĭ şi prosperităţeĭ eĭ; cu atâtŭ maĭ multŭ trebuia guvernulŭ să pună scrupulositatea cea maĭ mare,

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — pentru ca să ne fie asigurate, și să nu esiste cea maĭ mică bănuială, că asemenea întreprinderĭ s'aŭ datŭ cu călcarea formelorŭ prescrise de lege. Din neobservarea acesteĭ liniĭ de purtare, acéstă cestiune importantă s'a pusŭ în pericolŭ, și cestiunea construcțiuniĭ căieĭ ferate de la Bucurescĭ la Giurgiu este supusă la noue esitațiunĭ și așteptărĭ, lăsândŭ a ḑice, că suntemŭ amenințațĭ de unŭ noŭ procesŭ. Guvernulŭ va presinta Adunăriĭ întru acésta unŭ proiectŭ de lege pentru a asigura acéstă lucrare importantă.

Calea ferată a Siretuluĭ s'a începutŭ a se construi de către concesionarĭ la termenulŭ prescrisŭ. Sprijinindu-se însă pe împrejurările politice în carĭ ne aflămŭ, concesionariĭ aŭ opritŭ lucrările. Guvernulŭ se va îngriji a determina acéstă situațiune prin calea indicată de concesiune.

Necesitatea de podurĭ pe rîurile cele maĭ principale, prin carĭ să se asigure comunicațiunea în orĭ-ce timpŭ alŭ anuluĭ, este fórte simțită. Guvernulŭ trecutŭ a acordatŭ uneĭ companiĭ concesiunea construcțiuneĭ a 19 podurĭ de ferŭ, din carĭ unele sunt în lucrare. Cată însă să mărturisimŭ, că acéstă concesiune s'a datŭ fără să se fi făcutŭ studiĭ prealabile pentru fie-care podŭ și fără să fi întrebuințatŭ privegherea acea neapărată și scrupulósă la o lucrare de așa mare importanță. Guvernulŭ a rênduitŭ o comisiune, care să cerceteze lucrarea acestorŭ podurĭ; și se vorŭ lua mĕsurile cele maĭ eficace, pentru ca ţéra să profite în adevĕrŭ de cheltuelele ce face în acéstă privire.

Multe lucrărĭ pentru construcțiunĭ de șosele și pentru lucrărĭ de artă, s'aŭ datŭ în întreprindere fără studiĭ prealabile și fără licitațiune; sume de banĭ însemnate s'aŭ și cheltuitŭ pentru asemenea contracte illegale. Guver-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — nulŭ a anulatŭ maĭ multe din ele şi va maĭ anula pe acele, carĭ sunt de asemenea categorie.

Rĕulŭ însă celŭ mare va esista mulţĭ anĭ; şi se va maĭ resimţi şi în viitorŭ urmele uneĭ administraţiunĭ fără sistemŭ, şi care avea de ţintă a ascunde adevĕrulŭ.

De vomŭ asvêrlì o privire asupra întreţinereĭ şoselelorŭ, găsimŭ o lipsă totală de planŭ şi de organisare. Sume însemnate s'aŭ cheltuitŭ şi se cheltuescŭ pentru unele şosele, carĭ şi astădĭ sunt în rea stare; pentru altele fórte frecuentatŭ, întreţinerea nu a fostŭ destulŭ de îngrijită. In genere putemŭ dice, că şoselele esistente nu sunt în starea în care arŭ trebui să fie, în comparaţiune cu sacrificiile ce ţéra a făcutŭ pentru acésta. Guvernulŭ a pusŭ să se efectueze sondaje pe tóte şoselele, şi să se facă tablourĭ despre cătimele de petrişŭ aprovisionate. Ast-felŭ se va constata usura şoselelorŭ, şi se vorŭ puté face de acum înainte aprovisionările într'unŭ modŭ sistematicŭ.

Arbitrarulŭ, réua chibzuire în privirea împărţireĭ lucrărilorŭ, nepĕsarea întru întrebuinţarea fondurilorŭ Statuluĭ, şi o neîngrijire culpabilă pentru averea naţională, aŭ luatŭ proporţiunĭ compromiţătóre pentru ţéră, maĭ alesŭ în ultimulŭ anŭ alŭ guvernuluĭ trecutŭ. Afară de contractele illegale, ce s'aŭ desfiinţatŭ şi maĭ sunt a se desfiinţa, s'aŭ legatŭ lucrările publice pe maĭ mulţĭ anĭ prin contracte, făcute după forme, însă oneróse pentru Statŭ, fără a se lua în băgare de sémă, dacă budgetulŭ Statuluĭ permitea a se face acele cheltuelĭ. Aceste contracte se sue pentru anulŭ 1866 la 20 milióne leĭ, lăsândŭ sume însemnate angajate şi pentru aniĭ viitorĭ. Lucrările publice sunt dar absorbite pe maĭ mulţĭ anĭ de mĕsurĭ pripite, adese-orĭ greşite şi oneróse pentru tesaurŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — Guvernulŭ se ocupă a regularisa acéstă posiţiune critică, maĭ alesŭ în faţă cu mijlócele financiare, de carĭ dispunemŭ.

Ocupaţiunea penibilă şi grea a guvernuluĭ este aci, constatarea tuturorŭ lucrărilorŭ şi a contractelorŭ de întreprinderĭ publice, cercetarea de-amănuntă a nevoilorŭ de astădĭ, regularisarea abaterilorŭ carĭ împovŏréză pe Ministeriŭ şi producŭ o lângezire perniciósă serviciuluĭ; în fine lichidarea generală a lucrărilorŭ întreprinse, cu arĕtarea începutuluĭ lorŭ, a faselorŭ prin carĭ aŭ trecutŭ, a situaţiuncĭ financiare şi a lucrărilorŭ desĕvêrşite, spre a se constata o dată moştenirea ce amŭ luatŭ la 11 Februariŭ. Când acéstă lucrare va fi desĕvêrşită, atuncĭ tóte se vorŭ puté pune pe o cale regulată, atuncĭ se vorŭ puté lua mĕsurĭ de îndreptare, şi lucrările ce se vorŭ face în viitorŭ, vorŭ rĕscumpĕra sacrificiele ce-şĭ impunŭ contribuabiliĭ într'unŭ interesŭ de utilitate publică.

O lucrare de cea maĭ mare importanţă este asigurarea capitaleĭ de inundaţiunĭ. Cheltuelĭ însemnate s'aŭ făcutŭ; însă pe de o parte nu esistă nicĭ unŭ studiŭ sistematicŭ alŭ întregeĭ lucrărĭ, iar pe de altă parte esistă o mulţime de plângerĭ bine fundate din partea orăşenilorŭ în privirea nesalubrităţiĭ causate oraşuluĭ prin lucrările esecutate. Parte din acestea s'aŭ făcutŭ în privirea navigabilităţeĭ Dâmboviţeĭ; însă nu se află nicĭ celŭ maĭ micŭ studiŭ pentru navigabilitatea Argeşuluĭ dela puntulŭ unde acestŭ rîŭ primesce apele Dâmboviţeĭ şi până în Dunăre, lăsândŭ a dice că în asemenea casŭ lucrările fórte costisitóre, ce trebuiaŭ esecutate, sunt cu totulŭ de altă natură, decât acele întreprinse. O comisiune compusă de maĭ multe specialităţĭ a fostŭ numită, şi în curîndŭ se vorŭ lua mĕsurĭ, pentru ca lucrările ce s'aŭ făcutŭ şi acele ce sunt a se maĭ face să-şĭ ajungă la sco-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — pulŭ lorŭ, care nu póte fi altulŭ decât de a preserva capitala de inundaţiune şi de miasmele produse prin ape stagnante.

Navigarea Prutuluĭ fiindŭ de o mare însemnĕtate pentru Iaşĭ şi judeţele de pe marginea acestuĭ rîŭ, Guvernulŭ se va ocupa cu facerea proiectelorŭ necesare pentru a devenì acestŭ rîŭ navigabilŭ cât se va puté maĭ în susŭ.

Pentru grădinele din capitală, iar maĭ alesŭ pentru grădina Cişmegiuluĭ, s'a cheltuitŭ o sumă însemnată de banĭ, nu pentru a îmbunĕtăţì şi a înfrumuseţa grădina, ci pentru a o deteriora. Lucrările privitóre la acestŭ obiectŭ s'aŭ opritŭ, şi se vorŭ lua mĕsurĭ, în armonie cu mijlócele nóstre financiare, pentru a îndrepta stricăciunile şi pentru a pune acéstă grădină iarăşĭ în bună stare.

Scólele, ce depindŭ de acestŭ Ministeriŭ, corespundŭ fórte puţinŭ cu scopulŭ înfiinţăreĭ lorŭ şi cu sacrificiile făcute de Statŭ pentru dînsele. Ele aŭ fostŭ până acum cu totulŭ fără folosŭ pentru naţiune.

Maĭ alesŭ scólele agricole aŭ nevoe de o reformă radicală.

Invĕţămîntulŭ agricolŭ este ast-felŭ organisatŭ, în cât nu are nicĭ unŭ scopŭ bine determinatŭ; iar cultura moşieĭ Pantelemonuluĭ nu a ajunsŭ încă a da esemple practice şi resultate bănescĭ mulţămitóre, pentru a îndemna pe agricultorĭ a părăsì o sistemă de cultură înapoiată şi a adopta o altă nouă maĭ conformă cu împrejurările de astădĭ şi cu progresurile sciinţeĭ. Până acum guvernulŭ nu a pututŭ face maĭ multŭ, decât a ridica vitele Statuluĭ, carĭ se intreţineaŭ cu cheltuelĭ însemnate şi păgubitóre în Bărăganŭ, şi a le aduce la institutulŭ de la Pantelemonŭ, fiindŭ că o esploatare agricolă fără vite este zadarnică şi esclude orĭ-ce felŭ de îmbunătăţirĭ. O

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — comisiune de bărbaţĭ speciali va esamina cestiunea importantă a învĕţămîntuluĭ agricolŭ, şi guvernulŭ îşĭ va pune tóte silinţele luĭ, pentru ca să avemŭ în ţéră instituţiunĭ, carĭ să serve de modelŭ agricultureĭ practice şi să contribue a da unŭ sborŭ acestuĭ ramŭ de industrie, care formézā bogăţia de căpetenie a patrieĭ nóstre.

Sperămŭ că şcóla de arte din Iaşĭ, prefăcută într'o fabrică de instrumente agricole, va contribui a familiarisa pe plugariĭ noştriĭ cu instrumente de agricultură maĭ perfecţionate; pe când astădĭ o mică parte din eĭ, numaĭ cu cheltuelĭ însemnate, potŭ întroduce din străinĕtate chiar instrumentele de cea întâiŭ necesitate, precum pluguri şi grăpĭ.

Pepinierele de duḑĭ, arborĭ forestierĭ, pomĭ roditorĭ şi garduri viĭ s'aŭ mănţinutŭ; însă s'aŭ redusŭ cheltuelele la maĭ multŭ decât la o a treia parte. In tómna anuluĭ acestuia vorŭ fi sadurĭ pentru a se rĕspândì în ţéră.

Fostulŭ guvernŭ hotărîse a se face în câmpiile Bărăganuluĭ din judeţulŭ Ialomiţa douĕ puţurĭ artesiane, prin care acele câmpiĭ să devie maĭ producĕtóre pentru agricultură. Cheltuelele pentru sĕvârşirea acestorŭ douĕ puţurĭ eraŭ fixate la suma de 250.000 leĭ. Până acum s'a cheltuitŭ suma de 204.512 leĭ; şi în locŭ să fie lucrările întreprinse la Bărăganŭ, de abia s'aŭ începutŭ sondagele la Cotroceni, în care localitate să întrébă cine-va de ce era nevoe de unŭ puţŭ artesianŭ.

Adoptarea sistemuluĭ metricŭ de mĕsurĭ şi greutăţĭ era fórte necesară. Trebuia ca feluritele mĕsurĭ şi greutăţĭ să dispară din ţéră, şi să se înlocuiască prin sistemulŭ, care tinde a se generalisa astădĭ în Europa. Dispositiunile luate de fostulŭ guvernŭ pentru aplicarea legeĭ de mĕsurĭ şi greutăţĭ aŭ fostŭ însă cu totulŭ greşite. Sistemulŭ metricŭ trebuia aplicatŭ gradualŭ, pentru a de

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — prinde pe fie-care la acéstă schimbare. Guvernulŭ trecutŭ însă a vrutŭ să aplice și acéstă legiuire cu pripire și fără a lua mĕsurĭ corespunḑĕtóre cu scopulŭ ce și-lŭ propunea. Spre acestŭ sfîrșitŭ elŭ a încheiatŭ unŭ contractŭ pentru monopolisarea vînḑării mĕsurilorŭ și a greutăţilorŭ în mânile uneĭ singure persóne, contractŭ care, violândŭ constituţiunea și legea comptabilităţeĭ generale, era și ruinătorŭ pentru ţéră, împuindu-ĭ îndatorirea a cumpĕra în termenŭ de câte-va lunĭ, cu preţurĭ esagerate, mĕsurĭ și greutăţĭ pentru o valóre minimum de $37^1/_2$ milióne leĭ. Acestŭ contractŭ, declaratŭ de Senatŭ de inconstituţionalŭ, s'a anulatŭ de guvernŭ, care va pune în studiulŭ Consiliuluĭ de Statŭ unŭ proiectŭ de lege pentru aplicarea graduală a sistemuluĭ metricŭ de mĕsurĭ și greutăţĭ.

Guvernulŭ trecutŭ a avutŭ intenţiunea, ca și România să iea parte la Esposiţiunea universală din Paris. Insă, în privirea cheltuclelorŭ considerabile ce se cereaŭ și carĭ se urcă până la suma de 2 milióne leĭ, și în privirea strîmtoreĭ în care se află tesaurulŭ, guvernulŭ actualŭ cu părere de rĕŭ a trebuitŭ să renunţe la acéstă idee.

In ţéră guvernulŭ a luatŭ disposiţiunĭ pentru ca să încurajeze propășirea agriculturei și a industrieĭ, făcêndŭ și în anulŭ acesta o esposiţiune orticolă în Bucurescĭ, și douĕ esposiţiunĭ agricole și industriale, una în Craiova iar alta în Focșanĭ, precum și maĭ multe concursurĭ de pluguri pentru a ajunge la îmbunătăţirea arăturilorŭ nóstre.

Starea financelorŭ ţĕreĭ este cunoscută de toţĭ; departe de a fi mulţumitóre, ea ne înfăţișéză unŭ tabloŭ din cele maĭ întristătóre.

In ḑiua când guvernulŭ actualŭ a luatŭ în mână cârma

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Statuluĭ, s'a ridicatŭ vĕlulŭ ce acoperea prăpastia în care eramŭ amenințațĭ a cădé. Grămădirea deficitelorŭ peste deficite și acoperirea lorŭ prin contractare de împrumuturĭ, carĭ la rêndulŭ lorŭ prin plată de procente împovoraŭ budgetulŭ cheltuelelorŭ în nicĭ o proporțiune cu veniturile adevĕrate ale Statuluĭ, trecerea în budgetulŭ veniturilorŭ a unorŭ cifre ilusoriĭ și nejustificate, n'aŭ pututŭ avé altŭ resultatŭ decât a îngreuia din anŭ în anŭ maĭ multŭ situațiunea financiară și a ne conduce în fine la punctulŭ d'a nu maĭ puté merge înainte. Creditulŭ Statuluĭ secatŭ cu totulŭ, tóte cassele publice góle și tesaurulŭ împovoratŭ, afară de datoria fixă, regulată prin plată de anuităţĭ, de-o datorie exigibilă de 55.761.841 leĭ, iacă situațiunea nóstră financiară în ḑiua de 11 Februariŭ.

Datoria exigibilă se compune de:

Leĭ 24.018.188,26 în bonurĭ de tesaurŭ (datoria flotantă) parte ajunse la scadență, parte plătibile în cursulŭ anuluĭ,

» 15.714.498,17 în bonurĭ de tesaurŭ pentru cumpĕrarea tutunuluĭ, plătibile în cursulŭ anuluĭ, atâtŭ ajunse cât și neajunse la scadență,

» 2.700.000,— cauțiunea depusă de concesionariĭ Băncei Românieĭ,

» 1.329.153,37 datoriĭ contractate în anulŭ 1865 către diferite casse; și

» 12.000.000,— mandate în suferință.

O sumă de peste 14.000.000, era de plată la momentŭ și din ḑi în ḑi se îmmulția numĕrulŭ bonurilorŭ, ale cărora termine de plată espira.

Afară de acéstă datorie exigibilă, tesaurulŭ publicŭ s'a vĕḑutŭ împovoratŭ în cursulŭ anuluĭ cu următórele sarcine:

st v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Leĭ 10.000.000,— aproximativŭ pentru acoperirea cheltuelelorŭ eserciţiuluĭ anuluĭ 1865, carĭ se maĭ potŭ ordonanţa până la 31 Iuliŭ viitorŭ;

» 3.220.996,19 restulŭ de plată din datoriile tesauruluĭ înainte de 1859, precum către cassa beneficiuluĭ recruţilorŭ, către cassele comunale, către particularĭ, deposite şi altele, afară de datoria pentru emancipaţĭ, ale căreĭ anuităţĭ sunt prevĕdute în budgetulŭ fie-căruĭ anŭ;

» 23.176.939,— anuităţile diferitelorŭ împrumuturĭ contractate, şi în fine,

» 139.107.225,33 restulŭ cheltuelelorŭ anuluĭ, calculate după prevederile anuluĭ 1865 şi cu scăderea plăţilorŭ efectuate până la 11 Februariŭ.

Tóte acestea împreună însuméză o sarcină asupra tesauruluĭ publicŭ pentru anulŭ 1866 de leĭ 222.267.002,14.

In contra acesteĭ sarcine şi spre acoperirea eĭ s'a găsitŭ:

O sumă de leĭ 40.598.960,19 rĕmăşiţele din trecutŭ, din care însă, întrebuinţândŭ tótă stăruinţa şi luândŭ mĕsurile cele maĭ energice de împlinire, nu putemŭ spera a încassa în cursulŭ anuluĭ maĭ multŭ decât maximum, o sumă de leĭ 20.000.000.

O sumă calculată cu aproximaţie de leĭ 12.000.000, provenită din rĕmăşiţele arenḑilorŭ domeniclorŭ Statuluĭ, nefiindŭ încă constatatŭ scăḑĕmîntulŭ cuvenitŭ arendaşilorŭ. Din acéstă sumă putemŭ admite că se vorŭ puté încassa în cursulŭ anuluĭ până la leĭ 8.000.000.

Productulŭ din vînḑarea tutunuluĭ cumpĕratŭ pentru regie, care se póte evalua în cifra rotundă la leĭ 20.000.000.

In fine veniturile budgetare ale anuluĭ curentŭ, cal-

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — culate după constatările şi cu deducţiunea încassărilorŭ făcute până la 11 Februariŭ, în sumă de leĭ 122.310.937.

Peste totŭ leĭ 170.310.937.

Prin urmare anulŭ 1866 va lăsa unŭ deficitŭ de leĭ 51.956.065,14, precum resultă din următorulŭ bilanţŭ:

Pasivŭ.

Bonurĭ de tesaurŭ	leĭ	24.018.188,26	
Idem, tutunŭ	»	15.714.498,17	
Cauţiunea Băncei	»	2.700.000,—	
Mandate în suferinţă	»	12.000.000,—	
Datoriĭ către diferite casse	»	1.329.153,39	55.761.841,02
Anuităţĭ şi anume:			
Imprumutulŭ Stern	leĭ	5.523.480,—	
Drum. de ferŭ Giurgiu	»	4.456.620,—	
Poduri de ferŭ . . .	»	3.896.839,—	
Impr. de 93 milióne	»	9.300.000,—	23.176.939,—
Cheltuelĭ neordonanţate din trecutŭ . .			10.000.000,—
Restulŭ datoriilorŭ din 1859			3.220.996,19
Cheltuelele budgetuluĭ după prevederile anuluĭ 1865	leĭ	135.433.281,—	
Se scadŭ plăţile făcute	»	5.326.055,07	130.107.225,33
			222.267.002,14

Activŭ.

Rĕmăşiţele din trecutŭ în suma de leĭ 40.598.960,19	20.000.000,—
Rĕmăşiţele din arendĭ evaluate la leĭ 12.000.000 din carĭ.	8.000.000,—
Productulŭ vîndăreĭ tutunuluĭ.	20.000.000,—
	48.000.000,—

st. v. st. n.

Reportŭ . . . 48.000.000,—

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Veniturile budgetare după constatărĭ
leĭ 126.813.682
Se scadŭ încassărĭ. . . . . 4.503.745 122.310.937,—
170.310.937,—
Lipsescŭ spre acoperire 51.956.065,14
222.267.002,14

La Pasivŭ putemŭ adăoga, ca de ordine, suma de leĭ 20.337.718 cheltuiţĭ în anulŭ 1865 de guvernulŭ trecutŭ din împrumutulŭ Stern, fără autorisaţiune legală. Pe de altă parte avemŭ a trece la activŭ, iarăşĭ ca de ordine, suma de leĭ 28.499.221 cheltuelele făcute cu oştirile de ocupaţiune (armată austriacă şi rusă) după constatările controluluĭ.

In faţa acesteĭ situaţiunĭ a financelorŭ ţĕreĭ, guvernulŭ a creḍutŭ de trebuinţă a face o minuţióşă esaminare a diferitelorŭ ramurĭ ce compunŭ administrarea financiară, spre a cunósce causele ce aŭ adusŭ starea deplorabilă în care s'a găsitŭ tesaurulŭ publicŭ, şi a lua mĕsurile necesare pentru întîmpinarea rĕuluĭ.

Resultatulŭ acesteĭ procedărĭ s'arată prin cele ce urméză:

Causele ce aŭ adusŭ datoria flotantă la cifra de leĭ 24.018.188, arĕtată maĭ susŭ, sunt acestea:

Ministeriulŭ de finance pentru întâia óră a fostŭ autorisatŭ în anulŭ 1862 prin legea de la 5 Martie acelŭ anŭ, a contracta împrumuturĭ provisoriĭ prin emitere de bonurĭ de tesaurŭ asupra unuĭ creditŭ de dobânḍĭ de 400.000 leĭ; cu condiţiune ca orĭ-ce împrumutŭ să se facă după o prealabilă autorisare a Consiliuluĭ de Ministri.

Pe temeiulŭ acesteĭ legĭ, Ministeriulŭ a contractatŭ în

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — cursulŭ aceluĭ anŭ împrumuturĭ, ale cărorŭ procente variate aŭ trecutŭ cu 26.000 leĭ peste creditulŭ afectatŭ pentru acésta şi aŭ lăsatŭ în sarcina anuluĭ 1863 o datorie în bonurĭ de tesaurŭ pentru unŭ capitalŭ de leĭ 6.168.435.

In anulŭ 1863 s'a acordatŭ unŭ creditŭ pentru serviciulŭ dorobanţilorŭ la datoria flotantă de leĭ 600.000 şi Ministeriulŭ a contractatŭ împrumuturĭ ale cărorŭ procente aŭ trecutŭ cu leĭ 99.353 peste creditulŭ acordatŭ; a lăsatŭ însă în sarcina anuluĭ 1864 o datorie numaĭ de leĭ 4.210.213 adică cu douĕ milióne maĭ mică decât acea ce venise în sarcina sa din anulŭ 1862.

Pentru anulŭ 1864 s'a acordatŭ unŭ creditŭ de dobânḑĭ de leĭ 1.000.000, cu mărginire însă ca datoria să nu trécă peste suma de 10.000.000 capete, şi cu prevederea ca îndată ce se va efectua unŭ împrumutŭ definitivŭ cu scadenţe depărtate, datoria flotantă să fie redusă numaĭ la 5 milióne capete.

Din creditulŭ citatŭ maĭ sus, s'aŭ acoperitŭ pe de-o parte procentele ce se angajase maĭ multŭ peste creditulŭ din 1863, iar pe de alta s'aŭ contractatŭ în cursulŭ aceluĭ anŭ împrumuturĭ, carĭ aŭ absorbitŭ în procente suma de leĭ 998.685, lăsândŭ în sarcina anuluĭ 1865 o datorie de leĭ 10.595.836, adică cu leĭ 595.836 maĭ multŭ decât permitea legea ad-hoc.

In fine în anulŭ 1865 s'a acordatŭ prin legea budgetuluĭ unŭ creditŭ de leĭ 500.000 pentru plata de procente, cu mărginirea, ca bonurile în circulaţie să nu trécă peste suma de leĭ 5 milióne capitalŭ.

Ministeriulŭ însă a contractatŭ împrumuturĭ, în cursulŭ aceluĭ anŭ şi până la 11 Februariŭ trecutŭ, carĭ aŭ absorbitŭ în procente suma de leĭ 1.220.411, şi aŭ lăsatŭ la acéstă dată datoria menţionată maĭ susŭ de leĭ

FUNDAȚIUNEA UNIV. CAROLI

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — 24.492.285 capete, adică cu 19 milióne aprópe maĭ multŭ decât permitea legea financiară a anuluĭ 1865.

Pentru justificarea acesteĭ procedărĭ s'a găsitŭ unŭ jurnalŭ alŭ Consiliuluĭ Ministrilorŭ încheiatŭ la 9 Decembre trecutŭ, aprobatŭ de fostulŭ Domnitorŭ, prin care, în considerația neputinţeĭ în care se găsescŭ arendașiĭ moșiilorŭ Statuluĭ d'a rĕspunde rĕmășițele pe trecutŭ, autorisă pe Ministrulŭ financelorŭ să facă împrumuturĭ provisoriĭ în comptulŭ acelorŭ arendașĭ și procentele acestorŭ împrumuturĭ să se plătéscă din acelea ce se vorŭ lua de la arendașĭ pentru timpulŭ cât aŭ întărdiatŭ rĕspunderea câștiurilorŭ.

Procentele de acéstă din urmă categorie, împlinite în cursulŭ anuluĭ 1865, se urcă la suma de leĭ 743.926.

Din cele arĕtate maĭ sus resultă cele următóre:

1. Că Ministeriulŭ financelorŭ, în virtutea legilorŭ prin carĭ s'aŭ acordatŭ credite pentru datoria flotantă, nu a fostŭ în dreptŭ a contracta împrumuturĭ provisoriĭ pentru unŭ capitalŭ maĭ mare decât în proporție cu creditele acordate și în marginile făcute prin acele legĭ.

2. Că prin jurnalulŭ Consiliuluĭ de Ministri din 9 Decembre 1865, provocatŭ de Ministeriulŭ de finance, denaturându-se spiritulŭ legilorŭ, prin carĭ s'a autorisatŭ și regulatŭ o emitere limitată de bonurĭ, s'a surpatŭ echilibrulŭ statornicitŭ prin acele legĭ, și astŭ-felŭ Ministeriulŭ, socotindu-se în viitorŭ liberŭ de orĭ-ce mărginire în acéstă privire, a totŭ emisŭ bonurĭ, fără nicĭ o cumpănire, și pe cât creditulŭ Statuluĭ a pututŭ resista.

3. Că prescripțiunile impuse prin legile ad-hoc s'aŭ violatŭ prin jurnalulŭ Consiliuluĭ menționatŭ maĭ sus, și

4. Că de la unŭ timpŭ încóce modulŭ celŭ maĭ lesniciosŭ pentru Ministeriulŭ de finance de a face față la cheltuelele Statuluĭ carĭ covêrșiaŭ cu multŭ resursele ve-

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — niturilorŭ pe carĭ putea compta, era de a totŭ emite bonurĭ de tesaurŭ fără a se preocupa de plata lorŭ la scadenţe, şi nu este de prevĕḑutŭ până la ce sumă ar fi pututŭ cresce acéstă datorie, dacă creditulŭ ce acorda publiculŭ Statuluĭ nu s'ar fi retrasŭ de o dată înspăimêntatŭ, când a vĕḑutŭ că plata bonurilorŭ de tesaurŭ nu se maĭ putea efectua la terminulŭ scadenţeĭ lorŭ.

Pentru întîmpinarea în viitorŭ a acestorŭ neajunsurĭ guvernulŭ actualŭ, prin jurnalulŭ ce a încheiatŭ în şedinţa dela 31 Martie expiratŭ, a luatŭ mĕsurile următóre:

1. A se opri cu desevêrşire d'acum înainte emiterea de bonurĭ de tesaurŭ pentru împrumuturĭ provisoriĭ în trebuinţa întîmpinăreĭ diferitelorŭ cheltuelĭ ale Statuluĭ.

2. A emite bonurĭ de tesaurŭ numaĭ pentru prelungirea termenelorŭ de plată a celorŭ în scadenţă, prin preschimbare.

3. A emite bonurĭ de tesaurŭ pe noue împrumuturĭ numaĭ pentru liquidarea bonurilorŭ în scadenţă, regulându-se registre speciale în acéstă privire, în carĭ să se certifice că sumele împrumutate s'aŭ afectatŭ specialŭ la achitare de bonurĭ în scadenţă.

4. A se anula bonurile de tesaurŭ liberate Casseĭ de depunerĭ şi consemnaţiunĭ şi a se deschide între acéstă Cassă şi Ministeriulŭ de finance unŭ comptŭ curentŭ care să se liquideze din şése în şése lunĭ.

5. Pentru plata procentelorŭ cuvenite pe anulŭ curentŭ la datoria flotantă să se prevaḑă prin budgetŭ unŭ creditŭ de leĭ 1.200.000.

Strîmtorările în carĭ se afla guvernulŭ trecutŭ, l'aŭ pusŭ în necesitatea d'a cere dela fosta adunare autorisaţia pentru contractarea unuĭ împrumutŭ de 40 milióne, care i se şi acordase prin legea de la 10 Februariŭ trecutŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — După evenimentele dela 11 Februariŭ, guvernulŭ actualŭ, deşi ar fi doritŭ a evita contractarea ver-căreĭ datoriĭ, spre a nu maĭ aduce asupra tesauruluĭ noue împovărărĭ, dar în faţa lipseĭ deşĕvêrşite de fonduri în care a găsitŭ cassele publice, şi în faţa exigenţelorŭ numeroşilorŭ creditorĭ aĭ Statuluĭ, carĭ reclamaŭ neapĕratŭ achitarea titlurilorŭ ce posedă cu scadenţe espirate de maĭ multe lunĭ, neputêndŭ dispune de alte resurse, a chibzuitŭ de preferinţă a înlocui espusa lege cu acea dela 21 Februariŭ trecutŭ prin care s'a autorisatŭ împrumutulŭ naţionalŭ de 30 milióne, destinatŭ anume pentru acoperirea datoriilorŭ trecutuluĭ.

Prin acéstă nouă lege, guvernulŭ a avutŭ de scopŭ pe de o parte a procura capitaliştilorŭ indigenĭ şi creditorilorŭ Statuluĭ unŭ modŭ înlesnitorŭ pentru a-şĭ plasa capitalurile lorŭ cu folóse îndestulătóre şi a se despăgubì totŭ de o dată de creanţele ce aveaŭ dela Statŭ prin depunerea lorŭ în comptulŭ împrumutuluĭ; iar pe de alta a se da şi contribuabililorŭ facultatea d'a-şĭ achita cu înlesnire rĕmăşiţele datorite pe trecutŭ şi contribuţiunile plătibile după 30 Septembre viitorŭ prin obligaţiunĭ d'ale împrumutuluĭ naţionalŭ.

Dela deschiderea subscriereĭ împrumutuluĭ şi până la 22 Aprilie s'a subscrisŭ în capitală şi vĕrsatŭ în cassa tesauruluĭ în diferite efecte şi mandate leĭ . . . . . .
iar în numerariŭ leĭ . . . . . .

Resultatulŭ subscrierilorŭ din 26 districte, până la data de 22 Aprilie, este de leĭ 803.252 osebitŭ de leĭ 15.175 adunaţĭ din ofrande.

Mica întârdiere ce a urmatŭ până la deschiderea subscripţiuneĭ, din causa pregătireĭ de obligaţiunĭ carĭ să pótă da garanţiĭ atâtŭ publiculuĭ cât şi tesauruluĭ, a datŭ motivŭ de bănuială, că neacoperirea împrumutuluĭ în în-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — tregimea luĭ până astădĭ nu provine decât din negligența și puțina silință ce ar fi depusŭ Ministeriulŭ de Finance în acéstă operațiune, bănuială nedréptă și provocată numaĭ de miculŭ succesŭ ce a avutŭ până acum subscripțiunea împrumutuluĭ.

Ministeriulŭ a pusŭ în lucrare tóte mijlócele ce depindŭ de elŭ; iar causele adevĕrate a greutățeĭ cu care subscripțiunea se efectuase, sunt nedeprinderea publiculuĭ nostru la operațiunĭ financiare de asemenea natură și lipsa bănéscă ce se simte în țéră din causa anilorŭ nenorociți din urmă și carĭ aŭ lovitŭ maĭ tóte clasele societățeĭ.

Acestea sunt adevĕratele motive carĭ facŭ că subscrierea acestuĭ împrumutŭ merge atâtŭ de încetŭ. Aceste motive aŭ făcutŭ ca Ministeriulŭ să prelungéscă termenulŭ subscripțiuneĭ până la finitulŭ luneĭ curente și de a reînnoì prelungirea luĭ până la finitulŭ luneĭ luĭ Maiŭ, găsindŭ dreptŭ ca și prețulŭ emisiuneĭ dela 1-iŭ Maiŭ înainte să se sporéscă cu 1% (adică 81 în locŭ de 80); căcĭ termenulŭ achităreĭ acestorŭ obligațiunĭ de către Statŭ e fixatŭ și se numĕră dela 31 Martie trecutŭ.

Guvernulŭ actualŭ, preocupatŭ de dificila posițiune ce datoriile arĕtate maĭ sus creaseră tesauruluĭ în prejudiciulŭ creditului sĕŭ și alŭ serviciuluĭ publicŭ;

Preocupatŭ asemenea de împedecarea ce aducea în satisfacerea trebuințelorŭ presente ale Statuluĭ;

A luatŭ prin jurnalulŭ încheiatŭ în ședința Consiliuluĭ Miniștrilorŭ dela 31 Martie mĕsurile următóre:

1. A se deosebì operațiile trecutuluĭ de acelea ale eserciţiuluĭ curentŭ 1866.

2. A se înființa o cassă de licuidare pentru desfacerea datoriilorŭ flotante contractate până la finele eserciţiuluĭ 1865.

3. Fondurile alocate la desfacerea acestorŭ datoriĭ să

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — se alimenteze cu resursele provenite din rĕmăşiţele anilorŭ trecuţĭ şi cu productulŭ vînḑăreĭ tutunuluĭ.

4. Pentru înlesnirea operaţiilorŭ acesteĭ casse, până la încassarea resurselorŭ ce i s'aŭ afectatŭ, s'aŭ datŭ în dispositiunea eĭ tóte fondurile ce se vorŭ dobândi din împrumutulŭ naţionalŭ de 30 milióne, autorisatŭ prin legea dela 21 Fevruariŭ 1866, precum şi dreptulŭ de a preschimba bonurile de tesaurŭ cu termene espirate, saŭ d'a contracta alte împrumuturĭ provisoriĭ în condiţiile prescrise de lege până la concurenţa datorieĭ ce va desface.

5. S'a regulatŭ asemenea, că acéstă cassă să aibă comptabilitatea sa deosebită, şi să se administreze sub autoritatea Ministeriuluĭ de Finance, de către unŭ membru alŭ Curţeĭ de Compturĭ şi de secretarulŭ generalŭ alŭ Ministeriuluĭ; iară operaţiunile bănescĭ să se efectueze prin cassieria centrală şi prin cassieriile generale de districte, spre a se evita cu acestŭ chipŭ orĭ-ce creaţiune de noue cheltuelĭ.

6. S'a hotărîtŭ ca pe fie-care lună să se aşeze o situaţiune a operaţiunilorŭ acesteĭ casse, care să se publice prin Monitorŭ.

Din creditele suplimentare şi estraordinare deschise de guvernulŭ trecutŭ în anulŭ 1865, s'aŭ anulatŭ de fosta Adunare, între altele, şi acela de 9.300.000 pentru anuitatea împrumutuluĭ de 150 milióne leĭ turcescĭ, contractatŭ în cestiunea averilorŭ mănăstirescĭ secularisate, prin votulŭ emisŭ în următórea cuprindere:

«Se anuléză creditulŭ de leĭ 9.300.000 cu invitare ca «guvernulŭ să iea mĕsurile cele maĭ nemerite pentru re«căpĕtarea acestorŭ banĭ».

Cestiunea acestorŭ averĭ, nefiindŭ până acum resolvată şi necunoscêndu-se nicĭ mijloculŭ când anume se va resolva, guvernulŭ actualŭ nu póte continua rĕspunderea

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — anuităţilorŭ, căcĭ ele arŭ sta neatinse ca unŭ depositŭ fără a produce procente pentru unŭ timpŭ nedeterminatŭ, şi s'arŭ aglomera din anŭ în anŭ fără a se puté întrebuinţa în destinaţiunea lorŭ.

Stipulaţiile actuluĭ adiţionalŭ alŭ societăţeĭ generale din Constantinopole, cu care s'a contractatŭ espusulŭ împrumutŭ, conţinŭ cele următóre:

«1. Dacă comisiunea internaţională instituită de Puterĭ «pentru a statua asupra cestiuneĭ mănăstirilorŭ ḑise în«chinate, ar resolva cestiunea într'unŭ modŭ alt-felŭ de«cât celŭ prevĕḑutŭ prin contractulŭ încheiatŭ de gu«vernŭ cu societatea generală;

«2. Dacă acéstă comisiune ar hotărî ca despăgubirea «de 150 milióne oferită de guvernulŭ Românŭ comu«nităţilorŭ religióse să se respunḑă o dată, iar nu în «anuităţĭ, saŭ într'unŭ modŭ cu totulŭ altulŭ decât celŭ «prevĕḑutŭ prin contractŭ;

«În amêndouĕ aceste casurĭ, guvernulŭ Românŭ să «fie datorŭ a plătí societăţiĭ generale, sub titlulŭ de in«demnitate de resiliare, o sumă de 7.500 lire turcescĭ; «şi daca resiliarea s'ar face în urma începereĭ servi«ciuluĭ împrumutuluĭ, tótă suma primită de societate «sub titlulŭ de comisionŭ din 30 miĭ lire turcescĭ afec«tată anualŭ pentru acestŭ serviciŭ, să rĕmâie definitivŭ «în folosulŭ societăţiĭ »

Basatŭ pe aceste motive, guvernulŭ actualŭ, prin decisiunea Consiliuluĭ Ministrilorŭ de la 25 Martie trecutŭ, a luatŭ mĕsurile cuvenite pentru resiliarea convenţiuneĭ acestuĭ împrumutŭ, şi pentru ridicarea banilorŭ rĕspunşĭ de guvernulŭ trecutŭ în primirea societăţiĭ generale din Constantinopole în sumă de leĭ 9.300.000, din care se va scădé comisionulŭ de 30.000 lire turcescĭ şi suma

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — de 7.500 lire, stipulată pentru îndemnitatea resiliereĭ espuseĭ convenţiunĭ.

Basele după carĭ se conduce serviciulŭ aşezăreĭ şi alŭ percepereĭ contribuţiunilorŭ directe sunt cele următóre:

Până la anulŭ 1859, constatarea materieĭ imposabile se făcea la fie-care 5 saŭ 7 anĭ o dată cu recensemîntulŭ generalŭ. Prefacerile ce se urmaŭ între contribuabilĭ de la unŭ periodŭ la altulŭ se regulaŭ pe sarcina cutiilorŭ comunale, în folosulŭ cărora se preleva de la 1 până la 4 ḑecimĭ asupra dăriĭ personale pentru acoperirea perderilorŭ.

In puterea vechilorŭ legĭ carĭ regulaŭ relaţiunile dintre proprietarĭ şi sătenĭ, strămutarea locuitorilorŭ plugarĭ neputêndu-se efectua decât la începutulŭ fie-căruĭ periodŭ, mişcarea contribuabililorŭ era atuncĭ cu totulŭ neînsemnată.

De la 1859 încóce aplicându-se pe de o parte darea personală şi cea de şosele asupra claselorŭ privilegiate, pe de alta strămutarea sătenilorŭ devenindŭ liberă şi prelevarea ḑecimilorŭ pentru perderĭ desfiinţându-se, urmărirea de aprópe a materieĭ imposabile şi a contribuabililorŭ a devenitŭ neapărată şi multŭ maĭ povărósă decât în trecutŭ, pentru că de atuncĭ tóte adăogirile şi scăderile ce se operaŭ maĭ înainte pe sarcina casselorŭ comunale aŭ trecutŭ asupra casseĭ Statuluĭ.

Atuncĭ agenţiĭ administrativĭ fură însărcinaţĭ cu întinsele operaţiunĭ ale constatăriĭ rolurilorŭ, dela exactitatea cărora atêrnă asigurarea venituluĭ contribuţiilorŭ directe şi apărarea contribuabililorŭ de totŭ felulŭ de nedreptăţirĭ.

Dela anulŭ 1860 însă îndatoririle agenţilorŭ administrativĭ isvorîte din atribuţiunile lorŭ speciale, sporindŭ şi ele într'unŭ chipŭ considerabilŭ, guvernulŭ, pentru a

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — nu lăsa interesele fisculuĭ în neîngrijirea ce le amenința din causa mulțimeĭ îndatoririlorŭ puse asupra agenților administrativĭ, pe de o parte a înființatŭ, în virtutea legiĭ de la 30 Decembre 1864, unŭ serviciŭ specialŭ de controlorĭ prin tóte districtele, orașele și plășile pentru conducerea operațiunilorŭ de recensămîntŭ și a lucrărilorŭ relative la constatarea prefacerilorŭ între contribuabilĭ și la așezarea dărilorŭ potrivitŭ cu legile ad-hoc; iar pe de alta, preocupatŭ de enormele rĕmășițe ce se aglomeraŭ din anŭ în anŭ maĭ multŭ asupra contribuabililorŭ de prin orașe, a presentatŭ adunăriĭ unŭ proiectŭ de lege pentru organisarea serviciuluĭ perceptorilorŭ din comunele urbane, care s'a și votatŭ de Corpurile legiuitóre și s'a promulgatŭ la 23 Martie 1865.

Serviciulŭ de constatare menționatŭ maĭ sus s'a și pusŭ în lucrare și în cursŭ de 6 lunĭ, cât a funcționatŭ, a produsŭ resultate mulțumitóre; legea însă pentru organisarea perceptorilorŭ nu numaĭ nu s'a aplicatŭ, dar încă și serviciulŭ de constatare s'a redusŭ la jumĕtate prin dispositiunĭ administrative luate de guvernulŭ trecutŭ la 30 Iunie 1865, lăsândŭ operațiile de constatare prin comunele rurale asupra perceptorilorŭ pârcălabĭ.

Acestŭ sistemŭ de constatare întrodusŭ cu scopŭ de a reduce cheltuelele Statuluĭ, de și a produsŭ o economie anuală de 500.000 leĭ, dar esperiența a doveditŭ că inconvenientele ce aŭ decursŭ din a luĭ punere în aplicație aŭ fostŭ în desavantagiele fisculuĭ, de óre-ce constatarea venituluĭ contribuțiunilorŭ directe lăsându-se cu totulŭ în discrețiunea perceptorilorŭ comunalĭ și acestia neavêndŭ nicĭ cunoscințele cerute pentru o asemenea lucrare, nicĭ vr'o responsabilitate directă pentru interesele fisculuĭ, perderile din contribuțiĭ aŭ fostŭ multŭ maĭ marĭ în raportŭ cu economia făcută.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — La 1866 Ianuariŭ, guvernulŭ trecutŭ vĕḑêndŭ că crescerea rĕmăşiţelorŭ a luatŭ proporţiunĭ considerabile, a voitŭ a face să se garanteze pentru viitorŭ integrala încassare a impositelorŭ, şi spre acestŭ scopŭ a presentatŭ fosteĭ adunărĭ unŭ proiectŭ de lege, prin care se pune în sarcina comunelorŭ rurale şi urbane, cu începere de la 1 Iulie viitorŭ, constatarea şi perceperea contribuţiilorŭ pe unŭ periodŭ de cincĭ anĭ, în care intervalŭ venitulŭ constatatŭ prin rolurile ce se vorŭ forma la începutŭ să rĕmâe nevariabilŭ pentru tesaurŭ.

Acestŭ proiectŭ de lege s'a votatŭ de fosta adunare şi s'a promulgatŭ la 30 Ianuarie trecutŭ.

In urma acestora guvernulŭ actualŭ, studiindŭ diferitele fase prin carĭ aŭ trecutŭ lucrările serviciuluĭ contribuţiunilorŭ directe, a constatatŭ cele următóre:

I. Că legea menţionată maĭ susŭ, departe de a atinge scopulŭ ce şĭ-a propusŭ guvernulŭ trecutŭ, ea va aduce din contra cele maĭ marĭ dificultăţĭ în aplicare.

Printr'însa se asigură fixitatea veniturilorŭ într'unŭ modŭ ilusoriŭ fără a înlătura rĕmăşiţele, căcĭ în adevĕrŭ este o închipuire a crede, că suma rĕmăşiţelorŭ ce apasă astăḑĭ fisculŭ, când percepţiunea se esecută prin agenţiĭ sĕĭ, îlŭ va apăsa maĭ puţinŭ când împlinirile efectuânduse de comună arŭ lăsa rĕmăşiţe în paguba lorŭ.

II. Că comunele nu vorŭ fi nicĭ odată în stare a acoperi pagubele ce arŭ resulta din rĕmăşiţe, maĭ cu osebire prin oraşe şi têrgurĭ, unde populaţiunea flotantă causéză cele maĭ multe perderĭ din contribuţiunĭ.

III. Că clasificarea patentarilorŭ, evaluarea venituluĭ funciarŭ, a celuĭ de mână mórtă, şi regularea la darea spornicilorŭ sunt lăsate asupra Primarilorŭ şi percepto-rilorŭ, carĭ, în cât privesce comunele rurale, trebue să mărturisimŭ, nu sunt în stare a conduce asemenea com-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — plicate operaţiunĭ şi s'arŭ da ocasiune la o mulţime de procedărĭ asupritóre.

IV. Că sistemulŭ ce conţine acéstă lege este contrariŭ principiuluĭ de egalitate înaintea contribuţiunilorŭ, de óre-ce comunele unde scăḑămintele arŭ întrece sporirile vorŭ trebui a supune pe locuitorĭ la plata cu analogie a perderilorŭ, în virtutea solidarităţiĭ ce-ĭ impune espusa lege, pentru integrala refuire a contribuţiunilorŭ constatate prin rolurĭ ; şi ast-felŭ contribuabiliĭ acelorŭ comune vorŭ fi neapĕratŭ îndatoraţĭ a plăti dărĭ maĭ marĭ decât aĭ altorŭ comune carĭ n'arŭ fi încercatŭ asemenea perderĭ.

V. Că causele principale carĭ alimentéză crescerea rĕmăşiţelorŭ şi face a se paralisa chiarŭ disposiţiunile legeĭ de urmăririĭ, provinŭ în mare parte de la viciosulŭ principiŭ ce esistă în legea contribuţiunilorŭ personale şi şosele, după care celŭ maĭ sĕracŭ lucrătorŭ şi tóte individele nestatornicite, dar în stare de a lucra, sunt impuşĭ la aceiaşĭ cătime ca şi locuitoriĭ avuţĭ şi statornicĭ.

Din acestea resultă, că orĭ cât de activŭ şi bine organisatŭ ar fi serviciulŭ de constatare şi de percepţiune, orĭ cât de oficace arŭ fi disposiţiile legeĭ de urmăririĭ, totuşĭ ele rĕmânŭ fără efectŭ pentru contribuabiliĭ nestatornicĭ şi pentru aceia carĭ n'aŭ nicĭ unŭ felŭ de avere mişcătóre.

De aci provine neapĕratŭ o mulţime de rĕmăşiţe fictive, carĭ nu se potŭ împlini nicĭ odată şi carĭ facŭ ca veniturile constatate să nu se realisceze în întregimea lorŭ.

Pentru întîmpinarea acestorŭ neajunsurĭ, Guvernulŭ actualŭ pe de o parte a luatŭ disposiţiunĭ prin comisiunĭ ad-hoc rênduite prin tóte districtele, ca să se constate rĕmăşiţele din contribuţiunĭ, să se împlinéscă cele reale, şi să se scaḑă cu desĕvêrşire acelea pentru carĭ n'ar maĭ fi nicĭ unŭ mijlocŭ de împlinire; iar pe de alta

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — a pregătitŭ noue proiecte de legĭ pentru preschimbarea sistemuluĭ celorŭ douĕ contribuţiunĭ menţionate maĭ sus şi pentru organisarea serviciuluĭ de percepţiune într'unŭ modŭ astŭ-felŭ cum să se asigure pe deplinŭ integrala încassare a dărilorŭ şi să se înlăture pe viitorŭ tóte inegalităţile şi neajunsurile de până acum.

Menită a procura Statuluĭ unŭ venitŭ importantŭ, instituţiunea vămilorŭ nu va puté rĕspunde la cea ce suntemŭ în dreptŭ a aştepta de la dînsa, pe cât timpŭ mijlócele sale de esecuţiune, de priveghere şi de controlŭ nu vorŭ fi puse în condiţiunĭ proprii de a asigura repedea şi regulata espediţiune a afacerilorŭ.

Tótă legislaţiunea nóstră vamală, până astăḑĭ se mărginesce în Reglementulŭ decretatŭ la 16 Decemvrie 1859, prin care, în dorinţa legitimă de a se da Statuluĭ o parte maĭ directă în gestiunea intereselorŭ generale, se hotăresce administrarea în regie a veniturilorŭ vamale şi se fixéză basele acesteĭ administraţiunĭ.

Alcătuitŭ în pripă, acelŭ Reglementŭ este departe de a constitui unŭ codŭ vamalŭ îndestulătorŭ; şi chiar titlulŭ de *proiectŭ,* ce i se dă prin decretulŭ care prescrie aplicarea luĭ, arată cu prisosŭ necesitatea de a se lua mĕsurĭ maĭ precise pentru percepţiunea drepturilorŭ vamale de intrare şi de eşire.

Şépte anĭ aprópe aŭ trecutŭ de atuncĭ şi acelŭ proiectŭ de Reglementŭ este încă în vigóre; abia dacă câte-va micĭ modificaţiunĭ i s'aŭ adusŭ prin simple disposiţiunĭ ministeriale, şi sumă de casurĭ neprevĕḑute într'însulŭ se reguléză astăḑĭ încă după cum circumstanţele povĕţuescŭ pe agenţiĭ administraţiuneĭ.

Acéstă stare de lucrurĭ, contrarie principiuluĭ că legea singură póte decreta formalităţile percepţiuneĭ impositelorŭ, maĭ alesŭ când aceste formalităţĭ aducŭ, ca în ces

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — tiunea de faţă, însemnate restricţiunĭ comunicaţiunilorŭ internaţionale, a avutŭ şi resultatulŭ inevitabilŭ de a lăsa unŭ câmpŭ întinsŭ abusurilorŭ, puindŭ în multe împrejurărĭ pe persónele ce aŭ a face cu vama la discreţiunea agenţilorŭ eĭ.

O altă causă de abusurĭ este şi sistemulŭ de taxaţiune numaĭ *ad-valorem* usitatŭ la noĭ, sistemŭ care, pe de o parte înlesnesce neguţătorilorŭ de rea credinţă frauda prin presentare de facturĭ false; iar pe d'alta, prin facultatea lăsată agenţilorŭ vamalĭ de a urca în óre-carĭ limite valórea declarată a mărfurilorŭ, dă locŭ la percepţiunĭ inegale şi adesea chiar arbitrariĭ.

Pe lângă aceste, neajungerea şi întârdierea lucrărilorŭ de controlare, carĭ se află astădĭ înapoiate aprópe cu unŭ anŭ, lipsa totală de inspecţiune şi maĭ multŭ decât tóte, réua recrutare a personaluluĭ vămilorŭ, a contribuitŭ într'o proporţiune însemnată a aduce administraţiunea acesteĭ părţĭ a financelorŭ ţĕreĭ în starea puţinŭ mulţumitóre în care se găsesce.

Paza frontierelorŭ a lăsatŭ asemenea multŭ de doritŭ. Depărtarea punturilorŭ de strejuire unele de altele, maĭ alesŭ în România de peste Milcovŭ, şi lipsa uneĭ legiuirĭ care să prescrie drepturile şi datoriile grănicerilorŭ ca agenţĭ aĭ serviciuluĭ activŭ alŭ vămilorŭ, înlesnindŭ introducţiunile fraudulóse, aŭ făcutŭ ca o mare parte din veniturile de importaţiune să fie perdute pentru Statŭ.

Din cele ce precedŭ a resultatŭ, că în timpulŭ de şése anĭ, de când vămile se administréză de către Statŭ, pe când este probatŭ că consumaţiunea productelorŭ strĕine în ţéră a luatŭ o însemnată crescere, veniturile vamale aŭ rĕmasŭ aprópe staţionare. In sprijinirea acesteĭ arĕtărĭ este în destulŭ o ochire asupra cifrelorŭ următóre ale

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — produsuluĭ drepturilorŭ de importaţiune şi de exportaţiune în cursulŭ celorŭ din urmă treĭ anĭ.

Anulŭ	Importaţiune	Esportaţiune	
1863	9.606.582	liberă	
1864	10.728.953	2.083.697	(pe 3 lunĭ din urmă dr. imp. fiindŭ restabilitŭ).
1865	8.958.333	8.650.673	

In acelaşĭ timpŭ, cheltuelile de percepţiune a acestorŭ drepturĭ fiindŭ în sumă de mijlocŭ de 1.410.613 leĭ pe anŭ, saŭ 10,45% asupra veniturilorŭ.

Acésta este în puţine cuvinte espunerea fidelă a stăriĭ de aḑĭ a administraţiuneĭ vamale, espunere din care se vede îndestulŭ, că totulŭ este încă de făcutŭ pentru atingerea scopuluĭ fiscalŭ alŭ instituţiuneĭ vămilorŭ.

Spre dobândirea acestuĭ resultatŭ este imperiósă necesitate d'a se lua mĕsurĭ pentru o organisaţiune maĭ raţionată a serviciuluĭ vămilorŭ prin alcătuirea uneĭ legiuirĭ stabilite, nu pe principiele pernicióse ale uneĭ neprevĕḑĕtóre fiscalităţĭ, ci pe basa uneĭ drepte cumpănirĭ între interesulŭ tesauruluĭ publicŭ şi înlesnirile ce Statulŭ datoresce comerciuluĭ ţĕreĭ.

Unitatea tarifuluĭ prin sistemulŭ de taxaţiune pe greutate, pe cât sipulaţiunile internaţionale ne vorŭ permite a o dobândi, crearea la magasiĭ pe la punctele maĭ însemnate de vamă şi intreposite prin oraşele principale, luarea de mĕsurĭ de poliţie relative la paza frontierelorŭ pentru înlăturarea fraudeĭ şi protecţiunea serviciuluĭ vămilorŭ, o maĭ bună alegere a funcţionarilorŭ vamalĭ şi ameliorarea posiţieĭ lorŭ, în fine o controlare seriósă a lucrărilorŭ servicielorŭ exterióre, iată punctele principale ce trebue să conţină o asemenea legiuire.

Cu alcătuirea acésta, guvernulŭ nu va lipsi a se ocupa de urgenţă, şi nu este de îndoitŭ că aplicarea eĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — va avé cele maĭ favorabile resultate atâtŭ pentru tesaurulŭ publicŭ, câtŭ și pentru comerciulŭ în genere alŭ ţĕreĭ.

Veniturile consumaţieĭ sării din partea de dincolo și de dincóce de Milcov, până la 1 Ianuarie 1862, eraŭ date separatŭ în antreprisă.

Iar sumele ce încassa Statulŭ anualŭ eraŭ:

3.500.000 leĭ Consumaţia din întru în partea de dincóce de Milcovŭ, și

2.500.100 » Consumaţia cu esportaţia în Turcia, Serbia și Rusia în partea de dincolo.

6.000.100

La anulŭ 1859 Comisia Centrală, avêndŭ în vedere că sistema arenduiriĭ celorŭ maĭ importante venituri ale Statuluĭ era prejudiciabilă nu numaĭ intereselorŭ contribuabililorŭ dar și tesauruluĭ publicŭ, a elaboratŭ unŭ proiectŭ de lege, prin care se hotăra ca esploatarea și veniturile salinelorŭ, de la espirarea contractelorŭ atuncĭ lucrătóre, să se administreze d'a dreptulŭ de către Statŭ.

Acestŭ proiectŭ a fostŭ votatŭ de Corpurile Legiuitóre și promulgatŭ prin decretulŭ princiarŭ sub No. 332 din 9 Iuliŭ anulŭ 1861.

Guvernele din Iașĭ și Bucurescĭ, vĕḑêndŭ că acéstă lege nu cuprinde în sine decât regularea principiuluĭ, aŭ numitŭ o comisiune mixtă, care să elaboreze unŭ altŭ proiectŭ de lege de modulŭ administrăriĭ salinelorŭ.

Acéstă comisie, intrândŭ în lucrare, s'a despărţitŭ în douĕ, adecă: o parte din membri a emisŭ opinia căutăriĭ salinelorŭ în regie pe comptulŭ Statuluĭ; iar cea-laltă parte, că esploatarea sării să se dea în concesiune pe unŭ timpŭ îndelungatŭ, reservându-se însă perceperea taxelorŭ a se opera în regie.

Divergînţa opiniilorŭ a avutŭ de resultatŭ întârḑierea lucrăriĭ, astŭ-felŭ în cât ambele guverne aŭ fostŭ nevoite

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — de a decreta fie-care câte unŭ reglementŭ provisoriŭ pentru administrarea salinelorŭ; reglemente superficiale, carĭ nu aveaŭ nicĭ o uniformitate, pentru că celŭ de dincóce de Milcovŭ era întemeiatŭ pe anexulŭ ocnicescŭ din anulŭ 1831; iar celŭ de dincolo pe vechile chrisóve ale rufetaşilorŭ salineĭ de la Têrgulŭ-Ocna.

Sistema esploatăriĭ ce conţinŭ aceste reglemente, carĭ sunt şi astăţĭ în lucrare, este cu totulŭ primitivă, este cu totulŭ lipsită de unŭ controlŭ eficace, este cu totulŭ în fine prejudiciabilă nu numaĭ intereselorŭ muncitorilorŭ, dar chiar intereselorŭ Statuluĭ.

Amŭ ţisŭ că este primitivă, pentru că tăcrea în minele vechĭ nu se urméză după o sistemă unitormă regulată şi economică, astŭ-felŭ precum se usitéză în tóte salinele din Europa, ci după diferite sisteme la fie-care salină în parte, cea ce face ca massele de sare să fie derăpănate şi consumate maĭ înainte pe timpulŭ cuvenitŭ.

Este cu totulŭ lipsită de unŭ controlŭ eficace, pentru că sarea la estracţia eĭ din mină, nu se cântăresce, ci cătimea eĭ se evaluéză aproximativŭ după mărimea bolovanilorŭ, cea ce face, de multe orĭ, că saŭ muncitoriĭ saŭ Statulŭ să fie înşelaţĭ.

Este prejudiciabilŭ muncitorilorŭ, pentru că plata ce li se face în comparaţie cu munca lorŭ silnică, nu este în destulŭ de satisfăcĕtóre, cu atâtŭ maĭ multŭ că nu se face printr'unŭ liberŭ acordŭ.

Este, în fine, prejudiciabilă Statuluĭ, pentru că până astăţĭ maĭ la nicĭ o salină nu sunt clădite magaziĭ pentru depunerea săriĭ estrase, ci se aşéză în migle, cea ce face că o fórte mare cătime să se piarţă din pricina elementelorŭ atmosferice.

Precum vedeţĭ dar, domnilorŭ Deputaţĭ, actuala sistemă cu care se administréză salinele, fiindŭ cu totulŭ vici-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — ósă şi lipsită chiar de unŭ reglementŭ uniformŭ pentru tóte salinele, a pusŭ pe Guvernŭ în posiţie de a studia cu multă seriositate cele douĕ proiecte depuse de membriĭ Comisieĭ mixte din anulŭ 1861, şi a se pronunţa pentru sistema dăriĭ în concesiune a esploataţieĭ săriĭ, reservându-şĭ Statulŭ vînḑarea şi perceperea directă a venituluĭ săriĭ. Sistema acésta, care desparte tăcrea şi estracţia săriĭ de vînḑarea eĭ, oferă nu numaĭ mijlocului unuĭ controlŭ eficace şi întroducerea unuĭ modŭ regulatŭ şi uniformŭ în esploatarea săriĭ, dar şi o economie fórte însemnată în chieltuelele de materialŭ şi altele pe carĭ numaĭ industria privată este capabilă a le combina.

Pentru acestŭ sfîrşitŭ dar, Guvernulŭ va avé onóre de a vĕ presenta peste curêndŭ cuvenitulŭ proiectŭ de lege.

Venitulŭ netŭ produsŭ tesauruluĭ publicŭ în timpulŭ regieĭ, comparativŭ cu vechile antreprise, deosebitŭ de productele şi materialele rĕmase în natură la finele anuluĭ 1865 sunt:

	Leĭ	P.
In anulŭ 1862	3.179.225	11
» » 1863	6.054.864	9
» » 1864	5.941.549	24
» » 1865	7.772.870	6

Dacă regia a lăsatŭ unŭ deficitŭ în ceĭ dintâĭ anĭ, precum se vede, pricina ā fostŭ că administraţia eĭ la începutŭ nu numaĭ că nu a fostŭ basată pe o sistemă regulată şi economică, dar nicĭ s'aŭ luatŭ la timpŭ mĕsurile cuvenite pentru strîngerea colosalelorŭ deposite rĕmase în ţéră de la vechiĭ antreprenorĭ, causa principală ce a produsŭ tesauruluĭ publicŭ acéstă pagubă.

Cu tóte acestea, Guvernulŭ speră că, aplicândŭ noua sistemă, acestŭ importantŭ venitŭ va cresce anualmente

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — în proporţie cu înmulţirea populaţiuneĭ şi cu desvoltarea diferitelorŭ industriĭ la care se întrebuinţéză sarea.

Pe ţĕrmurile Mării Negre, începêndŭ de lângă domenia numită Jibriani şi până la hotarulŭ Rusieĭ din Basarabia reîncorporată, în depărtare dela 15—25 stînjenĭ dela malurile mării înaintea ţĕreĭ, începe unŭ lanţŭ de lacurĭ saŭ basenurĭ în care se forméză sare. Aceste lacurĭ sunt în numĕrŭ de 9.

Intinderea acestorŭ basenurĭ este fórte mare, suprafaţa lorŭ se póte evalua la 35 milióne stînjenĭ pătraţĭ, şi ele fiindŭ legate unulŭ cu altulŭ şi cu marea prin nisce micĭ canalurĭ formate înadinsŭ, primescŭ în fie-care primă-véră o cantitate mărginită de apă din mare, care distribuindu-se printr'o pantă dulce, în unele din aceste basenurĭ ce sunt fórte largĭ şi puţinŭ adâncĭ, prin mijloculŭ evaporaţieĭ apelorŭ sărate ce conţinŭ se forméză sarea, care se întrebuinţéză atâtŭ pentru consumaţia din întru cât şi la unŭ însemnatŭ numĕrŭ de industriĭ.

Acestŭ venitŭ până la Novembre anulŭ 1864 afostŭ datŭ în întreprindere, fără vre-o restricţiune asupra preţuluĭ vînđăriĭ, dreptŭ 19.000 galb. în care însă intraŭ şi veniturile următóre:

1. Monopululŭ importuluĭ săriĭ geme în Basarabia,
2. Dreptulŭ de a pescui în tóte bălţile Statuluĭ,
3. Dreptulŭ de a tăia stuhăriile,
4. Monopolulŭ importuluĭ pesceluĭ din străinătate pe teritoriulŭ Basarabieĭ reîncorporate, şi
5. Esploatarea a 36 miĭ disetine pămîntŭ dela Tusla.

Acéstă antreprisă nu a avutŭ nisce resultate satisfăcĕtóre, pentru că astăđĭ Statulŭ se vede trasŭ în judecată de către antreprenorĭ, cerêndu-i-se o despăgubire aprópe de 200.000 galb. pentru nisce pretinse călcărĭ de contractŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Dela Novembre anulŭ 1864, precedentulŭ Guvernŭ a hotărîtŭ:

1. Desfiinţarea monopoluluĭ importuluĭ sărĭĭ geme pe teritoriulŭ concedatŭ,

2. Desfiinţarea taxeĭ de 15 % ce se lua dela pescele ce se importa în acéstă parte.

Cuvintele pentru carĭ s'aŭ suprimatŭ aceste monopolurĭ, aŭ fostŭ că în acciaşĭ ţéră nu puteaŭ esista douĕ legislaţiĭ.

3. Bălţile de pescuitŭ s'aŭ datŭ în antreprisă dreptŭ leĭ . . . . . 68.160 anualŭ.

4. O parte din stuhărĭĭ . . . . . 6.432 »

5. Pămînturile dela Tusla . . . . . 136.784 »

6. Iar venitulŭ salinelorŭ pe 1865 a fostŭ de . . . . . 447.094 »

din care scăţêndu-se cheltuelele de personalŭ şi materialŭ, în care intră şi reparaţia maluluĭ mărĭĭ numitŭ Sasiculŭ micŭ, precum şi valórea sărĭĭ calculată a 32 capeicĭ pudulŭ, cu cât adică s'aŭ cumpĕratŭ de la foştiĭ antreprenorĭ, maĭ rĕmâne în cassa Tesauruluĭ, deosebitŭ de folosulŭ trasŭ din vînţarea sărĭĭ geme care în timpulŭ antrepriseĭ era poprită de a intra în Basarabia, şi unŭ venitŭ netŭ în numerarŭ de leĭ 48.045.

Precum se vede dar salinele de mare în celŭ d'întâiŭ anŭ nu aŭ datŭ unŭ resultatŭ satisfăcĕtorŭ, şi pricina a fostŭ că în anulŭ 1865, Marea Négră, debordândŭ într'unŭ modŭ nepomenitŭ, a stricatŭ nu numaĭ tóte ezeturile acestorŭ basine, astŭ-felŭ încât în acelŭ anŭ nu a fostŭ nicĭ o recoltă, dar a înecatŭ şi o însemnată cătăţime de sare.

Cu tóte acestea rĕmâne ca Guvernulŭ, pe lângă mĕsurile luate deja pentru reparaţia maluluĭ mărĭĭ, să se ocupe

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — cu o lucrare maĭ radicală pentru asigurarea acestuĭ venitŭ.

Esportaţia săriĭ în Turcia, Serbia şi Rusia până la anulŭ 1865 a fostŭ arendată cu:

2.751.750 leĭ anualŭ. Cătăţimea săriĭ ce se preda concesionarilorŭ a fostŭ:

12.700.000 oca sare, transportată cu cheltuiala Guvernuluĭ la porturile Dunăriĭ pentru Turcia şi Serbia.

2.000.000 dela salina T.-Ocna pentru Rusia cu transportulŭ antreprenoruluĭ.

14.700.000

In urma maĭ multorŭ licitaţiĭ ţinute în aniĭ 1864 şi 1865, neoferindu-se preţurĭ avantagióse pentru sarea destinată a se esporta în Turcia şi Serbia, s'a hotărîtŭ a se căuta în regie; iar aceea pentru Rusia s'a dat în antreprisă.

Venitulŭ încassatŭ în celŭ d'întâiŭ anŭ alŭ regieĭ, cu tóte depositele cele marĭ aflate în aceste părţĭ din timpulŭ vechilorŭ antreprise, a fostŭ de leĭ 3.381.478 pr. 20 pentru o cătăţime de 13.945.494 oca sare, în care intră şi acea destinată pentru Rusia în cătăţime de 2.000.000; cea ce comparativŭ cu vechiulŭ periodŭ alŭ antreprisei a lăsatŭ Tesauruluĭ publicŭ, pe lângă unŭ beneficiŭ bănescŭ de leĭ 629.728 pr. 20, şi o cătăţime de 754.516 oca sare, rămasă depositŭ la porturile Dunăriĭ.

Administraţiunea domeniilorŭ lasă multe de doritŭ; când aceste averĭ s'aŭ luatŭ dela călugărĭ nu esista nicĭ o lege, nicĭ unŭ regulamentŭ care să pue o ordine în administrarea lorŭ.

Nu esista nicĭ o statistică regulată, care să arate în ce consistă tótă acéstă avere: moşiĭ, case, embaticurĭ, viĭ, necunoscute de Guvernŭ, şi carĭ nu daŭ Statuluĭ nicĭ unŭ profitŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Pentru moşiile carĭ le cunósce nu se posedă nicĭ o statistică de întinderea lorŭ, de ecaretele aflate pe dînsele, de valórea lorŭ, de venitulŭ ce potŭ produce.

In administraţiunea centrală o corespondenţă numerósă, dispositiunĭ ministeriale contradictóre unele cu altele, atribuţiunĭ nedeterminate, o aglomerare de lucrărĭ, lipsa de unŭ serviciŭ esteriorŭ care să pótă controla aplicarea contractelorŭ, esecutarea ordinelorŭ, urmărirea delictelorŭ, şi care să pótă informa pe administraţiunea centrală de îmbunătăţirile ce urméză a se face, de mĕsurile ce trebue luate. Grabnica urnire a lucrărilorŭ este împedecată, fiindŭ că nu esistă nicĭ o armonie între dînsele, între autorităţile diriginte şi persónele şi lucrurile ce trebue să dirige.

Legea secularisăreĭ mănăstirilorŭ dela 1863 statuéză prin Art. VI, că Guvernulŭ va lua înapoĭ documentele ce aŭ fostŭ încredinţate egumenilorŭ locurilorŭ sfinte, şi acésta conformŭ cu inventariile ce se găsescŭ în archivele ţĕreĭ. Spiritulŭ acestuĭ articolŭ, adecă de a se constata care este averea ce s'a secularisatŭ, n'a fostŭ îndeplinitŭ, căcĭ mĕsura ce s'a fostŭ luatŭ de a se înfiinţa o comisiune pentru regularea documentelorŭ n'a datŭ nicĭ unŭ resultatŭ; afară de acestea nu s'aŭ luatŭ decât o parte din contractele de arenduire, iar cea-laltă nu esistă, precum şi garanţiile ce neîncetatŭ reclamă arendaşiĭ; astŭ-felŭ moşiile carĭ s'aŭ secularisatŭ sunt în mare parte arendate de foştiĭ egumenĭ, fără garanţiĭ şi fără contracte. Din tóte aceste aŭ isvorîtŭ procese nenumĕrate şi o perturbaţie în administraţie.

Legea rurală, promulgându-se la Augustŭ 1864, urma a se aplica şi la proprietăţile Statuluĭ; delimitarea lorŭ însă a mersŭ fórte încetŭ. La 23 Aprilie 1865 se delimitase numaĭ 100 moşiĭ; astŭ-felŭ nu se putea aplica

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Art. 63 din lege, d'a se scădé arendaşiĭ cu valórea munceĭ şi dijmeĭ şi din acésta Guvernulŭ era în imposibilitate d'a împlini câştiurile.

Contractele încheiate cu ingineriĭ nu sunt în destulŭ de lămurite, nicĭ în privinţa sciinţeĭ, nicĭ în privinţa uncĭ prevederĭ a viitoruluĭ. Planurile ce s'aŭ ridicatŭ cu spesele Guvernuluĭ aŭ costatŭ sume însemnate, fără ca din ele să se pótă lua o sciinţă esactă despre starea moşieĭ; căcĭ, după contractele lorŭ, ingineriĭ s'aŭ mărginitŭ numaĭ a indica partea cuvenită locuitorilorŭ; aceste planurĭ sunt ridicate fără a se fixa punctulŭ de legătură care să pótă servi de punctulŭ de plecare în casŭ de contestaţie pe viitorŭ spre determinarea hotarelorŭ.

Prin art. 5 şi 6, 54 şi 55 ale acesteĭ legĭ se statuéză ca locuitoriĭ carĭ n'arŭ avé dreptulŭ de a fi împroprietăriţĭ pe moşiile particulare, să se pótă strămuta pe acele ale Statuluĭ. In acéstă privinţă nu s'a promulgatŭ nicĭ unŭ regulamentŭ care să statornicéscă modulŭ şi regulele în carĭ aŭ a se aplica aceste disposiţiĭ, şi până astădĭ ele sunt neaplicate.

Prin art. 63 din legea rurală se statuéză că arendaşiĭ moşiilorŭ Statuluĭ, carĭ vorŭ voi a urma după contractele de arenduire până la espirarea lorŭ, vorŭ fi scăduţĭ din câştiurile moşieĭ cu suma ce se va cuveni pentru despăgubirea clăceĭ şi dijmeĭ. După acéstă disposiţie, la unŭ însemnatŭ numĕrŭ de moşiĭ ale Statuluĭ s'a întîmplatŭ ca suma de despăgubire să fie maĭ mare decât arenda saŭ să trécă peste cele douĕ treimĭ; astŭ-felŭ încât aceĭ arendaşĭ aŭ stăpânitŭ în anulŭ 1865 acele moşiĭ fără să plătéscă nicĭ unŭ banŭ saŭ numaĭ o sumă fórte mică, pentru că nu s'a luatŭ nicĭ o mĕsură de a se aplica art. 3 totŭ din legea rurală, prin care se garantéză proprietăţeĭ în orĭ-ce casŭ o a treia parte din în-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — tinderea eĭ, și prin urmare și folosința venituluĭ ce producea.

Acéstă anomalie a încetatŭ astădĭ în urma jurnaluluĭ Consiliuluĭ de Ministri din 18 Aprilie anulŭ curentŭ, prin care se hotăresce ca toțĭ arendașiĭ moșiilorŭ de acéstă categorie să plătéscă până la espirarea contractelorŭ minimum o a treia parte din prețulŭ cuprinsŭ în contractŭ.

Cu aplicarea legeĭ rurale, venitulŭ Statuluĭ din arendĭ de moșiĭ a scădutŭ cu suma de 15.095.191 leĭ. In anulŭ 1864 acestŭ venitŭ, după contracte, a fostŭ de 44.355.191 leĭ, iar în 1866 este numaĭ de 29.260.000. Despăgubirea ce se cuvine Statuluĭ pentru rĕscumpĕrarea clăceĭ și dijmeĭ după constatările aproximative făcute până astădĭ se urcă la suma de 8.000.000.

Statulŭ posedă încă o mulțime de locurĭ și viĭ date cu embaticurĭ de către egumeniĭ diferitelorŭ mănăstirĭ. Pentru aceste embaticurĭ (besmane) nu s'a găsitŭ la egumenĭ decât nisce condicĭ incomplete și rupte, astŭ-felŭ încât după dînsele nu se potŭ constata tóte acele embaticurĭ. La 30 Octobre 1864 s'a decretatŭ o lege prin care se statuéză rescumpĕrarea acestorŭ embaticurĭ, capitalisândŭ embaticurile anuale pe 30 anĭ; de atuncĭ și până astădĭ nu s'aŭ rescumpĕratŭ decât 163, carĭ aŭ produsŭ suma de 90.694 leĭ.

(In budgetulŭ anuluĭ 1865 figuréză venitulŭ embaticurilorŭ pe deplină sumă de leĭ . . . . . și apoĭ o sumă de leĭ 10.000.000, sub titlu de rescumpĕrarea embaticurilorŭ, fără a considera că embaticurile rescumpĕrate încetéză de a maĭ fi unŭ venitŭ.)

Numĕrulŭ embaticurilorŭ, care s'a constatatŭ de atuncĭ și până acum, este de 1.370 și produce unŭ venitŭ anualŭ de 27.863 leĭ.

Rescumpĕrarea embaticurilorŭ se efectuéză în o pro-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. —porţiune neînsemnată, fiindŭ că embaticariĭ preferă a plăti pe fie-care anŭ o dare minimă, decât a numera o dată de 30 de orĭ acéstă dare anuală; lucru fórte naturalŭ, fiindŭ că prin rescumpĕrare plătesce întreitŭ valórea embaticuluĭ.

Constatarea asemenea merge încetŭ, pentru că nu se constată unŭ embaticŭ decât atuncĭ când embaticarulŭ se presintă cu actele sale şi astŭ-felŭ mulţĭ dintr'înşiĭ carĭ n'aŭ plătitŭ embaticulŭ, saŭ carĭ n'aŭ actele în regulă se temŭ a le presenta. Deşi pentru acestea s'aŭ înfiinţatŭ în fie-care judeţŭ comisiĭ compuse de preşedintele tribunaluluĭ, primarulŭ şi unŭ membru alŭ consilielorŭ judeţene, însă ele până astăţĭ n'aŭ datŭ nicĭ unŭ resultatŭ. Afară de locurile date cu embaticurĭ anuale fixe, sunt şi viile totŭ cu embaticŭ, dar carĭ plătescŭ dijmă din productulŭ anualŭ. Pentru acestea legea nu prevede nimicŭ, şi deşi s'aŭ presentatŭ maĭ mulţĭ cu dorinţa de a le rĕscumpĕra, însă nu s'aŭ pututŭ efectua, necunoscêndu-se care sumă să se fixeze pentru a se capitalisa pe 30 anĭ.

In fine în urma sobornicesculuĭ chrisovŭ de la 1785 pentru judeţele de peste Milcovŭ şi a legeĭ din 1843 pentru cele de dincóce, prin care s'a opritŭ darea maĭ multorŭ locurĭ cu embaticŭ, egumeniĭ totuşĭ aŭ liberatŭ acte de asemenea natură, încât astăţĭ guvernulŭ ar fi datorŭ, spre a-ĭ espropria, să-ĭ despăgubéscă de tóte îmbunătăţirile, clădirile, sădirile şi altele ce arŭ fi făcutŭ după vremĭ, cea ce arŭ fi maĭ desavantagiosŭ pentru fiscŭ decât daca ar recunósce acele acte. Legea de la 30 Octobre 1864 nu prevede nimicŭ pentru embaticurile de categoria acésta.

Totŭ prin legea decretată la 30 Octobre 1864, se statuéză a se vinde ecaretele de prin oraşe, şi alŭ cărorŭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — venitŭ nu trece peste 150 galbenĭ, asemenea şi locurile virane de prin oraşe de orĭ-ce valóre, şi viile carĭ se află isolate, adică carĭ nu facŭ parte de verĭ-o moşie a Statuluĭ.

Pentru aplicarea acestorŭ disposiţiunĭ s'a decretatŭ unŭ regulamentŭ prin care se reguléză ca prefecţiĭ să constate tóte acele bunurĭ şi să le estimeze prin esperţĭ, apoĭ să le vînḑă prin licitaţie la tribunalele respective.

Verĭ-o câte-va din aceste tablourĭ s'aŭ primitŭ, însă nu s'aŭ pusŭ până astăḑĭ în vînḑare nicĭ unulŭ din aceste bunurĭ, sub cuvîntŭ de a se vinde tóte de o dată după ce se vorŭ constata.

Pentru păduri esistă încă în vigóre douĕ legĭ: una de la anulŭ 1843 pentru cele de peste Milcovŭ, şi alta de la anulŭ 1847 pentru cele de dincóce de Milcovŭ.

Cea d'întâiŭ reguléză într'unŭ modŭ absolutŭ esploatarea pădurilorŭ în generalŭ. Ea determină ca pădurile populate de esenţe amestecate, să se împartă în 40 anĭ, iar cele de stejarŭ şi bradŭ în 80 anĭ. Maĭ hotăresce încă ca de la fie-care falce să se oprésca 80 de seminceri.

La facerea acesteĭ legĭ nu s'a ţinutŭ în sémă nicĭ situaţia pădureĭ, nicĭ esenţele ce o compunŭ, nicĭ starea vegetaţieĭ, nicĭ calitatea pămîntuluĭ, nicĭ clima locală, nicĭ necesităţile consumaţiuniĭ locale. Pentru seminceri nedeterminândŭ calitatea şi vîrsta, atâtŭ prin usŭ, câtŭ şi prin circulare ministeriale, s'a hotărîtŭ a fi numaĭ de 15 anĭ, anulândŭ prin acéstă disposiţiune unulŭ din scopurile principale ale oprireĭ semincerilorŭ, adică de a regenera pădurile prin reînsemînţarea naturală.

Pe lângă aceste viciurĭ ce se află chiar în lege, n'a esistatŭ nicĭ unŭ controlŭ de ómenĭ specialĭ, carĭ să

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — privegheze la aplicarea eĭ și carĭ să facă a se respecta óre-carĭ disposițiunĭ relative la paza lorŭ.

Astŭ-felŭ esploatarea parchetelorŭ se făcea neregulatŭ; nu se urma ordinea prevĕdută în planurĭ; după esploatare se băgaŭ vite carĭ rodeaŭ lăstarulŭ; la munte se tăia numaĭ bradulŭ, lăsândŭ semincerii de fagŭ, și astŭfelŭ bradulŭ neavêndŭ facultate de a da din tulpină, dispărea de pe munțiĭ Moldoveĭ.

Legea din 1847 pentru pădurile de dincóce de Milcovŭ opresce cu desĕvêrșire orĭ-ce esploatare într'însele, însă în cele din urmă liniĭ acordă dreptulŭ de a se tăia lemne pentru trebuințe publice.

Acéstă lege cuprinde doue viciurĭ, celŭ d'întâiŭ oprirea cu desĕvêrșire a exploatăriĭ. Parte dintr'însele trecuse peste termenulŭ esploatabilităţiĭ și materialulŭ pădurescŭ cădea în stare de depericiune, iar parte eraŭ lipsite de tăerile necesare pentru ameliorarea reclamată de starea arboretuluĭ.

Alŭ doilea viciŭ era că sub motivŭ de lucrărĭ publice se comiteaŭ tăerile cele maĭ neregulate, pentru că la aceste liberărĭ nu se avea în vedere decât trebuința. Apoĭ nu esista nicĭ unŭ controlŭ, de óre-ce nu esista o administrațiune specială, nicĭ măcarŭ o poliție pădurară.

Pe lângă aceste viciurĭ, trebue să adăogimŭ că în tótă România a esistatŭ regimulŭ islasurilorŭ de pășunare în pădure, nepĕsarea locuitorilorŭ, slaba pază, cupiditatea arendașilorŭ și a egumenilorŭ.

Dacă România maĭ posedă astădĭ păduri, o datoresce numaĭ escesiveĭ fertilităţiĭ a pămîntuluĭ și condițiunilorŭ climatice, așa de favorabile pentru vegetația lemnelorŭ.

Tocmaĭ la anulŭ 1851 s'a înființatŭ unŭ serviciŭ pentru pădurile de dincóce de Milcovŭ compusŭ de treĭ sil-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — vicultorĭ francesĭ, carĭ aŭ formatŭ în spaţiŭ de treĭ anĭ maĭ mulţĭ silvicultorĭ indigenĭ şi aŭ făcutŭ memoriurĭ asupra unuĭ numĕrŭ destulŭ de însemnatŭ de pădurĭ.

Aceştĭ silvicultorĭ strĕinĭ aŭ părăsitŭ ţara la 1853, când cu ocupaţia armateĭ Rusieĭ, iar serviciulŭ silvicŭ cu silvicultoriĭ indigenĭ n'a fostŭ reînfiinţatŭ decât la 1855; însă nu esista nicĭ o direcţie în lucrările lorŭ, şi astŭ-felŭ până la 1857 n'a făcutŭ nicĭ o lucrare.

Tocmaĭ la anulŭ 1860 s'a înfiinţatŭ unŭ serviciŭ centralŭ specialŭ, şi îndată a luatŭ maĭ multe mĕsurĭ pentru conservarea pădurilorŭ, pentru regularea tăerilorŭ de lemne în trebuinţe ale Statuluĭ, pentru constatarea şi urmărirea delictelorŭ pădurescĭ, pentru regularea pazeĭ pădurilorŭ, pentru ridicarea planurilorŭ şi amenajarea lorŭ, pe basa cărora s'a pusŭ în 1863 în esploatare unŭ numĕrŭ de 14 pădurĭ.

La 1862 aceste mĕsurĭ s'aŭ introdusŭ şi în partea de peste Milcovŭ, unde s'aŭ înfiinţatŭ silvicultorĭ din ceĭ carĭ terminaseră studiile lorŭ în şcóla specială de silvicultură care a esistatŭ în Bucurescĭ dela 1860 până la 1862.

Nestabilitatea acestuĭ serviciŭ, care a fostŭ suprimatŭ în maĭ multe rênduri, a făcutŭ ca elŭ să nu pótă urmări cu succesŭ lucrările începute. Astŭ-felŭ în anulŭ 1863 a fostŭ desfiinţatŭ de douĕ orĭ şi apoĭ reînfiinţatŭ spre a se desfiinţa din noŭ în 1864. In sfîrşitŭ totŭ în anulŭ 1864 a fostŭ reînfiinţatŭ şi îndată elŭ a regulatŭ amenajarea a 54 pădurĭ din care, pe lângă cele puse în exploatare în anulŭ 1863, numaĭ . . . . . s'aŭ pusŭ în exploatare, asigurândŭ unŭ venitŭ de 1.025.978 leĭ pe fie-care anŭ.

Lucrările începute de acestŭ serviciŭ mergŭ încetŭ din causa restrînsuluĭ numĕrŭ alŭ agenţilorŭ silvicĭ şi din lipsa unuĭ codŭ pădurarŭ, care să specifice modulŭ

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — exploatărilorŭ pădurilorŭ, constatarea, urmărirea și pedepsele pentru delictele pădurescĭ; să reguleze o poliție pădurară, să pue o restricție la enormele destupărĭ de pădurĭ ce se practică neîncetatŭ, să așeze în fine basele uneĭ administrațiĭ legale a proprietățeĭ pădurare.

Punerea în exploatație a pădurilorŭ de dincóce de Milcovŭ s'a făcutŭ pe basa numaĭ, că s'a trecutŭ în budgetŭ o sumă ca venitŭ din pădurĭ, fără însă a se face o lege specială prin care să se abróge cea încă în ființă din anulŭ 1847, care opresce cu desĕvêrșire orĭ-ce exploatație de pădurĭ.

Numĕrulŭ celŭ mare alŭ proprietățilorŭ Statuluĭ, care s'a adăogatŭ prin secularisarea moșiilorŭ dise închinate, Brâncovenescĭ și chinoviale, embaticurile, ecaretele, viile și pădurile; importanța acestorŭ avuțiĭ ale Statuluĭ; necesitatea ca administrația lorŭ să fie priveghiată de aprópe; complexitatea materiilorŭ de administratŭ, precum:

1. Constatarea tutulorŭ proprietățilorŭ Statuluĭ,
2. Formarea statisticeĭ lorŭ,
3. Facerea planurilorŭ economice,
4. Regularea embaticurilorŭ,
5. Exploatarea tutulorŭ acestorŭ proprietățĭ prin dare în antreprisă saŭ în regie,
6. Apĕrarea drepturilorŭ proprietățilorŭ Statuluĭ,
7. Urmărirea proceselorŭ,
8. Conservarea, regularea, amenajarea și exploatarea pădurilorŭ,

reclamă imperiosŭ ca administrația căreia i se vorŭ încredința aceste bogățiĭ ale Statuluĭ să fie condusă de unŭ serviciŭ, care să posédă tóte cunoscințele ce reclamă fie-care ramură ce o compune.

Este dar necesarŭ a se institui o administrație specială separată de acea a Ministeriuluĭ de Finance, care

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — este impovărată de lucrărĭ atâtŭ de numeróse, o administrație în fine liberă în eserciţiulŭ eĭ, supusă unuĭ controlŭ severŭ și avêndŭ a da o socotélă esactă de gestiunea acesteĭ averĭ; rămâindŭ însă ca încassările veniturilorŭ să se facă totŭ prin Ministeriulŭ Financelorŭ.

Pe teritoriulŭ Basarabieĭ reîncorporate în virtutea Tratatuluĭ din 30 Martie 1856, se află 40 comune numite coloniĭ, carĭ se administréză încă după nisce statute încheiate de guvernulŭ imperialŭ alŭ Rusieĭ și carĭ conţinŭ maĭ multe scutirĭ și privilegiurĭ carĭ le sustragŭ de la legea comună.

Cele maĭ principale din aceste scutirĭ și drepturĭ sunt:

1. Apĕrarea de militarĭ și dorobanţĭ,

2. Dreptulŭ de a-și alege sub-prefecţĭ,

3. Apĕrarea de darea personală, șosele, foncieră și transmitere,

4. Dreptulŭ de a se bucura fie-care familie de câte 50 desetine pămîntŭ (ca la 112 pogóne),

5. Plăţile către Statŭ a coloniștilorŭ consistă în 2 leĭ și 12 parale de desetină de pămîntŭ și în 4 leĭ și 8 parale de individŭ parte bărbătéscă pentru întreţinerea autorităţilorŭ administrative; cu tóte că prin statutele lorŭ se obligă și la dările acestea:

1. A plăti anualŭ după trecerea anilorŭ de scutire câte leĭ 70 de familie și,

2. Darea banilorŭ pentru întreţinerea comunicaţiilorŭ pe uscatŭ și apă, dar care nu s'a respectatŭ până astădĭ.

Pe lângă cele 40 coloniĭ se maĭ află și 22 sate numite domeniĭ, carĭ se maĭ administréză și acestea după nisce statute deosebite de ale coloniilorŭ numaĭ în cea ce se atinge de plăţile către Statŭ și carĭ sunt:

st. v.		st. n.	Leĭ	Par.	
28	Aprilie				
	Maiŭ	10. —	100	18 $^{3}/_{5}$	Ca capitaţiĭ de fie-care familie.
			9	33 $^{3}/_{5}$	Darea pe pămîntŭ de fie-care sufletŭ parte bărbătéscă, carĭ aŭ câte 30 desetine familia (ca la 67 $^{1}/_{2}$ pogóne).
			5	6	Sub denumire de dare obştéscă de fie-care sufletŭ parte bărbătéscă.
			115	18 $^{1}/_{5}$	

Precum se vede, situaţia acestorŭ coloniĭ şi domeniĭ este cu totulŭ deosebită de acea a celorŭ-lalte comune din ţéră; şi în fine este cu totulŭ neregulată, pentru că până astădĭ nu se cunósce positivŭ nicĭ chiar întinderea terenelorŭ pe carĭ se află aceste coloniĭ şi domeniĭ; cea ce aduce unŭ prejudiţiŭ fórte însemnatŭ nu numaĭ tesauruluĭ publicŭ, dar chiar administraţieĭ generale a ţĕreĭ. Guvernulŭ este preocupatŭ de proiectele de legĭ ce trebue a se elabora pentru regularea acestorŭ coloniĭ şi domeniĭ.

Statulŭ Românŭ, avêndŭ unŭ însemnatŭ numĕrŭ de moşiĭ şi ecarete, transacţiunĭ de totŭ felulŭ: darea în arendă a moşiilorŭ şi închirierĭ a ecareturilorŭ, esploatarea pădurilorŭ şi alte antreprise de utilitate publică, resultă din aceste operaţiĭ o mulţime de cestiunĭ litigióse, carĭ cerŭ imperiosŭ ca Statulŭ să fie representatŭ înaintea autorităţilorŭ competente spre a justifica drepturile sale asupra obiectuluĭ în litigiŭ.

Moşiile Statuluĭ, se găsescŭ espuse la usurpărĭ de către vecinii răzaşĭ şi la sporire de procese din anŭ în anŭ, din causă că cea maĭ mare parte sunt nedelimitate, nu aŭ încă semnele de hotare stabilite prin hotărniciĭ şi ridicărĭ de planurĭ după documente saŭ vechia stăpânire şi la multe moşiĭ de ale mânăstirilorŭ secularisate ḑise închinate, lipsescŭ documentele, înstrĕinate fiindŭ de foştiĭ egumenĭ grecĭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — In astă stare de lucrurĭ cu gestiunea unuĭ aşa mare numĕrŭ de proprietăţĭ, Statulŭ a trebuitŭ a avisa la mijlócele de conservare a proprietăţilorŭ şi representăriĭ luĭ înaintea justiţieĭ în causele relative la proprietăţĭ şi altele. Aşa, prin legea din anulŭ 1861, s'a instituitŭ pe lângă serviciulŭ contenciosŭ o eforie de treĭ advocaţĭ a căreia misiune era de a dirigia procesele Statuluĭ, a provoca pe cele de interesulŭ fisculuĭ, a pleda causele de maĭ mare importanţă şi a da instrucţiunĭ pentru cele-lalte corpuluĭ de advocaţĭ curenţĭ distribuiţĭ pe fie-care judeţŭ câte unulŭ, pentru a representa Statulŭ, apĕrându-ĭ drepturile în orĭ-ce procesŭ pendinte la autorităţile locale; iar pentru delimitarea moşiilorŭ prin hotărniciĭ şi ridicărĭ de planurĭ, verificărĭ de lucrărĭ inginerescĭ şi aducerĭ la îndeplinire de hotărîrĭ definitive, Statulŭ pentru tóte aceste lucrărĭ n'a prevĕdutŭ decât treĭ ingineri hotarnicĭ cu câte unŭ ajutorŭ topografŭ. Esperienţa însă a doveditŭ că aceştĭ ingineri n'aŭ pututŭ a se ocupa de hotărniciĭ, fiindŭ împedicaţĭ în totŭ timpulŭ de vară de alte lucrărĭ urgente, sorocite de tribunale, precum: ridicărĭ de planurĭ, aducerĭ la îndeplinire, verificărĭ de acte hotărnicescĭ ale proprietăţilorŭ vecine cu moşiile Statuluĭ şi altele.

Eforia s'a redusŭ la doĭ membri, cea ce face, că în casŭ de divergenţă de opiniune între eforĭ, scopulŭ legiuitoruluĭ de a avé unŭ avisŭ alŭ consiliuluĭ să nu se pótă împlini. Corpulŭ de advocaţĭ în anulŭ 1865, prin decretulŭ fostuluĭ Domnitorŭ, s'a redusŭ numindu-se unŭ advocatŭ pe câte douĕ şi treĭ judeţe.

In adevĕrŭ, după starea de sleire în care s'a găsitŭ tesaurulŭ publicŭ la 11 Februarie, nu ne-amŭ puté gândi decât la cele maĭ marĭ economiĭ posibile în budgetulŭ Statuluĭ; dar în unele casurĭ aceste economiĭ potŭ fi maĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — multŭ în prejudiciulŭ fisculuĭ; astŭ-felŭ este cu reducția advocaților care s'aŭ făcutŭ nu în vederea împuținăreĭ proceselorŭ, și de aceia trebuința reclamă imperiosŭ încă unŭ adaosŭ de advocațĭ la județele acelea unde depărtarea loculuĭ și procesele maĭ numeróse facŭ imposibile ca unŭ advocatŭ să pledeze în aceașĭ vreme procesele Statuluĭ în câte trele județe.

Este evidentŭ, că dela secularisarea mănăstirilorŭ din tótă țéra procesele încă aŭ trebuitŭ a maĭ spori, și ocupațiile advocațilorŭ s'aŭ înmulțitŭ, privindŭ pe Statŭ procesele acelorŭ mănăstirĭ ce eraŭ pendinte la instanțele judiciare. Cu legea rurală prin care afacerile pendinte la comitetele permanente se pledéză totŭ de acestĭ advocațĭ, cu legea de organisație judiciară, prin care, instituindu-se judecătoriile de plasă, urméză neapĕratŭ că totŭ eĭ să represinte pe Statŭ dinaintea acesteĭ juridicțiunĭ; maĭ sunt încă și procesele celorŭ-lalte Ministere, carĭ se pledéză totŭ de acestĭ advocațĭ.

Pe lângă acestea, codicele civilŭ dimpreună cu procedura cere ca Statulŭ să fie representatŭ în interesele sale la estimațiile immobilelorŭ carĭ se afectă la o garanție către Statŭ saŭ la orĭ-ce transacțiune.

După statisticele de starea proceselorŭ, sunt rĕmase în lucrare până la finele anuluĭ 1865 unŭ numĕrŭ de 1695. afară de 298 de hotărîrĭ de aducerĭ la îndeplinire; cele hotărîte în cursulŭ aceluĭ anŭ până astădĭ sunt 221, dintre carĭ 116 în favorŭ, iar 105 în defavorŭ, carĭ tóte s'aŭ apelatŭ la instanțele superióre. Statulŭ însă numaĭ din hotărîrile Curțilorŭ Apelative din acelŭ anŭ și până astădĭ puse în esecutare este în dreptŭ a încassa dela debitoriĭ condamnațĭ o sumă de leĭ 2.486.963 par. 6.

Dintr'acéstă situațiune resultă într'unŭ modŭ învederatŭ imposibilitatea materială de a puté advocațiĭ, după

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — sistemulŭ de astădĭ pe câte douĕ şi treĭ judeţe, să întîmpine tóte afacerile Statuluĭ la termenele fixate de tribunale, găsindu-se maĭ adesea în trista posiţiune de a cere amânarea proceselorŭ unele chiar de interesulŭ Statuluĭ de a fi resolvate cât maĭ neîntârdiatŭ.

Totŭ asemenea se póte dice şi pentru ingineriĭ hotarnicĭ că abia potŭ să îndeplinéscă lucrările urgente după sorocirile tribunalelorŭ, fără a le prisosi timpŭ de a se ocupa cu studiarea documentelorŭ pentru întreprinderea de hotărniciĭ.

După starea care ne arată practica lucruluĭ, cea maĭ mare parte din procese şi cele maĭ complicate vinŭ de acolo că nu sunt decât unŭ prea micŭ numĕrŭ de moşiĭ hotărnicite definitivŭ.

Aşa dar pentru împuţinarea proceselorŭ şi pentru o maĭ bună conservare a proprietăţilorŭ şi a reduceriĭ în acelaşĭ timpŭ a cheltuelelorŭ pe viitorŭ, nu póte fi altŭ mijlocŭ maĭ eficace spre a ajunge la acestŭ resultatŭ decât hotărnicindu-se moşiile nedelimitate. Prin acésta Statulŭ va profita îndoitŭ, căcĭ proprietăţile nu vorŭ maĭ fi espuse ca până acum la usurpărĭ, căcĭ procesele vorŭ merge în adevĕrŭ împuţinêndu-se; şi astŭ-felŭ se vorŭ puté realisa marĭ economiĭ prin reducerea numĕruluĭ de advocaţĭ în permanenţă.

Preocupatŭ de acéstă idee, Guvernulŭ s'a gânditŭ că nu póte ajunge la unŭ asemenea resultatŭ de economie decât fixândŭ pentru câţĭ-va anĭ în budgetulŭ Statuluĭ o sumă óre-care afectată specialŭ pentru a se da în antreprisă la hotarnicĭ ingineri particularĭ delimitarea moşiilorŭ Statuluĭ prin hotărniciĭ şi ridicărĭ de planurĭ fotografice, conformŭ legiuireĭ în fiinţă. Cu modulŭ acesta şi numaĭ astŭ-felŭ Statulŭ va împuţina procesele, proprietăţile vorŭ fi maĭ bine păstrate, putêndu-se rea-

st. v. st. n.

28 Aprilie / Maiŭ 10. — lisa atuncĭ și cele maĭ marĭ economiĭ, rĕmâindŭ ca ingineriĭ hotarnicĭ actualĭ să se ocupe cu aducerile la îndeplinire și cele-lalte lucrărĭ de hotărnicii pendinte la instanțele judiciare și cu tóte verificările acelorŭ ca și până acum.

După numerósele creațiunĭ și nemĕsuratele cheltuelĭ carĭ aŭ adusŭ tesaurulŭ publicŭ în discreditulŭ și strîmtorarea cea maĭ mare, guvernulŭ precedentŭ a avisatŭ la crearea unuĭ impositŭ indirectŭ. La 5 Decembre 1864 s'a promulgatŭ legea pentru vîndarea tutunuluĭ și a tabaculuĭ cu dreptŭ esclusivŭ alŭ Statuluĭ.

Acéstă lege, care după credința legiuitoruluĭ promitea marĭ beneficiĭ, dar care după natura eĭ urma ca să aducă unŭ sdruncinŭ generalŭ, atâtŭ în interesele comerciuluĭ privatŭ, cât și în cultura tutunuluĭ, care abia ajunsese a se desvolta, cu introducerea eĭ pentru prima óră pe pămîntulŭ Românieĭ, presintă dificultățĭ demne de unŭ studiŭ maĭ seriosŭ.

Dela 25 Ianuariŭ, apreciindŭ acéstă dificultate, propuse a amâna punerea eĭ în lucrare până la 1 Maiŭ 1866, și a preleva până atuncĭ o taxă asupra tutunurilorŭ carĭ s'arŭ introduce din străinĕtate. Transformată în proiectŭ de lege, acéstă propunere se votă de Camera legislativă la 9 Iunie 1865, și se trimise în esamenulŭ corpuluĭ ponderatorŭ.

Dar repedea schimbare a Ministeriuluĭ a adusŭ și schimbarea acestuĭ sistemŭ. Noulŭ Ministeriŭ dela 14 Iunie retrage proiectulŭ citatŭ de la votulŭ Senatuluĭ, și în puterea art. 3 din Statutŭ, după simplulŭ avisŭ alŭ Consiliuluĭ de Statŭ, la 3 Iulie 1865 prin decretŭ, promulgă o lege prin care se pune în aplicare legea primitivă cu modificațiunĭ esențiale chiar de la 1 Augustŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Modificaţiunile admise aŭ transfiguratŭ basele fundamentale ale legeĭ.

Fără a prevedé şi a calcula consecinţele funeste ale uneĭ sisteme vicióse, nepunêndŭ în lucrare împachetarea care putea fi singurulŭ modŭ de garanţie pentru unŭ folosŭ probabilŭ, a făcutŭ ca monopolulŭ să fie reservatŭ Statuluĭ numaĭ cu numele iar în realitate lăsatŭ la discreţiunea detailiştilorŭ vînḑătorĭ de tutunŭ.

După acéstă sistemă nenorocită, Statulŭ s'a angajatŭ a plăti posesorilorŭ de tutunurĭ şi tabacurĭ mărfurile lorŭ, a-le da o indemnisaţiune de 15 % pentru pagubele comerciuluĭ lorŭ şi apoĭ a le vinde iarăşĭ lorŭ aceaşĭ marfă încărcată cu o taxă şi cu o scădere de 20 %, cea ce constată, după calculele cele maĭ elementare, o pagubă învederată.

Pe acéstă cale intrândŭ regia cu o administraţiune improvisată, fără regulamente de ordine şi de disciplină, fără ómenĭ de specialitate, fără o sistemă studiată, fără preparative de mijlóce şi localurĭ, aŭ intratŭ într'unŭ dedalŭ de confusiune, de abusurĭ şi de risipă.

Luarea tutunurilorŭ pe comptulŭ regieĭ s'a efectuatŭ prin comisiunĭ de expertise numite ad-hoc la fie-care districtŭ; acestea aŭ clasificatŭ calităţile diverse după carĭ s'a regulatŭ despăgubirea posesorilorŭ. Acéstă operaţiune a datŭ locŭ de abusurĭ necalculabile: s'aŭ primitŭ tutunurĭ stricate şi fără nicĭ o valóre, s'aŭ estimatŭ tutunurĭ de calităţĭ inferióre ca superióre, şi nu s'a stabilitŭ nicĭ o regulă prin care să se pótă controla clasificaţiunea făcută de aceste comisiunĭ, încât a rĕmasŭ câmpulŭ deschisŭ pentru totŭ felulŭ de fraude. Magasinerii, în genere numiţĭ fără garanţiĭ, aŭ pututŭ să amestece calităţile, susträgêndŭ pe cele superióre şi punêndŭ în locu-le cele inferióre.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Ministeriulŭ actualŭ, îndată după instalarea sa, a numitŭ comisiunĭ pe la tóte depositele spre a constata calitatea și starea de conservare a mărfurilorŭ.

Până astădĭ însă n'a primitŭ resultatulŭ constatărilorŭ și de aceea nicĭ nu póte cunósce cu certitudine dacă mărfurile ce posedă astădĭ în magasine, valoréză capitalulŭ ce a deboursatŭ și carĭ potŭ fi perderile asupra mărfurilorŭ carĭ se ḑice că sunt avariate.

După ce s'a împovăratŭ cu modulŭ acesta Statulŭ cu o marfă destinată a se vinde în consumațiune cu unŭ profitŭ óre-care, nu s'a stabilitŭ nicĭ o mĕsură eficace spre a asigura acéstă manipulațiune. Detailiștiĭ cumpĕrândŭ marfă brută după tarifa regulată, aŭ profitatŭ de anomalia și de nomenclaturile legeĭ, spre a trafica atâtŭ pe fiscŭ cât și pe consumatorĭ; pe fiscŭ prin introducerea contrabandeĭ și pe consumatorĭ prin amestecarea diverselorŭ sorturĭ de tutunŭ, cea ce a produsŭ și produce o nemulțumire generală în țéră.

Astŭ-felŭ, după ce consumatoriĭ s'aŭ pusŭ în stare de a fi mereŭ traficațĭ de către detailiștĭ, apoĭ și Statulŭ se vede espusŭ a vedé periclitându se mărfurile sale în magasine fără a le puté vinde.

O repede aruncătură de ochĭ asupra cifrelorŭ póte demonstra adevĕrulŭ acestorŭ aserțiunĭ.

De la 1 Augustŭ 1865 Statulŭ s'a făcutŭ posesorŭ peste o sumă de 1.538.150 oca de tutunŭ (438.428 ocale turcescŭ și 1.099.722 indigenŭ).

De la acéstă epocă până la finele luĭ Martie în 8 lunĭ s'a consumatŭ abia 446.069 ocale, dintre carĭ numaĭ 111.036 oca de calitățĭ superióre.

Din acéstă cifră se póte vedé cât de mare a fostŭ frauda prin contrabandă; căcĭ, dacă s'ar admite măcar a ḑecea parte din populațiunea Românieĭ ca consuma-

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — torĭ de tutunŭ, câte $^1/_2$ oca de individŭ pe lună, ar fi trebuitŭ să se consume celŭ puţinŭ 1.600.000 ocale în 8 lunĭ.

Prin urmare, dacă ar fi să se aştepte resultatele consumaţiuneĭ totŭ după acéstă proporţiune şi pe viitorŭ, ar trebui încă unŭ timpŭ de 2 anĭ celŭ puţinŭ, ca să pótă consuma tóte tutunurile aflătóre astădĭ la regie.

Pentru mărfurile primite la regie şi pentru indemnisarea comercianţilorŭ, s'a angajatŭ unŭ capitalŭ care împreună cu procentele se urcă la 19.600.000 leĭ (în bonurĭ şi numerariŭ). După tarifa adoptată pentru vîndare s'a calculatŭ a se scóte pe mărfurile cumpĕrate 36.500.000, dar din vîndările operate la regie în aceste optŭ lunĭ s'a încassatŭ 7.274.895 leĭ (3.869.888 tutunŭ turcescŭ şi 3.405.007 indigenŭ) din carĭ s'a plătitŭ în bonurĭ capitalŭ şi procente 2.111.000 leĭ şi în numerarŭ 2.737.800 leĭ, iară cheltuelile s'aŭ urcatŭ la 1.140.500.

Prin urmare, după acéstă normă, arŭ trebui încă doĭ anĭ fisculuĭ ca să scóţă capitalulŭ sĕŭ, plus dobânţile carĭ trebue să le pórte, plus capitalulŭ ce cată să maĭ bage spre manipularea monopoluluĭ.

Astŭ-felŭ situaţiunea tesauruluĭ are de perspectivă:

I. A debursa leĭ 14.489.444,10 spre achitarea bonurilorŭ emise, cea maĭ mare parte cu scadenţa în Augustŭ viitorŭ.

II. A suferi sarcina budgetuluĭ specialŭ care se urcă la . . . . . pe anŭ.

III. A face immediatŭ unŭ vĕrsĕmîntŭ celŭ puţinŭ de 4.000.000 leĭ pentru cumpĕrarea recoltelorŭ anuluĭ 1865.

In faţa acesteĭ situaţiunĭ Guvernulŭ actualŭ, de şi în principiŭ este pentru desfiinţarea aceluĭ monopolŭ, dar până a afla mijlócele prin carĭ să pótă desface mărfu-

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — rile ce le are acum luate fără o mare pagubă, se vede nevoitŭ încă a-lŭ menţine.

Dar vĕḑêndŭ viciositatea actualuluĭ sistemŭ, vĕḑêndŭ urgenţa d'a se pune o stavilă fraudelorŭ ce se comitŭ, atâtŭ în paguba fisculuĭ, cât şi a consumatorilorŭ, tóte greutăţile de aplicaţiune ce le prevede, a venitŭ la mĕsură spre a trece peste decretulŭ de la 3 Iuliŭ 1865 şi a pregăti punerea în lucrare a dispositiunilorŭ primitive ale legeĭ din 1864, prin împachetarea tutunurilorŭ şi darea lorŭ astŭ-felŭ în consumaţiune.

Conformŭ cu dispositiunile legeĭ de la 26 Novembre 1864, s'a instituitŭ o Cassă specială de depunerĭ şi consemnaţiunĭ, care a începutŭ a funcţiona de la 1 Ianuariŭ 1865. Scopulŭ acesteĭ instituţiunĭ a fostŭ d'a concentra la unŭ locŭ depunerile şi consemnaţiunile din tótă ţara, d'a pune în circulaţiune acele sume ce până aci rĕmaseră neproducĕtóre, şi de carĭ nicĭ depunĕtoriĭ, nicĭ păstrătoriĭ nu puteaŭ profita, lipsindŭ societatea de beneficiulŭ unuĭ numerarŭ însemnatŭ, care prin neîntrebuinţarea luĭ representa unŭ capitalŭ mortŭ.

Prin instituirea Casseĭ de depunerĭ şi consemnaţiunĭ aceste capitalurĭ mórte şi neproductive s'aŭ pusŭ în circulaţiune; s'aŭ asiguratŭ depunĕtorilorŭ unŭ venitŭ proporţionatŭ şi s'a creatŭ Statuluĭ unŭ venitŭ progresivŭ.

Din darea de sémă a Casseĭ de depunerĭ şi de consemnaţiunĭ despre operaţiunile sale în cursulŭ anuluĭ 1865 resultă, că beneficiulŭ realisatŭ chiar în anulŭ dintâiŭ, după deducţiunea tutulorŭ cheltuelilorŭ de administraţiune, s'a suitŭ la cifra de leĭ 113.000, care s'a vĕrsatŭ în cassa tesauruluĭ; că, după tóte prevederile, beneficiulŭ anuluĭ curentŭ va ajunge celŭ puţinŭ la o sumă întreită, şi póte multŭ maĭ mare încă, dacă va cresce, precum este probabilŭ, suma operaţiunilorŭ sale. Prin grabnica

st. v. st. n.

28 Aprilie / Maiŭ 10. — restituire a depunerilorŭ la orĭ-ce cerere, prin plata esactă a procentelorŭ și prin repedea espediare a lucrărilorŭ, acéstă instuțiune a câștigatŭ în scurtulŭ timpŭ alŭ esistențeĭ sale încrederea publiculuĭ. O sumă de peste 20 milióne, care fără acéstă instituire arŭ fi rĕmasŭ neproductivă în diferitele casse, s'a redatŭ circulațiuneĭ și a contribuitŭ la alimentarea producțiuneĭ, venindŭ cu o sumă de 12 milióne în ajutorulŭ Statuluĭ cu o dobândă fixată la 7 $^1/_2$%.

Resultatulŭ dobânditŭ este fără îndoială destulŭ de satisfăcĕtorŭ, dar succesulŭ nu esclude ameliorarea și Cassa de depunerĭ și consemnațiunĭ, printr'o completare a legeĭ de la 26 Novembre 1864, este susceptibilă da marĭ îmbunătățirĭ. Spre acestŭ scopŭ s'a presentatŭ fosteĭ Adunărĭ Legislative unŭ proiectŭ de lege, care din nenorocire nu s'a luatŭ în desbatere, menitŭ a procura acesteĭ instituțiunĭ o desvoltare naturală, prin care singură va puté produce Statuluĭ și societățeĭ tóte avantagele ce se potŭ aștepta dela asemene instituțiune. Ideea pe care este basatŭ acestŭ proiectŭ de lege este a se acorda Casseĭ de depunerĭ și consemnațiunĭ facultatea de a puté cumpĕra și revinde, la casŭ de trebuință, obligațiunile Statuluĭ. Prin acéstă facultate, acordată Casseĭ de depunerĭ, se va restabili creditulŭ Statuluĭ, se va sui cursulŭ obligațiunilorŭ și posesoriĭ unorŭ asemenea obligațiunĭ le vorŭ puté preface în orĭ-ce momentŭ în numerarŭ. Acéstă înlesnire va îndemna publiculŭ a da totŭ-d'auna preferință Statuluĭ pentru plasarea sumelorŭ ce le va avé disponibile.

Afară de acésta se vorŭ mărì și beneficiurile Casseĭ de depunerĭ și prin urmare veniturile Statuluĭ, fiindŭ-că nu póte fi îndoială că va revinde obligațiunile cumpĕrate, alŭ cărora cursŭ l'aŭ suitŭ, cu unŭ preț maĭ mare.

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — Luarea în considerațiune a acestuĭ proiectŭ de lege este cu atâtŭ maĭ multŭ de doritŭ, că va contribui la restabilirea și consolidarea creditului Statuluĭ, de la care atîrnă reușita tutulorŭ operațiunilorŭ financiare.

Curtea de compturĭ, dintre compturile primite dela desființatulŭ Ministeriŭ de Controlŭ pe diferițĭ anĭ, și din cele primite de la deosebite Ministere și cassierĭ până astădĭ, a revisuitŭ și hotărîtŭ unŭ numĕrŭ de 210 din carĭ:

114 compturĭ hotărîte și pronunțate sentința lorŭ,
96 Idem cercetate și puse în discuțiunea secțiunilorŭ respective.
210

Se află în lucrare cu încheerea esercițiuluĭ 1860 în întregulŭ sĕŭ cu tóte Ministerele; maĭ sunt 327 compturĭ în cercetare, împreună cu gestiunea anuluĭ 1864; iar pentru anĭ 1862—1863 compturile nu sunt trimise încă, fiindŭ-că verificarea lorŭ nu s'a pututŭ termina de Ministeriulŭ Financelorŭ.

Sumele încassate de Comitetulŭ de lichidare alŭ obligațiunilorŭ rurale de la 23 Aprilie 1865 până la 23 Aprilie 1866, se urcă la. . . . . leĭ 26.855.569 4 P.

Adică: din rescumpĕrarea clăceĭ și dijmeĭ. . . . . » 25.666.263 1 »

Din vînḑarea productelorŭ din magasiile de reservă . . . . . » 1.148.714 23 »

Dela nevolnicĭ pentru casă și grădină. . . . . » 40.591 20 »

Totalŭ egalŭ. . . . . » 26.855.569 4 »

Sumele rĕspunse se urcă la . . leĭ 21.591.180 25 P.

Adică: în procente pe semestrulŭ I de la 23 Aprilie 1865 până la 23 » 21.591.180 25 P.

st. v.	st. n.			
28 Aprilie		Reportŭ. .	» 21.591.180	25 P.
Maiŭ	10. —	Octobre 1865	» 11.390.184	5 »
		Idem pe semestrulŭ II de la 23 Octobre 1865 până la 23 Aprilie 1866.	» 9.842.611	23 »
		Pentru confecţionarea obligaţiunilorŭ rurale	» 355.117	27 »
		Léfa pe 4½ lunĭ a doĭ copiştĭ ce s'aŭ numitŭ pentru copiarea listelorŭ după carĭ aŭ a se înscrie obligaţiunile definitive	» 2.700	— »
		Pentru diferite obiecte	» 567	10 »
		Totalŭ egalŭ	» 21.591.180	25 »
		Numerarŭ în séra de 23 Aprilie 1866.	» 5.264.388	19 »

Obligaţiunile aŭ sositŭ abia acum în Bucurescĭ din causa întârdiereĭ fabricaţiuneĭ lorŭ. Comitetulŭ se ocupă acum cu pregătirea lorŭ prin numerotarea şi subscrierea lorŭ. Indată ce se va termina acéstă operaţiune, se vorŭ distribui celorŭ în dreptŭ.

Spre înlesnirea proprietarilorŭ, guvernulŭ a luatŭ dispositiunea ca distribuirea să se facă în treĭ locurĭ, la Bucurescĭ, la Iaşĭ şi la Craiova.

La 10/22 Octobre 1865 fostulŭ Ministru de Finance, cu avisulŭ Consiliuluĭ de Statŭ şi cu autorisaţiunea Consiliuluĭ de ministri, a încheiatŭ cu d-niĭ A. de Hertz şi I. Lobel, representanţiĭ maĭ multorŭ capitalişti din London şi Paris, o convenţiune relativă la instituirea în Principate a uneĭ băncĭ de scomptŭ şi de circulaţiune cu dreptulŭ esclusivŭ d'a emite bilete de bancă.

La 17/29 aceleiaşĭ lunĭ, acéstă convenţiune a fostŭ confirmată şi promulgată de fostulŭ Domnitorŭ, prin decretulŭ sĕŭ No. 1.379, fără concursulŭ puterilorŭ legiuitóre, şi numaĭ în virtutea art. 3 din Statutŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Conformŭ art. 4 din actulŭ de concesiune, Banca urma a începe să funcţioneze în Bucurescĭ şi Galaţĭ patru lunĭ dela confirmarea concesiuneĭ, adică la 1 Martie 1866 st. n; şi după art. 6, Banca se va considera ca constituită când comisariĭ guvernuluĭ vorŭ fi verificatŭ şi constatatŭ esistenţa în cassele Băncei a unuĭ capitalŭ de dece milióne francĭ, representândŭ primulŭ vĕrsămîntŭ din capitalulŭ nominalŭ de 40 milióne francĭ, prevĕdutŭ de art. 5.

La preschimbarea acesteĭ concesiunĭ, devenită definiţivă prin promulgarea oficială, convenţiunea, prin art. 20, îndatoréză pe concesionarĭ a depune la tesaurŭ dreptŭ cauţiune unŭ milionŭ francĭ, în contra uneĭ recepise a Ministruluĭ Financelorŭ, care să stea la tesaurŭ fără dobândă până la îndeplinirea stipulaţiunilorŭ art. 6, relativŭ la constituirea Băncei.

Cauţiunea prevĕdută de art. 20 s'a şi depusŭ la tesaurŭ de către concesionarĭ la $^{19}/_{31}$ Octobre, după cum se constată din recepisa Ministeriuluĭ de Finance cu acéstă dată.

La 30 Ianuariŭ 1866, guvernulŭ trecutŭ, cu decretulŭ No. 107, a şi numitŭ comisariĭ prevĕduţĭ de art. 9 din actulŭ de concesiune.

Aceştĭ comisarĭ, prin procesele verbale din 14 şi 16 Februariŭ din urmă, aŭ constatatŭ îndeplinirea de către concesionarĭ a stipulaţiunilorŭ art. 6 şi aŭ declaratŭ că Banca trebue a fi considerată ca constituită.

Acésta este situaţiunea în care a găsitŭ guvernulŭ de la 11 Februariŭ concesiunea Băncei: adică o concesiune făcută de guvernŭ în virtutea dreptuluĭ ce a credutŭ că-ĭ dă art. 3 din Statutŭ, şi punerea în lucrare a acesteĭ concesiunĭ.

La 1 Martie s. n., epoca constituireĭ Băncei, şi la care

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — trebuia a se restituì concesionarilorŭ cauţiunea de unŭ milionŭ francĭ, Ministeriulŭ de Finance, în lipsă de mijlóce pecuniare, căcĭ depositulŭ făcutŭ de concesionarĭ la încheierea convenţiuneĭ s'a întrebuinţatŭ de fostulŭ guvernŭ în cheltuelele sale chiar îndată după depunerea luĭ s'a vĕdutŭ nevoitŭ a usa de facultatea ce-ĭ dă aliniatulŭ din urmă alŭ art. 20 din concesiune, şi a eliberatŭ Băncei, în contra cauţiuneĭ, unŭ bonŭ de tesaurŭ pe termenŭ de 6 lunĭ, purtândŭ dobânda de 8%.

In acéstă stare aflându-se lucrulŭ, Senatulŭ, în urma uneĭ petiţiunĭ subscrisă de maĭ mulţĭ comercianţĭ, a datŭ la 9 Martie unŭ votŭ în privinţa acésta în cuprinderea următóre:

«*Concesiunea Băncei este dată în modŭ neconstituţionalŭ,*
«*şi prin urmare petiţianea se recomandă guvernuluĭ.*»

D'o dată cu comunicaţiunea acestuĭ votŭ alŭ Senatuluĭ s'a presentatŭ Domnuluĭ Ministru de Externe protestulŭ ce d. agentŭ şi consulŭ alŭ Francieĭ ĭ-a adresatŭ în numele guvernuluĭ sĕŭ, protestŭ motivatŭ de maĭ sus menţionatulŭ votŭ alŭ Senatuluĭ, şi prin care declară că: «în rĕspunsulŭ sĕŭ la mesagiulŭ de deschidere, Sena«tulŭ precum şi Adunarea a mulţumitŭ Principeluĭ Cuza «pentru acéstă concesiune, că prin urmare Senatulŭ s'a «contra-judecatŭ în şedinţa dela 9 Martie, şi că-şĭ face «tóte reservele de dreptŭ şi de justiţie relative la despă«gubirile, daune şi interese la carĭ concesionariĭ Băncei «vorŭ avé dreptŭ.»

Guvernulŭ, luândŭ în băgare de sémă, tóte aceste împrejurărĭ, şi avêndŭ în vedere responsabilitatea ce a lăsatŭ Senatulŭ asupră-ĭ prin formularea votuluĭ sĕŭ că: *Concesiunea Băncei este dată în modŭ neconstituţionalŭ şi prin urmare petiţiunea să se recomande guvernuluĭ*, fără a se precisa şi urmarea ce va trebuì a se da votuluĭ emisŭ,

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — concesiunea fiindŭ deja în lucrare; guvernulŭ, ḑicemŭ, considerândŭ tot-d'o-dată, că Banca s'a abţinutŭ până acum de a intra în eserciţiulŭ privilegiuluĭ d'a emite bilete de bancă, s'a opritŭ de a lua orĭ-ce decisiune în acéstă privinţă; căcĭ, dacă amŭ consulta tradiţiunile constituţionale a altorŭ state, amŭ vedé că unŭ votŭ emisŭ în aşa modŭ de către unŭ corpŭ legislativŭ, asupra unuĭ faptŭ îndeplinitŭ nu are altŭ efectŭ decât acela alŭ unuĭ votŭ de blamŭ, ce se dă Ministeriuluĭ călcătorŭ legeĭ şi tragerea luĭ la rĕspundere.

Nu încape îndoială, că dacă guvernulŭ la 11 Februarie arŭ fi oborîtŭ concesiunea Băncei pe basa menţionatuluĭ votŭ alŭ Senatuluĭ, elŭ lua asupră-ĭ tóte consecinţele acesteĭ anulărĭ; consecinţe carĭ puteaŭ fi grave pentru interesele fiscale ale ţĕreĭ. Guvernulŭ şĭ-a reservatŭ dar facultatea de a supune acestŭ casŭ aprecieriĭ onorabileĭ Adunărĭ de astăḑĭ, care se află maĭ în posiţiune a se pronunţa în privinţa luĭ cu tótă neatârnarea de opiniune cerută într'o aşa gingaşe cestiune..

Din cele precedente, atâtŭ din darea de sémă generală asupra situaţiuneĭ fiinancelorŭ ţĕreĭ, cât şi din esaminarea diferitelorŭ ramurĭ ce compunŭ administraţiunea financelorŭ, s'aŭ pututŭ vedé causele, carĭ aŭ produsŭ o stare de lucrurĭ, ale căreĭ efecte inevitabile nu aŭ pututŭ fi altele decât secarea resurselorŭ, aglomerarea datoriilorŭ şi sleirea creditului publicŭ.

Lipsa unuĭ institutŭ de creditŭ, care ar fi pututŭ veni în ajutorulŭ Statuluĭ, a contribuitŭ încă a grăbì catastrofa. Discreditulŭ tesauruluĭ publicŭ n'ar fi pututŭ lua nicĭ o-dată acele dimensiunĭ ce le înfăţişéză astăḑĭ, dacă operaţiunile financiare arŭ fi fostŭ sprijinite de o bancă de scomptŭ şi de circulaţiune, de unŭ institutŭ a căruĭ misiune este d'a înmulţì mijlócele de schimbŭ,

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — d'a mobilisa capitalurile, d'a activa circulaţiunea fondurilorŭ şi d'a înlesni prin mijlocirea sa tóte transacţiunile.

Dacă pe de o parte recunóscemŭ că causa principală a releĭ situaţiunĭ financiare provine din rea administrare a fondurilorŭ publice, trebue pe de altă parte să ţinemŭ comptŭ şi de alte împrejurărĭ carĭ aŭ contribuitŭ a mărì rĕulŭ. Immediata aplicare a legeĭ rurale, fără nicĭ o pregătire necesară, a avutŭ de resultatŭ că o mare parte a pămîntuluĭ a rĕmasŭ în anulŭ trecutŭ necultivatŭ; timpulŭ vereĭ şi tómneĭ trecute în tóte părţile Românieĭ n'a fostŭ favorabilŭ pentru cultura pămîntuluĭ; d'aci a resultatŭ o recoltă nesuficientă şi este cunoscutŭ, că pentru unŭ Statŭ agricolŭ, cum este România, recolta este de cea maĭ mare însemnătate, fiindŭ-că tóte transacţiunile atârnă de dînsa. Consecinţele releĭ recolte ale anuluĭ trecutŭ aŭ trebuitŭ a se resimţì maĭ repede, maĭ intensivŭ, şi maĭ în genere, fiindŭ-că a lipsitŭ unŭ institutŭ de creditŭ, care ar fi pututŭ venì în ajutorulŭ cultivatorilorŭ şi orĭ-cum ar fi micşoratŭ lipsa numeraruluĭ.

Budgetulŭ generalŭ alŭ Statuluĭ pentru esercitiulŭ curentŭ 1866 nefiindŭ încă votatŭ, legea de finance dupe care avemŭ a ne regula în acestŭ esercitiŭ, este budgetulŭ anuluĭ 1865.

Veniturile prevĕdute prin budgetulŭ anuluĭ 1865 sunt în sumă de leĭ 159.166.677, carĭ se compunŭ din leĭ 131.866.967 venituri ordinare şi leĭ 27.299.710, venituri estraordinare; iar cheltuelile în sumă de leĭ 158.610.220, de unde ar resulta unŭ escedentŭ de venituri de leĭ 556.456.

Acestŭ resultatŭ ar fi destulŭ de satisfacĕtorŭ, dacă cifrele trecute în partea veniturilorŭ ar fi unŭ adevĕrŭ. Din nenorocire nu este astŭ-felŭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Astădĭ, când maĭ tóte operaţiunile esercițiuluĭ 1865 ne sunt cunoscute, putemŭ rectifica cifrele, și trebue să reducemŭ din previsiunile budgetuluĭ o sumă de leĭ 14.183.992, astŭ-felŭ că veniturile se reducŭ la suma de leĭ 144.982.685. Pe de altă parte cheltuelile aŭ primitŭ o adăogire de leĭ 32.017.808 prin deschidere de credite suplementare și estraordinare în cursulŭ anuluĭ 1865, din carĭ 28.844.351 deschise de Consiliulŭ de Ministri și 3.173.457 prin Cameră.

Așa dar budgetulŭ esercițiuluĭ 1865, departe d'a realisa escedentulŭ prevĕdutŭ de leĭ 556.456 se încheiă cu unŭ deficitŭ de leĭ 46.208.800.

Acestŭ deficitŭ se măresce cu deficitulŭ analogŭ acelorŭ d'intâiŭ patru lunĭ ale anuluĭ curentŭ în carĭ amŭ mersŭ cu budgetulŭ anuluĭ trecutŭ și astŭ-felŭ ne aflămŭ în momentulŭ actualŭ în fața unuĭ deficitŭ de 51.956.065 leĭ 14 pr.

Spre acoperirea deficituluĭ de leĭ 51.956.065 p. 14 s'a destinatŭ :

1. Imprumutulŭ naţionalŭ de 30 milióne, care represintă în efectivŭ leĭ 24.000.000

Din acestŭ împrumutŭ s'a realisatŭ numaĭ o sumă de leĭ . . . . și urméză ca restulŭ să se împlinéscă saŭ în ţéră saŭ în strĕinătate.

2. Restulŭ din împrumutulŭ de 40 mil. votatŭ la 2 Februarie și neefectuatŭ cu scăderea împrumutuluĭ naţionalŭ 16.000.000

3. Anularea anuităţilorŭ și anume:

A împrumutuluĭ de 93 milióne 9.300.000
A drumuluĭ de ferŭ la Giurgiu 4.456.620 } 13.756.620

Totalŭ leĭ 53.736.620

Afară de acésta vorŭ venì ăncă în ajutorulŭ situaţiuneĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — financiare reducţiunile ce se vorŭ puté face din budgetele cheltuelelorŭ diferitelorŭ Ministerie.

In faptŭ numaĭ anularea anuităţilorŭ în sumă de leĭ 13.756.620, şi eventualele reducţiunĭ din cheltuelele budgetare potŭ fi admise ca o îmbunătăţire a situaţiuneĭ financiare, pe când crearea unorŭ datoriĭ noue, precum este împrumutulŭ naţionalŭ de 30 milióne, nu póte fi socotitŭ decât ca o uşurare momentană a tesauruluĭ, ca o operaţiune financiară cu scopŭ d'a prelungì termenulŭ plăţeĭ. Contractarea unorŭ împrumuturĭ, dacă nu este impusă printr'o necesitate imperiósă, dacă împrumuturĭ noue nu sunt destinate pentru unŭ scopŭ de utilitate publică, este numaĭ atuncĭ o operaţiune avantagiósă, când condiţiunile contractăriĭ sunt maĭ avantagióse decât condiţiunile împrumutuluĭ ce este destinatŭ a înlocuì. Singurulŭ mijlocŭ d'a ajunge la scopulŭ doritŭ, la prosperitatea financelorŭ, este d'a restabili echilibrulŭ budgetuluĭ Statuluĭ prin reducţiunea cheltuelelorŭ şi prin sporirea veniturilorŭ în limitele putinciosuluĭ.

Indreptarea situaţiuneĭ financiare nu se póte improvisa şi ne-amŭ face ilusiune, dacă ne-amŭ închipuì că prin operaţiunĭ de finance vomŭ puté schimba îndată starea lucrurilorŭ şi preface unŭ deficitŭ în escedentŭ. Nu încape îndoială că anulŭ 1866 va solda încă cu unŭ deficitŭ simţitorŭ, chiar cu reducţiunile propuse în budgetulŭ cheltuelelorŭ, fiindŭ-că în timpŭ de patru lunĭ amŭ mersŭ cu budgetulŭ anuluĭ 1865, şi va trebui a ne mulţumì dacă vomŭ puté constata la finele anuluĭ o notabilă micşorare a deficituluĭ în comparaţiune cu deficitele trecutuluĭ. Numaĭ cu timpulŭ vomŭ puté ajunge la echilibrarea budgetuluĭ. Dar şi acestŭ echilibru nu póte fi ţinta nóstră după urmă, ci va trebui să ajungemŭ treptatŭ la unŭ escedentŭ alŭ veniturilorŭ, căcĭ numaĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — astŭ-felŭ vomŭ puté scăpa de sarcina uneĭ datoriĭ, care apasă financele ţĕreĭ şi îngreuiază, prin plata de procente, budgetulŭ cheltuelelorŭ Statuluĭ.

Va trebui dar să căutămŭ încă unŭ mijlocŭ spre uşurarea budgetuluĭ şi spre a puté întrebuinţa o parte din resursele nóstre pentru esploatarea avuţiilorŭ naturale ale ţĕreĭ, pentru îmbunătăţirea agriculureĭ, pentru progresulŭ industrieĭ şi pentru prosperarea comerciuluĭ.

Statulŭ posedă o mulţime de proprietăţĭ immobile, carĭ saŭ nu producŭ nicĭ unŭ venitŭ, saŭ producŭ unŭ venitŭ atâtŭ de micŭ, încâtŭ nu se află în nicĭ o proporţiune cu valórea lorŭ. Aceste immobile representă unŭ activŭ neproducĕtorŭ; ar trebui dar ca Statulŭ să se desfacă de ele, fiindŭ că veniturile lorŭ nu sunt în raportŭ cu procentele ce le plătesce tesaurulŭ publicŭ pentru datoriile contractate. Vînḑarea acelorŭ immobile, carĭ producŭ unŭ venitŭ neproporţionatŭ, se va puté efectua treptatŭ, la timpŭ favorabilŭ, şi productulŭ vînḑăriĭ va trebui a se afecta esclusivŭ la stingerea datorieĭ publice.

O parte fórte însemnată a veniturilorŭ Statuluĭ este absorbită prin plata pensiunilorŭ. Numĕrulŭ pensionarilorŭ a crescutŭ din anŭ în anŭ, şi sumele alocate pentru acestŭ scopŭ aŭ luatŭ nisce dimensiunĭ progresive carĭ nu se află în nicĭ o proporţiune cu veniturile şi cu cele-lalte cheltuelĭ ale Statuluĭ. Procesele verbale a trecutelorŭ sesiunĭ ale Corpurilorŭ Legiuitóre potŭ constata, că votarea de pensiunĭ a fostŭ una din principalele lorŭ lucrărĭ şi n'a trecutŭ nicĭ o sesiune fără a împovăra tesaurulŭ publicŭ cu sume marĭ sub titlulŭ de pensiunĭ, de recompense şi de ajutóre. Legea pensiunilorŭ înfăţişéză o mare nedreptate, acea că funcţionariĭ de astăḑĭ, carĭ după tótă probabilitatea nu se vorŭ bucura nicĭ odată de avantagele acesteĭ legĭ, sunt supuşĭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — la o reţinere de 10 % din apuntamentele lorŭ în folosulŭ unorŭ pensionarĭ, carĭ în timpulŭ serviciilorŭ lorŭ n'aŭ contribuitŭ saŭ nicĭ decum saŭ numaĭ câte 5 % din apuntamentele lorŭ la acestŭ fondŭ.

Acéstă lege viciósă sub tóte punturile de vedere înfăţişéză încă anomalia, că mulţĭ pensionarĭ carĭ primescŭ astăḑĭ o pensiune mensuală de 2.000 leĭ, n'aŭ avutŭ în totŭ timpulŭ în care s'aŭ aflatŭ în activitate decât o retribuţiune de 500 leĭ, afară de câte-va lunĭ în carĭ aŭ înaintatŭ repede; astŭ-felŭ că Statulŭ le plătesce astăḑĭ, când nu maĭ facŭ nimicŭ, împătritŭ cât le plătea pentru serviciile lorŭ. Dacă nu se va înlocui acea lege printr'o alta maĭ echitabilă şi basată pe principiele dreptăţeĭ şi economieĭ, va venì unŭ timpŭ când tóte veniturile Statuluĭ nu vorŭ maĭ ajunge pentru plata pensiunilorŭ. Este dar o necesitate imminentă a se lua grabnice mĕsurĭ pentru poprirea acestuĭ pericolŭ ameninţătorŭ; votarea legeĭ maĭ în conformitate cu drepturile dobândite şi crearea unuĭ fondŭ deosebitŭ pentru pensiunĭ, vorŭ curma rĕulŭ şi ne vorŭ scăpa pentru viitorŭ de o sarcină atâtŭ de împovărătóre.

In fine o reorganisare a serviciuluĭ administrativŭ în tóte ramurile, cu înlăturarea formelorŭ de prisosŭ, cu simplificarea lucrărilorŭ de cancelarie, va produce o economie notabilă atâtŭ în personalŭ, cât şi în materialŭ şi va avé de resultatŭ o maĭ grabnică espediare a lucrărilorŭ curente.

Tóte aceste reforme şi reorganisărĭ nu se potŭ improvisa, dar trebue să le avemŭ în vedere spre a le puté aplica treptatŭ şi în timpulŭ oportunŭ.

Situaţia dar în care guvernulŭ trecutŭ a lăsatŭ financele ţĕreĭ, cumplita desorganisare a tutulorŭ ramurilorŭ

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — administraţieĭ Ministeriuluĭ de Finance, se póte resuma în puţine cuvinte:

Datoriĭ colosale în proporţiune cu mijlócele ţĕreĭ;

Venituri compromise şi micşorate din causă de desordine;

Lipsă de sistemŭ şi de legĭ eficace pentru repartiţia şi percepérea impositelorŭ;

Rĕmăşiţe colosale din venituri şi imposite, împleticite în cea maĭ mare confusiune, neconstatate şi mare parte perdute;

In administraţia vămilorŭ, desordine, lipsă de legĭ şi de controlŭ;

In administraţia salinelorŭ, sistemŭ viciosŭ, lipsă de legĭ şi de controlŭ;

In administraţia domenielorŭ Statuluĭ, totŭ desordine, lipsă de sistemŭ, de regulamente şi de controlŭ.

In administraţia monopoluluĭ tutunuluĭ, dacă acésta se maĭ póte numì administraţie şi monopolulŭ regie, o îndoită cursă care s'a întinsŭ Statuluĭ şi publiculuĭ; cursă în care aŭ picatŭ şi Statulŭ şi publiculŭ; unulŭ şi altulŭ jertfe a cupidităţeĭ traficanţilorŭ de tutunŭ şi a ómenilorŭ însărcinaţĭ cu înfiinţarea şi administrarea acestuĭ monopolŭ.

Budgete până astădĭ ilusoriĭ, în carĭ se aflaŭ venitu-rile spre a le apropia pe cât se putea maĭ multŭ de suma cheltuelelorŭ: nouă şi ingeniósă metodă de echilibrare în materiĭ de budgetŭ.

Acum că vĕlulŭ, care acoperea partea cea maĭ gravă a ranelorŭ nóstre financiare, s'a ruptŭ, putemŭ a le privì şi a le constata cu înlesnire. Greşelele, risipele, nepĕsarea şi neprevederea, carĭ ne-aŭ împlântatŭ în, o situaţiune atâtŭ de durerósă, carĭ aŭ pusŭ guvernulŭ românŭ în posiţiune umilitóre de a lăsa creditoriĭ, funcţionariĭ, pensionariĭ sĕĭ, armata sa, contrac-

st. v. st. n.

28 Aprilie Maiŭ 10. — tariĭ sĕĭ, în o suferinţă ruinătóre şi intolerabilă; aceste greşelĭ, acéstă risipă, acéstă nepĕsare de bunulŭ contribuabiluluĭ şi de viitorulŭ ţĕreĭ vorŭ servì, sperămŭ, de acum înainte, de unŭ aspru învăţĕmîntŭ pentru noĭ şi urmaşiĭ noştri. Insă a constata numaĭ rĕulŭ, nu este încă a aplica şi remediulŭ. Remediulŭ este în adevĕrŭ urgentŭ, elŭ este o cestiune de viaţă saŭ de mórte în situaţiunea în care ne aflămŭ. Să nu ne facemŭ înse ilusiĭ, remediulŭ este maĭ greŭ de aplicatŭ decât rĕulŭ de demonstratŭ. E greŭ, căcĭ nu-lŭ vomŭ puté obţine decât cu preţulŭ de nóue sacrificiĭ, de studiĭ neobosite, de economiĭ curagióse şi de o desĕvĕrşită abnegaţiune personală; nóue sacrificiurĭ de împrumuturĭ saŭ imposite, până la desvoltarea resurselorŭ de carĭ póte dispune ţéra spre a-şĭ recăpĕta echilibrulŭ; şi timpulŭ, timpulŭ necesarŭ pentru orĭ-ce operă omenéscă, spre a se puté vindeca rĕulŭ prin economiĭ, organisare şi unŭ controlŭ eficace.

Domniloru Deputaţĭ,

Chiar în urma plebiscituluĭ, care a dovedit ŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de solemnŭ persistenţa naţiuneĭ în a voì unŭ principe dintr'o familie regéscă, şi a făcutŭ dintr'acéstă voinţă unŭ faptŭ împlinitŭ în persóna Principeluĭ de **Hohenzollern** sub numele de **Carolŭ I**, totŭ nu se curmară încercările, totŭ pare că în afară nu sunt încă ridicate pe deplinŭ tóte greutăţile. Inalta Pórtă, credĕndŭ a vedé în suirea pe Tronŭ a luĭ **Carolŭ I**, o lovire a articoluluĭ XIII alŭ Convenţiuneĭ de la Paris; Puterile garante, spre a se asigura prin tóte modurile de voinţa naţiuneĭ şi a dobândì astŭ-felŭ negreşitŭ unanimitatea dorită de conferinţă, aŭ hotărîtŭ ca naţiunea să fie consultată încă odată şi prin D-vóstră aleşiĭ eĭ de astădĭ.

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Totŭ-o-dată Inalta Pórtă şi puterile garantate s'aŭ pronunţatŭ în două rênduri, că vorŭ ţiné sémă de voinţa popórelorŭ şi vorŭ acorda Românilorŭ totŭ ce va voi acéstă Adunare, pe cât ea va sta în limitele legăturilorŭ internaţionale ce esistă între Inalta Pórtă şi puterile garante.

Avemŭ încredere că **Carolŭ I** va veni între Români şi va domni asupra ţĕreĭ, aĭ cărei locuitorĭ l'aŭ alesŭ, şi că acestŭ faptŭ spre a fi deplinitŭ nu cere decât sancţiunea votuluĭ D-vóstre.

Cu acéstă alegere, în care pentru noĭ nu póte fi unŭ minutŭ îndoială că adunarea va persista, ca să arate că ea este adevĕrata şi sincera espresiune a naţiuneĭ, cu acestŭ faptŭ noĭ credemŭ că nu se atingŭ întru nimicŭ drepturile puterilorŭ Europeĭ, că tóte esitaţiunile cabinetelorŭ vorŭ dispare, şi că atâtŭ Inalta Pórtă cât şi Puterile garante vorŭ vedé în stăruinţa nóstră nestrămutata dorinţă de a intra pe calea adevĕrată şi seriósă a progresuluĭ şi civilisaţiuneĭ, care nicăerĭ nu s'a dobânditŭ decât după ce s'a asiguratŭ viitorulŭ naţiuneĭ.

Domnĭ representanţĭ! Putemŭ ḑice cu mândrie înaintea lumeĭ întregĭ, că în cea ce atinge acele douĕ marĭ principiĭ de stabilitate, de putere, de viéţă pentru România, Unirea şi Domnitorŭ dintr'o familie suverană, şi naţiune şi guvernŭ şi-aŭ făcutŭ datoria, şi naţiune şi guvernŭ nu aŭ perdutŭ o singură ocasiune spre a ajunge la acéstă ţintă, şi naţiune şi guvernŭ aŭ fostŭ nestrămutaţĭ într'acéstă dorinţă care a devenitŭ o religiune politică şi naţională pentru Românĭ.

Naţiunea astăḑĭ v'a delegatŭ puterile sale şi v'a făcutŭ representaţiunea eĭ legală; ea aştéptă dar, ca şi guvernulŭ, cu nerăbdare, dar cu cea maĭ neclintită credinţă, să daţĭ aspirărilorŭ voinţeĭ actelorŭ eĭ consacraţiunea

st. v. st. n.

28 Aprilie
Maiŭ 10. — Domnielorŭ-vóstre, ca să puneţĭ astŭ-felŭ unŭ capĕtŭ bănuelelorŭ, neliniştei, ca să curmaţĭ îndată tóte durerile ce ne bântue de anĭ lungĭ, tóte pericolele de carĭ necontenitŭ furămŭ amenințațĭ.

Representanţĭ aĭ poporuluĭ românŭ! Desbaterile adunăriĭ sunt deschise! Deliberaţĭ în cea maĭ deplină libertate! Să afirmămŭ înaintea Europeĭ, a naţiuneĭ şi a luĭ Dumnedeŭ că s'a deschisŭ o viéţă nouă pentru România!

Datŭ în Bucurescĭ la 28 Aprilie, anulŭ 1866.

Generalulŭ *N. Golescu.*

Colonelulŭ *N. Haralambie.*

Lascărŭ Catargiu.

Preşedintele Consiliuluĭ Ministrilorŭ, Ministru de Externe, *Ion Ghica.*

Ministru de Interne, *Dimitrie Ghica.*

» Financelorŭ, *P. Mavrogheni*

» Instrucţiuneĭ publice, şi alŭ Cultelorŭ *C. A. Rosetti.*

» Justiţieĭ, *Ioanŭ Cantacuzino.*

» de Resbelŭ, *Dim. Leca.*

» Lucrărilorŭ Publice, *Dim. Sturdza.*

1 Maiŭ 13. — *Constituanta votézŭ* (109 voturĭ pentru şi 6 abţinerĭ) *menţinerea Unireĭ şi proclamă de Domnŭ ereditarŭ alŭ Românieĭ pe* **Carolŭ I.**

» » » — Principele Carolŭ plécă din Düsseldorf.

2 Maiŭ 14. — Principele Carolŭ sosesce în St.-Galles, cantonulŭ Zürich în Elveţia.

5 Maiŭ 17. — Principele Carolŭ sosesce în Viena.

8 Maiŭ 20. — Principele Carolŭ pornesce din Baziaş la 9 óre dim.

» » » — Domnulŭ Carolŭ sosesce la 4 ore séra la Turnu-Severinŭ însoţitŭ de d-lŭ Ioanŭ Brătianu, de locotenentulŭ Sergiŭ

st. v. st. n.

8 Maiŭ 20. — Lenș, și de Consilieriĭ Principeluĭ Antonŭ de Hohenzollern Baronulŭ de Werner și Baronulŭ de Meyenfisch.

Telegrama Alteței Sale Carolŭ I adresată din Severinŭ Locotenenței Domnescĭ.

Punêndŭ piciorulŭ pe pămîntulŭ Românieĭ, noua mea patrie, Mĕ grăbescŭ a esprima membrilorŭ Locotenenței Domnescĭ simțemintele cele maĭ sincere. Fericitŭ că Mĕ aflu în mijoculŭ națiuneĭ, care M'a onoratŭ cu încrederea sa, adresezŭ, înainte de tóte, rugăciunile Mele ceruluĭ, pentru ca să-Mĭ ajute a împlinì cu demnitate marea și frumósa misiune ce provedința Mi-a impusŭ.

CAROLŬ

Telegrama Locotenenței Domnescĭ.

Salutămŭ buna venire a Mărieĭ Vóstre pe terîmulŭ Patrieĭ nóstre. Inălțămŭ mulțumirĭ către Dumnedeŭ pentru că a îndeplinitŭ astădĭ visulŭ unuĭ întregŭ poporŭ. Să trăiască Carolŭ I, alesulŭ națiuneĭ!

9 Maiŭ 21. — Intrarea Domnuluĭ Carolŭ în Pitescĭ.

Alocuțiunea Alteței Sale către Generalulŭ Nicolae Golescu și Domnulŭ Ion Ghica, veniți la Pitescĭ spre întîmpinarea Sa.

Vĕ mulțumescŭ de întîmpinarea ce Mĭ-ațĭ făcutŭ; primiți expresiunea tóteĭ gratitudineĭ mele pentru membriĭ Locotenenței și Guvernuluĭ, care, printr'atâtea încercărĭ grele, aŭ sciutŭ a menține ordinulŭ și unirea.

st. v. st. n.

9 Maiŭ 21. — Prin fermitatea și prudența Domnieĭ-Vóstre Mĭ-aţĭ înlesnitŭ gréua sarcină ce Mi s'a încredințatŭ; cu concursulŭ D-vóstre sperŭ a realisa aspirațiunile Românilorŭ; viéța mea întrégă va fi consacrată fericireĭ lorŭ.

Alocuțiunea Alteţeĭ Sale către deputațiunea orașuluĭ Pitescĭ.

Sunt ferice de a Mĕ afla în mijloculŭ locuitorilorŭ uneĭ urbe care a susținutŭ cu o atâtŭ de inteligentă energie spiritulŭ naționalitățeĭ și unireĭ.

Din minutulŭ în care am pășitŭ pe pămîntulŭ noueĭ Mele patrie, am devenitŭ Românŭ. Viața Mea întréga o voiŭ consacra pentru fericirea poporuluĭ românŭ și pentru prosperitatea Românilorŭ, carĭ de acum înainte aŭ devenitŭ compatrioțiĭ Meĭ.

10 Maiŭ 22. — *Intrarea solemnă a Alteţeĭ Sale Domnuluĭ Carolŭ I în Bucurescĭ.* Depunerea Jurămîntuluĭ de cătră Domnŭ în Adunarea Deputațilorŭ.

Jurămîntulŭ Domnuluĭ.

Jurŭ de a fi credinciosŭ Legilorŭ țĕreĭ, de a păzi religiunea Românieĭ precum și integritatea teritoriuluĭ eĭ, și de a domni ca Domnŭ constituționalŭ.

Cuvîntarea cătră Domnŭ a Președinteluĭ Adunăriĭ d. Manolache Costache.

Măria Ta, În numele Adunăriĭ alŭ cărcia sunt organŭ, vinŭ a Vĕ presenta mulțumirile eĭ intusiastice și

st. v. st. n.

10 Maiŭ 22. — urările ce face pentru fericirea Domnieĭ Mărieĭ Tale. Națiunea, aĭ căreĭ represintanțĭ Vĕ înconjóră aci, jură de a nu cruța nicĭ silințe, nicĭ sacrificie pentru a consolida Tronulŭ și Dinastia Mărieĭ Tale, și a lucra împreună cu Măria Ta la nobila misiune ce Vĕ este dată de a stabili pentru vecĭniciă mărirea și prosperitatea Românieĭ.

Trăéscă Măria Sa Carolŭ I.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Adunarea Deputațilorŭ.

Alesŭ de către națiune cu spontaneitate Domnŭ alŭ Românilorŭ, Mĭ-am părăsitŭ, fără a sta la îndoială, și țara și familia, spre a rĕspunde la chiemarea acestuĭ Poporŭ, care Mĭ-a încredințatŭ destinatele sale (aclamațiunĭ intusiatice.) Punêndŭ piciorulŭ pe acestŭ pămîntŭ sacru am și devenitŭ Românŭ. Primirea plebiscituluĭ Mĭ impune, o sciŭ, marĭ datoriĭ. Sperŭ că-Mĭ va fi datŭ a le îndeplini. Eŭ vĕ aducŭ o inimă leală, cugetărĭ drepte, o voință tare de a face binele, unŭ devotamentŭ fără marginĭ către noua Mea patrie, și acelŭ ne-«învinsŭ respectŭ către lege pe care l'am culesŭ în esemplulŭ alorŭ meĭ. (Ura! prelungite.)

Cetățénŭ astădĭ, mâne, de va fi nevoie, soldatŭ, Eŭ voiŭ împărtăși cu Domnia Vóstră sórta cea bună ca și pe cea rea. (Aclamațiunĭ repețite.) Din acestŭ momentŭ totulŭ este comunŭ între noĭ. Credețĭ în Mine precum Eŭ credŭ în Domnia vóstră!

Singurŭ numaĭ Dumnedeŭ póte sci cea ce viitorulŭ păstréză Patrieĭ Nóstre! Din parte-ne să

st. v. st. n.

10 Maiŭ 22. — Ne mulțămimŭ întru a ne face datoria. Să ne întărimŭ prin concordie! Să unimŭ puterile nóstre spre a fi la înălțimea evenimentelorŭ!

Providența, care a condusŭ pe Alesulŭ Domnieĭ vóstre până aci și care a înlăturatŭ tóte pedicele din calea Mea, nu va lăsa neîndeplinită opera sa.

Trăiască România!

» » » — Legea pentru naturalisarea familieĭ princiare de Hohenzollern, spre a curma orĭ-ce opunere a Puterilorŭ la recunóscerea faptuluĭ îndeplinitŭ.

11 Maiŭ 23. — Primulŭ Ministeriŭ alŭ Domnuluĭ *Carolŭ:*

Lascărŭ Catargiu, Președinte și Interne
Ioanŭ Brătianu, Finance
Petru Mavrogheni, Externe
Ioanŭ Cantacuzino, Justiție
Constantinŭ A. Rosetti, Culte și Instrucțiune publică
Generalulŭ Ioanŭ Ghica, Răsboiŭ
Dimitrie A. Sturdza, Lucrările publice.

Proclamațiunea Domnuluĭ către poporulŭ românŭ.

Românĭ,

In destinurile omenescĭ nu este o datorie maĭ nobilă decât acea, de a fi chematŭ a menține drepturile uneĭ națiunĭ și a consolida libertățile eĭ.

O misiune așa de însemnată M'a decisŭ să părăsescŭ fără pregetŭ o posițiune independentă, familia și țara de care am fostŭ legatŭ prin legămintele și suvenirile cele maĭ sacre, pentru a urma apeluluĭ vostru.

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — Primirea plebiscituluĭ, care a pusŭ pe capulŭ Meŭ coróna luĭ Ștefanŭ celŭ Mare și a luĭ Mihaiŭ Vitézulŭ, Îmĭ impune o mare rĕspundere. Sperŭ însă că-Mĭ va fi datŭ, cu ajutorulŭ luĭ Dumnedeŭ și cu unŭ întregŭ devotamentŭ, de a asigura noueĭ Mele patrie, o esistență fericită și demnă de trecutulŭ eĭ.

Românĭ! Sunt alŭ vostru din tótă inima și din totŭ sufletulŭ. Puteți să vĕ întemeiațĭ pe Mine în orĭ-ce timpŭ, precum Eŭ Mĕ întemeiezŭ pe voĭ.

Dată în capitala nóstră Bucurescĭ, în 11 Maiŭ 1866.

CAROLŬ.

Ministri: Lascărŭ Catargiu, Ioanŭ Brătianu, Petru Mavrogheni, Ioanŭ Cantacuzino, Constantinŭ A Rosetti, Generalŭ Ioanŭ Ghica, Dimitrie A. Sturdza.

11 Maiŭ 23. — Recepțiune la Palatŭ.

Cuvîntulŭ Mitropolituluĭ către M. S. Domnitorulŭ:

Măria Ta!

Ca organŭ alŭ simțemintelorŭ Cleruluĭ Românŭ, vinŭ astădĭ a aduce Mărieĭ Tale omagiile fidelitățiĭ și supunereĭ sale, și a felicita cu sinceritate alegereași sosirea Mărieĭ Tale între noĭ.

O Provedință înaltă veghéză asupra destinatelorŭ poporuluĭ românŭ.

Măria Ta, Insemnatulŭ acesteĭ Provedințe, Alesulŭ poporuluĭ, o mare și sublimă misiune aĭ de îndeplinitŭ.

Clerulŭ românŭ Te salută și Te bine-cuvintéză.

Domnesce în pace și în liniște Măria Ta! Fă fericitŭ, mare și puternicŭ acestŭ poporŭ blândŭ și credin-

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — ciosŭ; fă-lŭ să guste dreptatea, blândețea și pacea, sub guvernulŭ Mărieĭ Tale; pune în elŭ puterea, dragostea și înfrățirea. Veĭ fi mare, gloriosŭ și iubitŭ, Măria Ta și urmașiĭ Mărieĭ Tale. Clerulŭ românŭ Te va însoți de urările sale, posteritatea va înscrie cu iubire și mândrie numele Mărieĭ Tale între fiiĭ prea iubițĭ aĭ patrieĭ.

Astădĭ Clerulŭ românŭ înalță rugile sale către Celŭ a Totŭ Puternicŭ, ca să poțĭ împlini marea și sublima misiune ce Ți s'a încredințatŭ, ca aniĭ Mărieĭ Tale să fie mulțĭ și glorioșĭ pentru fericirea și mărirea poporuluĭ ce Te-a alesŭ.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Mulțumescŭ Eminențieĭ Vóstre de cuvintele asigurătóre ce Mĭ-ațĭ esprimatŭ, și cerŭ benedicțiunea Cleruluĭ Românŭ ca Dumnedeŭ să-Mĭ dea puterea de a împlini cu dignitate datoriile ce Mĭ-a impusŭ.

Cuvîntulŭ Episcopuluĭ Catolicŭ:

Principe,

Ca șefŭ spiritualŭ alŭ Catolicilorŭ, îmĭ facŭ o datorie de a venì a presenta A. V. S. omagiele mele cele maĭ respectuóse. Dacă cerulŭ va binevoì a asculta rugăciunile mele, suirea A. V. S. pe tronulŭ românŭ va fi o oră de repausŭ, de prosperitate și progresŭ, și domnia Sa va fi lungă și fericită spre a-ĭ vedé operele Sale.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Cerŭ bine-cuvîntarea bisericeĭ, pentru ca celŭ

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — a Totŭ Putinte să acorde realisarea dorinţelorŭ Nóstre pentru fericirea acesteĭ ţĕrĭ.

Rĕspunsulŭ M. Sale la oda de felicitare a deputaţiuneĭ Evangelice:

Vĕ mulţumescŭ, Domnilorŭ, de urările ce faceţĭ pentru domnia Mea şi pentru ţara Mea, şi vĕ rogŭ de a servì ca organŭ lângă coreligionariĭ D-vóstre, spre a le mărturisì gratitudinea Mea.

Discursulŭ Preşedinteluĭ Camereĭ către A. S. Domnitorulŭ:

Alteţă,

Vinŭ în numele Camereĭ să Vĕ esprimŭ adânca sa recunoscinţă pentru tăria şi devotamentulŭ cu care A. V. S. a rĕspunsŭ la chiemarea naţiuneĭ române.

Cincĭ milióne de Românĭ, carĭ sunt mândri de a computa astădĭ printre dînşiĭ o inimă română maĭ multŭ, vorŭ unì, nu vĕ îndoiţĭ Alteţă, tóte puterile lorŭ spre a înlocuì acéstă patrie şi acéstă familie ce A. V. S. aţĭ părăsitŭ spre a venì să-ĭ conduceţĭ pe calea grandeţeĭ şi prosperităţeĭ.

Cetăţenĭ şi soldaţĭ, după cum vorŭ cere împrejurările, vorŭ sci să se devoteze şi să se sacrifice spre a apĕra ţara, libertăţile, precum şi Tronulŭ şi Dinastia Alesuluĭ eĭ.

Orĭ-care va fi destinulŭ ce decretele Provedinţeĭ le păstréză, eĭ aŭ voinţa nestrămutată de a combate cu curagiŭ nenorocirea şi speră că vorŭ sci să triumfe cu unŭ şefŭ ce se conduce de simţemîntulŭ onóreĭ, de de-

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — votamentulŭ către noua sa patrie și de respectulŭ legilorŭ.

Să trăéscă Alteța Sa Serenisimă Principele Carolŭ I!

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ la discursulŭ Președinteluĭ Camereĭ:

Domnilorŭ,

Mulțumescŭ prea multŭ de sincera și căldurósa primire ce am găsitŭ ierĭ în Cameră. Am fostŭ prea multŭ atinsŭ de astă primire din partea representanțilorŭ întregeĭ națiunĭ române. Astădĭ nu potŭ decât să repetŭ cuvintele ce v'am adresatŭ ierĭ, asigurându-vĕ că Mĕ voiŭ devota cu inima și cu sufletulŭ la frumósa misiune, care Mi s'a încredințatŭ, și în tóte împrejurările Mĕ voiŭ sprijini pe Domnia-vóstră.

Cuvintele Președinteluĭ Curțeĭ de Casațiune către M. S. Domnitorulŭ:

Alteță,

Curtea de Casațiune, împărtășindŭ alegreța ce A. V. S. a rĕspânditŭ în România, rĕspunḑêndŭ la apelulŭ sĕŭ, vine să depună la piciórele Tronuluĭ A. V. S. omagiele sale cele maĭ respectuóse și sincere.

In acelașĭ timpŭ ea uréză A. V. S. ca să pótă realisa generósele Sale intențiunĭ, ce Ea a manifestatŭ de la primulŭ momentŭ în care a pusŭ piciorulŭ pe pămîntulŭ patrieĭ nóstre.

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — *Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:*

Domnilorŭ,

Sunt fórte mulțumitŭ de cuvintele ce-Mĭ sunt esprimate de acestŭ mare corpŭ alŭ Statuluĭ. Vĕ repetŭ și Domnielorŭ-vóstre asemenea, Domnilorŭ, asiguranța devotamentuluĭ ce am pentru acéstă țéră de aci înainte a Mea și de respectulŭ ce voiŭ profesa în totŭ-d'a-una pentru legile sale.

Discursulŭ Vice-Președinteluĭ Consiliuluĭ de Statŭ:

«*Altețĕ Serenisimă,*

Consiliulŭ de Statŭ are onóre a presenta A. V. S. espresiunea omagielorŭ sale respectuóse și a profunduluĭ sĕŭ devotamentŭ.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Vĕ mulțumescŭ, Domnilorŭ, pentru devotamentulŭ ce-Mĭ esprimațĭ.

Cuvintele Primaruluĭ Capitaleĭ:

Consiliulŭ comunalŭ vine astădĭ a depune la piciórele Tronuluĭ A. V. S. omagiele sale și a Vĕ încredința de devotamentulŭ locuitorilorŭ sĕĭ.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Am fostŭ prea mișcatŭ de primirea simpatică și unanimă ce Mi s'a făcutŭ de locuitoriĭ Capitaleĭ. Vĕ rogŭ, Domnule Primarŭ, a fi organulŭ

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — Meŭ lângă locuitorĭ, spuindu-le că de aci înainte sunt alŭ lorŭ, și că Mĕ considerŭ ca celŭ întâiŭ cetățénŭ.

Cuvintele adresate de Comunitatea Israelită către M. S. Domnitorulŭ:

Representanțiĭ comunitățeĭ israelite vinŭ cu respectŭ a depune la piciórele Tronuluĭ Altețeĭ Vóstre Serenisime, omagiele devotamentuluĭ lorŭ de fidelitate.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Vĕ mulțumescŭ de asigurările de devotamentŭ ce veniți să-Mĭ aduceți în numele comunitățeĭ israelite. Spunețĭ coreligionarilorŭ D-vóstre că toleranța religiósă va fi protejată de Mine ca o datorie sacră a orĭ-căreĭ națiunĭ civilisate.

Cuvintele Ministruluĭ de Resbelŭ către M. S. Domnitorulŭ:

Alteță,

Interpretulŭ simțemintelorŭ de devotamentŭ și de fidelitate ale armateĭ Vóstre, vinŭ să felicitŭ pe A. V. S. și să depunŭ la piciórele Tronuluĭ omagiele mele respectuóse, urândŭ A. V. S. o domnie fericită și gloriósă.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Camarațĭ,

Sunt fericitŭ d'a Mĕ afla în mijloculŭ representanțilorŭ armateĭ. Sunt convinsŭ că sunteți decișĭ

st. v. st. n.

11 Maiŭ 23. — a apĕra în tot-d'auna drepturile acesteĭ ţĕrĭ; fiecare din voĭ, ca şi Mine, îşĭ va vĕrsa cea din urmă picătură de sânge, pentru apĕrarea drepturilorŭ sale.

Cuvintele Inspectoruluĭ generalŭ alŭ Gardeĭ Naţionale:

Alteţă,

Garda Naţională vine şi ea la rêndulŭ sĕŭ a depune cu respectŭ la piciórele Tronuluĭ Alteţeĭ Vóstre, omagiele sincere ale devotamentuluĭ sĕŭ.

Rĕspunsulŭ M. S. Domnitoruluĭ:

Domnilorŭ,

Sunt încântatŭ de primirea căldurósă a Gardeĭ Naţionale, şi fericitŭ a o vedé prosperândŭ; şi am cea maĭ mare plăcere că am făcutŭ cunoscinţa D-vóstre.

Alocuţiunea Alteţeĭ Sale către Consilieriĭ Comunalĭ din Ploescĭ:

Vĕ mulţumescŭ, Domnilorŭ, de felicitările ce-Mĭ adresaţĭ în numele oraşuluĭ Ploescĭ, şi vĕ însărcinezŭ a anunţa pe concetăţeniĭ D-vóstre că sperŭ a venì să-ĭ visitezŭ peste puţinŭ.

12 Maiŭ 24. — Jurămîntulŭ de credinţă alŭ armateĭ.

Alocuţiunea Alteţeĭ Sale Domnitoruluĭ către armată:

Oficerĭ, sub-oficerĭ, caporalĭ şi soldaţĭ!

Cea maĭ sacră a vóstră datorie este a servì pa-

st. v. st. n.

12 Maiŭ 24. — tria cu ascultare nemărginită și devotamentŭ plinŭ de credință.

Jurămîntulŭ ce ați făcutŭ astădĭ vĕ va aduce totŭ-deauna aminte despre acésta.

Sunt deplinŭ convinsŭ că fie-care dintre voĭ se va jertfi cu bucurie pentru patria sa, și când va trebui, veți sci dimpreună cu Mine apĕra drepturile națiuneĭ până la cea de pe urmă picătură de sânge.

13 Maiŭ 25. — Alteța Sa Regală Principele Antonŭ de Hohenzollern-Sigmaringen mulțumesce Adunăriĭ Deputaților pentru naturalisarea sa și a familieĭ sale.

14 Maiŭ 26. — Scrisórea Alteţeĭ Sale Domnuluĭ către Preşedintele Adunăriĭ Deputaților, făcêndŭ cunoscutŭ că renunță la 40.000 galbenĭ din lista sa civilă pentru anulŭ 1866:

Domnule Preşedinte,

Am fostŭ fórte surprinsŭ prin raportulŭ D-tale că Adunarea a votatŭ o listă civilă de 100.000 galbenĭ pe anŭ. Sunt fórte simțitorŭ pentru acéstă nouă manifestațiune și bună-voință din parte-ĭ, însă considerândŭ starea deplorabilă a financelorŭ ţĕreĭ găsescŭ că este de a mea datorie a ușura sarcinele eĭ și a mărginì cheltuelile caseĭ Mele la strictulŭ necesarŭ în favórea Statuluĭ. Renunciŭ dar cu mare satisfacțiune, înainte de tóte pentru întâiulŭ anŭ, la suma de 40.000 galbenĭ.

Vĕ rogŭ, Domnule Preşedinte, să bine-voiți a

st. v. st. n.

14 Maiŭ 26. — comunica acéstă decisiune Adunăreĭ și de a fi pe lângă ea organulŭ vieĭ Mele recunoscințe.

Sunt, Domnulŭ Meŭ, cu tótă buna voință.

Alŭ D-vóstre.

Bucurescĭ $^{14}/_{26}$ *Maiu 1866.* CAROLŬ.

15 Maiŭ 27. — Jurămîntulŭ funcționarilorŭ Statuluĭ.

» » » — *Telegrama Alteţeĭ Sale, rĕspundêndŭ la felicitările trimise de orașulŭ Iașĭ:*

Iașenilorŭ,

Am primitŭ cu bucurie și plăcere sentimentele de simpatie ce orașulŭ Iașĭ Mĭ-a esprimatŭ cu căldură chiar maĭ înainte de a fi pusŭ piciorulŭ pe pămîntulŭ Românieĭ. Fericitŭ de a fi în fine în țéra care Mĭ-a încredințatŭ totŭ viitorulŭ eĭ, cea întâiŭ și maĭ scumpă a Mea îngrijire va fi a reda acestuĭ orașŭ, care a făcutŭ atâtea sacrificiĭ pentru realisarea Unireĭ, tóte drepturile ce i se cuvinŭ ca la a doua capitală a țĕreĭ.

Pe de altă parte rĕmânŭ deplinŭ convinsŭ, că orașulŭ Iașĭ, și ca dînsulŭ tótă Moldova, va contribui din tóte puterile și neclintitŭ, în viitorŭ ca și în trecutŭ, la înflorirea și splendórea Statuluĭ românŭ.

In curêndŭ voiŭ îndeplini dorința inimeĭ Mele și voiŭ puté esprima singurŭ orașuluĭ Iașĭ mulțumirea Mea pentru sentimentele și devotamentulŭ sĕŭ patrioticŭ.

CAROLŬ.

Președintele Consiliuluĭ de Ministri, Lascărŭ Catargiu.

st. v. st. n.

19 Maiŭ 31. — Adunarea votéză creditele necesare pentru a se opune amenințărilorŭ de invasiune a Turcilorŭ.

21 Maiŭ
Iunie 2. — Proclamațiunea Alteței Sale Domnuluĭ către țéră:

Românĭ!

De la sosirea Mea între voĭ am primitŭ, din tóte părțile noueĭ Mele Patrie, adrese de felicitare și de bună venire, carĭ M'asigură că voința la care am rĕspunsŭ era voința întregeĭ națiunĭ.

Unŭ mare numĕrŭ Mĭ-aŭ fostŭ trămise pe când eramŭ în căminulŭ Meŭ, și v'ațĭ gânditŭ încă chiar la ḑiua nascerii Mele spre a-Mĭ transmite urările vóstre.

Așĭ fi voitŭ a rĕspunde fie-căruia în parte, și atuncĭ accentulŭ Meŭ v'ar fi spusŭ că vĕ daŭ inimă pentru inimă; acésta însă fiindŭ peste putință, primițĭ aceste câte-va cuvinte ca espresiune a cugetăriĭ Mele pentru toțĭ.

Românĭ! La chemarea vóstră Mĭ-am lăsatŭ patria și familia; și am urmatŭ astŭ-felŭ, căcĭ cunoscŭ istoria vóstră, aspirațiunile vóstre, suferințele vóstre. Am venitŭ pentru că vocea uneĭ națiunĭ Mĭ-este sacră; și când acea națiune are unŭ trecutŭ gloriosŭ, cum este alŭ vostru, unŭ trecutŭ care i-a datŭ puterea a lupta, precum ațĭ luptatŭ voĭ, spre a vĕ face unŭ viitorŭ demnŭ de dînsulŭ, vocea aceleĭ națiunĭ este pentru Mine vocea luĭ Dumnedeŭ.

Iată pentru ce am lăsatŭ pe ceĭ ce-ĭ iubiam.

st. v. st. n.

21 Maiŭ
Iunie 2. — Redați-Mĭ voĭ tóte aceste afecțiunĭ, căcĭ Mĭ-am lăsatŭ patria cu speranța și voința nestrămutată d'a vĕ asigura una mare și fericită. N'am făcut'o óre légănulŭ fiilorŭ meĭ?

Românĭ! Căldura cu care M'ațĭ primitŭ Mĭ-a doveditŭ că sunt în adevĕrŭ între voĭ *Bine-venitulŭ*. Voiŭ lucra necontenitŭ spre a păstra acestŭ titlu. Ajutați-Mĕ prin iubirea și încrederea vóstră.

Nimicŭ fără Dumnedeŭ! este devísa familieĭ mele.

Dumnedeŭ a disŭ: Ajută-te și te voiŭ ajuta.

Să ne ajutămŭ dară, Românĭ, și Dumnedeŭ ne va ajuta.

CAROLŬ.

30 Maiŭ
Iunie 11. — Punerea armateĭ pe piciorŭ de răsboiŭ.

2 Iunie 14. — Scrisórea Alteţeĭ Sale Domnuluĭ către Ministrulŭ Cultelorŭ și alŭ Instrucțiuneĭ publice, C. A. Rosetti, privitóre la acordarea a 12.000 galbenĭ pentru fundarea uneĭ instituțiunĭ de bine-facere:

Domnule Ministru,

In suvenirea sosireĭ Mele în Bucurescĭ, am hotărîtŭ a fonda o instituțiune de bine-facere. Voiŭ da pentru acésta, în timpŭ de treĭ anĭ d'a-rêndulŭ, câte patru miĭ galbenĭ pe anŭ.

Te rogŭ, Domnule Ministru, a-Mĭ face propunerĭ în acéstă privință.

Cu simțemintele cele maĭ bine-voitóre, Domnule Ministru,

Alŭ Domnieĭ tale
CAROLŬ.

st. v.		st. n.	
5	Iunie	17.	— Declarațiunea de răsboiŭ dintre Austria și Prusia.
10	Iunie	22.	— Numirea Generaluluĭ Gheorghe Maghieru de comandantŭ alŭ corpuluĭ de voluntarĭ.
11	Iunie	23.	— Decretulŭ de numirea d-luĭ Ioanŭ Sbiera din Bucovina, membru alŭ Societățiĭ literare române, în loculŭ d-luĭ A. Dimitrovicĭ, demisionatŭ.
16	Iunie	28.	— Inceputulŭ discuțiuneĭ asupra Constituțiuneĭ în Adunarea Deputațilorŭ.
17	Iunie	29.	— Chemarea sub arme a reservelorŭ din 1862, 1863, 1864, 1865.
20	Iunie Iulie	2.	— Revolta din Bucurescĭ și dărîmarea Sinagogeĭ.
21	Iunie Iulie	3.	— Ordinulŭ de ḑi alŭ Domnuluĭ către Garda Națională:

Cetățenĭ,

Cu mare satisfacțiune vĕdŭ astăḑĭ garda națională reunită împrejurulŭ Meŭ, și cu bucurie iaŭ acéstă ocasiune pentru a vĕ mulțumi pentru zelulŭ ce ațĭ pusŭ în menținerea ordineĭ în capitală. Ațĭ doveditŭ că potŭ conta chiar de acum pe acéstă tînără instituțiune, și că în orĭ-ce împrejurărĭ grave Mĕ potŭ sprijini pe D-vóstră. Am deplină încredere în D-vóstră, că veți veghia totŭd'a-una la menținerea ordineĭ și a libertățilorŭ publice. Cu fericire vĕdŭ garda națională ocupândŭ tóte posturile. Cu tóte că nu am nevoe de vre-o gardă specială, nu potŭ fi maĭ bine păzitŭ decât prin însușĭ concetățeniĭ Meĭ.

CAROLŬ.

st. v.	st. n.	
22 Iunie		
Iulie	4.	— Mórtea Principeluĭ Antonŭ de Hohenzollern în urma bătălieĭ de la Königsgrätz.
25 Iunie		
Iulie	7.	— *Scrisórea Alteţeĭ Sale Regale Princeseĭ de Hohenzollern către Preşedintele Adunăriĭ Deputaţilorŭ:*

Domnule Preşedinte,

Sunt adâncŭ mişcată, recunoscĕtóre! Inima mea avea nevoe de o consolaţiune. D-vóstră i-aţĭ înlesnitŭ a avé una fórte dulce, vorbindu-mĭ despre afecţiunea ce D-vóstră aveţĭ pentru fiulŭ meŭ şi despre acea cu care Îlŭ înconjóră acelŭ bunŭ poporŭ, ce I-a încredinţatŭ destinatele sale. Cu cât Îlŭ veţĭ iubì maĭ multŭ şi cu cât voiŭ fi maĭ fericită şi mândră că vi L'am datŭ, cu atâtŭ maĭ multŭ mĕ voiŭ ruga cu căldură pentru fericirea Românieĭ.

O ḑi frumósă va fi pentru mine acea în care îmĭ va fi datŭ de a îndeplini dorinţa ce bine-voiţĭ a-mĭ esprima, dorinţă ce şi eŭ o am; dar evenimentele atâtŭ de grave ce se pregătescŭ în Germania, facŭ a mĕ teme că acea ḑi să nu fie fórte depărtată.

Bine-voiţĭ, vĕ rogŭ, Domnule Preşedinte, a fi interpretulŭ acestorŭ sentimente şi a crede în acele ce am personalŭ către D-vóstră.

Josefina, Princesă de Hohenzollern.

st. v.		st. n.
29	Iunie	
	Iulie	11. — Costituanta votéză Constituţiunea.
30	Iunie	
	Iulie	12. — Jurămîntulŭ Domnuluĭ pe Constituţiune:

Jurŭ de a păzi Constituţiunea şi legile poporuluĭ Românŭ, de a menţine drepturile luĭ naţionale şi integritatea teritoriuluĭ.

CAROLŬ.

Ministrulŭ de interne şi Preşedintele Consiliuluĭ Miniştrilorŭ: L. Catargiu.

Ministrulŭ financelorŭ: I. C. Brătianu.

Ministrulŭ justiţieĭ: I. Cantacuzinŭ.

Ministrulŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice: C. A. Rosetti.

Ministrulŭ de resbelŭ: I. Ghica.

Ministrulŭ lucrărilorŭ publice şi ad-interim la esterne: D. Sturdza.

Discursulŭ Preşedinteluĭ Constituanteĭ către Domnŭ:

Prea Inălţate Dómne,

In ḑiua de 10 Maiŭ, când Inălţimea Vóstră V'aţĭ suitŭ pe tronulŭ Românieĭ, ţéra a vĕḑutŭ realisată cea maĭ vie şi cea maĭ scumpă a sa dorinţă. Acea ḑi, care a întemeiatŭ pentru ţéră începutulŭ uneĭ noue ere, ţéra a salutat'o ca data inaugurăreĭ regimuluĭ monarchicŭ, care singurŭ póte da garanţia Românieĭ, consolidarea Statuluĭ şi bine-facerile unuĭ guvernŭ stabilŭ.

Adunarea, zelósă pe de o parte de a aşeza principiulŭ monarchicŭ pe base nestrămutate şi voindŭ de altă parte a înconjura acestŭ principiŭ de tóte libertăţile compatibile cu ordinea, deplinŭ convinsă că regimulŭ constituţionalŭ a devenitŭ pentru România, nu

st. v. st. n.

30 Iunie
Iulie 12. — numaĭ o condiţiune de esistenţă şi de prosperitate, dar totŭ de o-dată şi garanţia cea maĭ solidă a consolidăreĭ tronuluĭ Măriеĭ Tale, s'a grăbitŭ de a vota pactulŭ menitŭ de a ajuta pe deplinŭ acestŭ scopŭ.

Costituţiunea, ce am onóre a presenta Măriеĭ Tale în numele Adunăreĭ, dă o legitimă satisfacţiune acestorŭ aspiraţiunĭ ale ţĕreĭ, consacrândŭ pentru România principiile admise în statele moderne cele maĭ înaintate pe calea civilisaţiuniĭ.

Plinĭ de speranţă că nouele instituţiunĭ vorŭ pune capĕtŭ suferinţelorŭ unuĭ trecutŭ durerosŭ, Românиĭ, uniţĭ într'unŭ simţemîntŭ unanimŭ de concordie şi de frăţie, vorŭ întrebuinţa silinţele lorŭ cele maĭ stăruitóre întru a apĕra aceste principiĭ şi a da cugetărilorŭ leale şi generóse ale Măriеĭ Tale totŭ concursulŭ lorŭ celŭ maĭ sincerŭ şi celŭ maĭ devotatŭ.

Călcândŭ pe pămîntulŭ ţĕreĭ nóstre aţĭ spusŭ Românilorŭ că aţĭ devenitŭ Românŭ; astădĭ România constituţională Vĕ rĕspunde prin organulŭ representanţilorŭ eĭ, că Măria Ta aĭ devenitŭ pentru ea simbolulŭ naţionalităţiĭ sale.

Să trăiţĭ Măria Ta!

Să trăiască România!

Preşedintele Adunăreĭ, *M. Costache.*

Alocuţiunea Domnuluĭ către Adunarea Deputaţilorŭ:

Domnule Preşedinte, Domnilorŭ Deputaţĭ,

Actulŭ ce s'a îndeplinitŭ este celŭ maĭ însemnatŭ în viéţa unuĭ poporŭ. Prin Constituţiunea ce dămŭ astădĭ Statuluĭ Românŭ, realisămŭ aspiraţiunile legitime ale naţiuneĭ, garantândŭ interesele tutulorŭ stărilorŭ, precum şi tóte drepturile ce

st. v. st. n.

30 Iunie
Iulie 12. — cetățénulŭ trebue să găséscă într'o societate civilisată.

Acestŭ actŭ pentru Mine în parte este celŭ maĭ solemnŭ alŭ vieţeĭ Mele, căcĭ elŭ este pactulŭ definitivŭ, care Mĕ légă pentru tot-d'a-una cu destinările noueĭ Mele patriĭ, cu România. (Aplause entusiaste.)

Dacă naţiunea română a pututŭ trece peste atâtea secole de suferinţe şi încercărĭ grele, fără a şĭ perde esistenţa eĭ, acésta o datoresce nu numaĭ valóreĭ braţuluĭ strămoşilorŭ noştri, dar şi înţelepciuneĭ şi răbdăreĭ, carĭ aŭ caracterisatŭ în tóte timpurile pe acestŭ poporŭ. Elŭ a sciutŭ să-şĭ apere ţéra şi drepturile, menţinêndu-şĭ aspiraţiunile sale în cerculŭ putinţeĭ şi în limitele însemnate de posiţiunea sa geografică.

Sdruncinată prin luptele interióre, naţiunea română a alergatŭ la principiulŭ Unireĭ şi alŭ Principeluĭ strĕinŭ, ca la singurulŭ limanŭ de scăpare, ca la singurulŭ mijlocŭ de consolidare şi prosperitate. Astădĭ, când acéstă dorinţă este îndeplinită prin abnegarea, persistenţa şi prudenţa Românilorŭ, precum şi prin solicitudinea Curţeĭ Suzerane şi a Inaltelorŭ Puterĭ garante; — astădĭ în sfîrşitŭ, când prin Constituţiune basele legilorŭ nóstre sunt fixate şi statornicite, trebue să ne dămŭ mâna cu toţiĭ şi, strînsŭ uniţĭ, să menţinemŭ, să desvoltămŭ şi să întărimŭ acea ce amŭ dobênditŭ. (Numeróse aplause.)

st. v. st. n.

30 Iunie
Iulie 12. — Urmândŭ cu liniște și demnitate pe acéstă cale, vomŭ fi respectați din afară, și ne vomŭ atrage bună-voința Inalteĭ Porți și a Inaltelorŭ Puterĭ garante.

In afară ca și în întru linia nóstră de purtare e simplă.

Avemŭ unŭ lucru sântŭ de păzitŭ, neutralitatea nóstră, garantată de puterile cele marĭ ale Europeĭ. Acéstă neutralitate ne impune datoriĭ, ce trebue să îndeplinimŭ cu lealitate și sinceritate.

Legămintele seculare ce unescŭ România cu Curtea suzerană, și carĭ aŭ fostŭ pentru Românĭ tot-d'a-una unŭ scutŭ puternicŭ în timpurile cele maĭ grele, trebuescŭ respectate și menținute. Dovețile necontestabile ale simțemintelorŭ nóstre în acéstă privire vorŭ fi, nu Mĕ îndoescŭ, primite de Inalta Pórtă ca o garanție pentru viitorŭ.

Nu suntemŭ aliatulŭ nicĭ uneĭ puterĭ și vomŭ pune tóte silințele nóstre a nu crea nicĭ o dificultate puterilorŭ învecinate. Interesulŭ nostru cere a trăi în cea maĭ bună armonie cu dînsele. (Aplause.)

Ținta preocupațiunilorŭ și a lucrărilorŭ națiuneĭ trebue să fie desvoltarea puterilorŭ eĭ morale și materiale.

Ridicarea bisericeĭ române, restabilind'o pe basele canónelorŭ, și întărirea simțemîntuluĭ religiosŭ în inimile nóstre, (Aplause entusiaste îndelungŭ repețite) respândirea învĕțămîntuluĭ în tóte clasele, (Aplause) o justiție și o administrațiune bună, care

st. v. st. n.

30 Iunie
Iulie 12. — să stérpéscă prin urmărirea și pedepsirea culpabililorŭ tóte abusurile; o ordine și o economie în finance pentru a face să înceteze strîmtorarea de care sufere astădĭ societatea, și pentru a da unŭ noŭ sborŭ înavuțireĭ naționale; îmbunĕtățirea agricultureĭ, isvorulŭ celŭ maĭ mare alŭ bogățieĭ nóstre; înmulțirea căilorŭ de comunicațiune și înființarea institutelorŭ de creditŭ, ca singurele mijlóce pentru a da o impulsiune comerciuluĭ; iată probleme ce trebue să resolvămŭ. (Numeróse aplause.)

Țéra a intratŭ într'o stare normală. Unŭ guvernŭ monarchicŭ Constituționalŭ este așezatŭ. Să stăruimŭ dar cu toțiĭ, ca prin leala și sincera aplicare a principiilorŭ acesteĭ Constituțiunĭ, ea să pótă produce bine-făcĕtórele eĭ róde.

Domnilorŭ Deputațĭ! Strĕinŭ la orĭ-ce lupte, trecutulŭ pentru mine nu consistă decât în faptele cele frumóse ale acesteĭ națiunĭ. Cu acéstă sacră avere, toțĭ întruniți, vomŭ puté merge cu înlesnire și siguranță pe calea, ce este deschisă înainte-ne. (Aplause entusiaste.)

Bucurescĭ, în 30 Iunie 1866. CAROLU

L. Catargiu, I. C. Brătianu, I. Cantacuzin, C. A. Rosetti, I. Ghica, D. Sturdza.

30 Iunie
Iulie 12 — Promulgarea Constituțiuneĭ.

4 Iulie 16 — Inceperea discuțiuneĭ Legeĭ Electorale în Constituantă.

6 Iulie 18 — Inchiderea Constituanteĭ.

st. v. st. n.

6 Iulie 18. — *Cuvîntulŭ Preşedinteluĭ Constituanteĭ către Domnŭ:*

Măria Ta!

Adunarea Constituantă terminândŭ lucrările sale, noĭ venimŭ astădĭ să exprimămŭ respectuosŭ **Alesuluĭ Naţiuneĭ** sentimentele de devotamentŭ inalterabilŭ şi de profundă recunoscinţă, de care suntemŭ însuflaţĭ.

Amŭ trecutŭ, Principe, prin periodulŭ celŭ maĭ greŭ alŭ regeneraţiuneĭ nóstre politice.

Primindŭ cu o mână curagiósă depositulŭ sacru ce naţiunea V'a încredinţatŭ în mijloculŭ celorŭ maĭ grave împrejurărĭ şi în presenţa uneĭ situaţiunĭ ameninţătóre, **Măria Ta** aĭ sciutŭ să dovedescĭ lumeĭ ce potŭ virtuţile transmise din tată în fiŭ, şi carĭ aŭ ilustratŭ familia Vóstră Augustă.

Mulţumită atitudineĭ Vóstre energice, chiar de la începutulŭ administraţiuneĭ Sale, şi mĕsurilorŭ de ordine şi de conciliare luate de Guvernulŭ Mărieĭ Vóstre, Adunarea Constituantă a pututŭ urma lucrările sale în mijloculŭ liniştеĭ şi a libertăţeĭ.

Constituţiunea votată de către representanţiĭ naţiuneĭ eşiţĭ din votulŭ universalŭ, s'a sancţionatŭ de către Principele celŭ maĭ liberalŭ; ea garantéză char de pe acum poporuluĭ românŭ liberŭ desvoltarea tuturorŭ aspirărilorŭ pe calea ordineĭ şi a progresuluĭ.

Suntemŭ fericiţĭ, Principe, de a Vĕ puté esprima la acéstă ocasiune tótă recunoscinţa nóstră pentru marile principiĭ cuprinse în mesagiulŭ ce Măria Vóstră aţĭ cititŭ în mijloculŭ unanimelorŭ nóstre aclamaţiunĭ. Adâncŭ pĕtrunsŭ de interesulŭ naţionalităţeĭ române, Măria Vóstră aţĭ sciutŭ, depărtândŭ prin declaraţiunile Sale orĭce temere, să asiguraţĭ respectulŭ datoritŭ drepturilorŭ nóstre.

st. v. st. n.

6 Iulie 18. — Noĭ vomŭ puté dar declara cu glasŭ mare și cu tótă încrederea că România este mândră de **Alesulŭ** eĭ.

Intorcêndu-ne la vetrele nóstre, noĭ vomŭ urma în liniște lucrările nóstre sub scutulŭ legilorŭ și ne vomŭ pregătì a merita cu demnitate marele viitorŭ ce Vĕ este reservatŭ.

Dumnedeŭ să protege România și pe prea iubitulŭ eĭ Suveranŭ **Carolŭ I**.

Rĕspunsulŭ Domnuluĭ către Adunarea Deputaților:

Domnilorŭ Deputațĭ,

Sunt fórte simțitorŭ vĕdêndu-vĕ astădĭ încă odată adunațĭ împrejurulŭ Meŭ, și profitŭ cu plăcere de acéstă ocasiune, spre a vĕ esprima mulțumirile Mele cele maĭ sincere pentru concursulŭ ce Mĭ-ațĭ datŭ într'o epocă atâtŭ de grea.

Vĕdŭ pe acéstă adunare plecândŭ cu o vie părere de rĕŭ; însă fițĭ convinșĭ, Domnilorŭ Deputațĭ, că voiŭ păstra pentru ea o prețiósă aducere aminte, căcĭ ea este Adunarea care a creatŭ cea întâiŭ basă a unuĭ mare viitorŭ. Nu voiŭ uita nicĭ odată întâia Mea intrare în mijloculŭ acesteĭ Adunărĭ. Atuncĭ vĕ diceamŭ în discursulŭ Meŭ: Incredeți-vĕ în Mine, precum Eŭ Mĕ încredŭ în Domnia-vóstră. Mi-ațĭ datŭ dovedĭ de devotamentulŭ și patriotismulŭ Domnieĭ-vóstre. Fițĭ încredințațĭ că, uniți fiindŭ cu toțiĭ, patria va propășì, și vomŭ învinge tóte greutățile ce se presintă dinaintea nóstră.

st. v. st. n.

15 Iulie 27 — Alŭ II-lea ministeriŭ alŭ *Domnuluĭ Carolŭ I:*
Ion Ghica, Preşedinte şi Interne.
Petre Mavrogheni, Finanţe.
Ioanŭ Cantacuzin, Justiţie.
Gheorghe Stirbeiŭ, Externe.
Generalulŭ Ioanŭ Ghica, Răsboiŭ.
Dimitrie A. Sturdza, Lucrărĭ publice, ad-interim Culte şi Instrucţiune publică.

19 Iulie 31. — Numirea d-luĭ Ioanŭ Stratŭ, Ministru alŭ Cultelorŭ şi alŭ Instrucţiuniĭ publice.

22 Iulie Augustŭ 3. — Decretŭ pentru amânarea convocăriĭ Societăţeĭ literare române la anulŭ 1867.

28 Iulie Augustŭ 9. — Promulgarea Legeĭ Electorale.

6 Augustŭ 18. — Numirea Colonelului Haralamb Ministru de răsboiŭ.

10 Augustŭ 22. — Alteţa Sa Domnulŭ dăruesce 12.000 galbenĭ celorŭ lipsiţĭ de hrană în Moldova.

11 Augustŭ 23. — Tractatulŭ de pace din Praga dintre Austria şi Prusia.

17 Augustŭ 29. — Intrarea Domnuluĭ în Iaşĭ, a doua capitală a ţĕreĭ.

18 Augustŭ 30. — *Cuvîntarea Domnitoruluĭ către cetăţeniĭ din Iaşĭ:*

Domniloră,

De la sosirea Mea în România, aveamŭ cea maĭ vie dorinţă de a venì la Iaşĭ, de a visita acéstă frumósă parte a noueĭ Mele patrie.

Evenimentele politice carĭ s'aŭ succedatŭ şi grelele preocupaţiunĭ ale afacerilorŭ generale ale ţĕreĭ M'aŭ împedecatŭ până acum d'a venì în mijlocŭlŭ D-vóstre. Astăţĭ acéstă dorinţă a inimeĭ Mele s'a îndeplinitŭ. Mĭ-aţĭ făcutŭ o recepţiune de care vĕ voiŭ păstra cea maĭ plăcută aducere aminte.

st. v. st. n.

18 Augustŭ 30. — Vĕ mulțumescŭ, Domnilorŭ, cu sinceritate.

Am vĕdutŭ și am trecutŭ în aceste din urmă ḑile una din părțile cele maĭ frumóse ale țĕreĭ Mele, carĭ a fostŭ încercată de doĭ anĭ de atâtea nenorociriĭ, pe carĭ nu este datŭ puterei omenescĭ de a le înlătura, ea nu póte decât numaĭ a le alina. Să implorămŭ de la Dumneḑeŭ mila sa pentru ca să se îndure de a ocroti patria nóstră și poporulŭ nostru în aceste grele momente, și totŭ elŭ să depărteze nenorocirile epidemieĭ care o bântue încă, precum și amenințările uneĭ recolte neîndestulătóre.

Guvernulŭ Meŭ va face totŭ ce este prin putință pentru a ușura aceste suferințe, însă pentru acésta concursulŭ tutulorŭ cetățenilorŭ este indispensabilŭ.

Cu plăcere am vĕḑutŭ că caritatea obștéscă a ușuratŭ multe din aceste calamităț̆ĭ.

Cestiunea financiară este acea care absórbe în acestŭ momentŭ tóte preocupațiunile guvernuluĭ Meŭ.

Situațiunea care vĕ este cunoscută se află maĭ îngreunată prin fómetea ce ne amenință. Guvernulŭ Meŭ s'a grăbitŭ maĭ înainte de tóte de a ușura sarcinile tesauruluĭ prin economie; reducerile însemnate carĭ s'aŭ făcutŭ asupra cheltuelelorŭ acestorŭ cincĭ lunĭ din urmă, sunt cea maĭ vie dovadă, precum și nestrămutata hotărîre de a așeza echilibrulŭ în financele nóstre, și de a în-

st. v. st. n.

18 Augustŭ 30. — lătura prin tóte mijlócele nóue imposite contribuabililorŭ.

Prin economie și bună chibzuire sperŭ că financele nóstre vorŭ fi peste puținŭ regulate.

Organisațiunea justițieĭ și a administrațiuneĭ este, o sciŭ, imperiosŭ reclamată; voiŭ avé asupra eĭ o mare îngrijire; voiŭ căuta a ajunge asemenea la descentralisațiunea și la desvoltarea gradulă a instrucțiuneĭ publice și a căilorŭ de comunicațiune.

In cea ce privesce orașulŭ Iași, care a fostŭ unulŭ din centrele principale ale marilorŭ și frumóselorŭ ideĭ naționale, și care a sacrificatŭ totŭ pentru a da nați uneĭ române cea maĭ mare putere, Unirea, Eŭ îlŭ considerŭ ca a doua capitală a Românieĭ, și sunt decisŭ de a resida în elŭ regulatŭ, dacă voiŭ puté, o parte a anuluĭ, îndată ce cestiunile generale de organisațiune interióre Mĭ-arŭ permite. Strămutarea scóleĭ militare aicĭ, de și de unŭ folosŭ secundarŭ, este totuși o dovadă despre sincera îngrijire a guvernuluĭ Meŭ, și dacă permutarea Curțeĭ de casațiune n'a pututŭ încă să se îndeplinéscă, sperŭ totuși că viitórea representațiune națională va ține sémă de dorințele D-vóstre.

Provedința, care pururea a ocrotitŭ scumpa nóstră patrie, ne va ocroti cu atât maĭ multŭ astădĭ. Să avemŭ credință în ea, să ne întărimŭ prin concordie, și România va eși biruitóre din acéstă din urmă încercare.

Sosindŭ în noua Mea patrie, am declaratŭ că

st. v. st. n.

18 Augustŭ 30. — voiŭ împărți cu D-vóstre atâtŭ sórta cea bună cât și pe cea rea; astădĭ este rêndulŭ Meŭ de a o dovedì. Puneți tótă confienția vóstră în Dumnedeŭ și încredeți-vĕ în Mine la orĭ-ce împrejurare.

In fine, pe lângă norocirea ce simțŭ de a Mĕ afla în mijloculŭ D-vóstre, este și acea de a vĕ cunósce maĭ de aprópe. Fiți, vĕ rogŭ, interpretulŭ sentimentelorŭ și alŭ dorințelorŭ Mele pentru înflorirea care Mĕ mișcă în particularŭ pentru orașulŭ Iașĭ, care M'a primitŭ cu atâta căldură.

21 Augustŭ
Septembre 2. — *Toastulŭ Alteței Sale la banchetulŭ din sala teatruluĭ din Iașĭ:*

Domnilorŭ! Este pentru Mine o serbare de a vĕ vedé pe toți adunați astădĭ în jurulŭ Meŭ. Intrarea și șederea Mea în Iașĭ va lua locŭ între cele maĭ plăcute aduceri aminte.

Cu cea maĭ vie părere de rĕŭ Mĕ voiŭ depărta de D-vóstre și de acestŭ orașŭ, care Mĭ-a arĕtatŭ într'unŭ chipŭ atâtŭ de strălucitŭ afecțiunea și devotamentulŭ sĕŭ. Fiți convinșĭ, Domnilorŭ, că voiŭ purta în totŭ-d'a-una celŭ maĭ mare interesŭ pentru Iașĭ, care a arĕtatŭ atâta abnegațiune. Făcêndŭ dar urările cele maĭ sincere pentru prosperitatea a adoua capitală a Românieĭ și a doua reședință a nóstră, închinŭ acestŭ păharŭ în sănĕtatea locuitorilorŭ din Iașĭ.

st. v. st. n.

23 Augustŭ
Septembre 4.— *Proclamaţia Domnitoruluĭ către Ieşenĭ:*

Cetăţenilorŭ Ieşenĭ!

Adâncŭ pĕtrunsŭ de primirea vóstră entusiastă, Eŭ vinŭ a vĕ reînnoĭ încredinţarea că, simţemintele vóstre cele afectuóse aŭ străbătutŭ puternicŭ în inima Mea, şi nu se vorŭ şterge nicĭ odată din amintirea Mea.

Realisarea promisiunilorŭ ce Eŭ v'amŭ făcutŭ, va fi una din cele maĭ stăruitóre ale Mele preocupaţiunĭ.

Să sperămŭ că la viitórea Mea călĕtorie, când Eŭ voiŭ puté şedé maĭ îndelungŭ timpŭ între voĭ, parte mare din suferinţele vóstre vorŭ fi uşurate, şi că cu ajutorulŭ celuĭ a Totŭ-Putinte şi prin stăruinţe comune, Noĭ vomŭ puté face a reînvia în curêndŭ antica prosperitate a patrieĭ Nóstre. Descentralisarea administrativă va satisface a doua Mea capitală, şi contopirea intereselorŭ materiale va cimenta marele actŭ alŭ Unireĭ politice cu generósele vóstre dorinţe.

Datŭ în a doua Mea reşedinţă, Iaşĭ, în 23 Augustŭ 1866.

CAROLŬ.

24 Augustŭ
Septembre 5 — Domnitorulŭ Carolŭ pornesce din Iaşĭ.

Epistola Domnitoruluĭ către Primarulŭ Iaşuluĭ:

Domnule Primarŭ!

Fiindŭ-că nu putuĭ avé mulţumirea de a ajuta pe toţĭ ceĭ nevoiaşĭ, carĭ aŭ venitŭ la Mine ce-

st. v. st. n.

24 Augustŭ
Septembre 5. — rêndŭ milă, Vĕ depunŭ pe lângă acésta suma de 300 galbenĭ, pe care veţĭ binevoi a o împărţi la ceĭ maĭ sĕrmanĭ dintre Ieşenĭ.

Credeţĭ, Domnule Primarŭ, în simţemintele Mele bine-voitóre.

Iaşĭ, 24 Augustŭ 1866.

Alŭ vostru
CAROLŬ.

25 Augustŭ
Septembre 6. — Inmormîntarea luĭ Anastasie Panu.

5 Septembre 17. — *Scrisórea Domnitoruluĭ către muma luĭ Anastasie Panu:*

Dómnă,

Mórtea Domnuluĭ Panu n'a fostŭ numaĭ pentru Dumnia-ta o perdere amară, ea este unŭ doliŭ pentru ţéra întréga. Victimă a generóseĭ sale ardorĭ şi a devotamentuluĭ sĕŭ fără marginĭ pentru causa naţională, fiulŭ D-tale binemeritase d'a vedé ordinea şi pacea stabilindu-se în România într'unŭ modŭ durabilŭ. Dacă nu i-a fostŭ datŭ a asiste la întréga deplinire a opereĭ la care se consacrase, dacă o mórte nefericită l'a răpitŭ departe de pămîntulŭ natalŭ, va fi celŭ puţinŭ o consolaţiune pentru aĭ sĕĭ de a culege omagiele ce se aducŭ memorieĭ Domnuluĭ Panu şi unanima mărturire a stimeĭ publice. Poţĭ fi mândră, Dómnă, că aĭ avutŭ unŭ asemenea fiŭ care a arĕtatŭ unŭ aşa de nobilŭ caracterŭ, o aşa de completă neinteresare, şi alŭ căruĭ nume

st. v. st. n.

5 Septembre 17. — este demnŭ de a figura pe cele maĭ frumóse pagine ale istorieĭ nóstre.

Ţiŭ a Mĕ asocia cu simţemîntulŭ generalŭ şi voiŭ a te asigura, Dómnă, că dacă Domnulŭ Panu nu maĭ este, familia sa póte de acum înainte compta pe interesulŭ Meŭ. Va fi tot-d'a-una pentru Mine o vie satisfacere de a-Mĭ aduce aminte de virtuţile fiuluĭ D-tale, şi voiŭ fi fericitŭ de a da familieĭ sale dovedĭ de stima şi simpatia Mea.

CAROLŬ

La palatulŭ Cotrocenĭ, 5 Septembre 1866.

23 Septembre
Octobre 5. — Serbia cere ca Turcia să evacueze tóte fortăreţele sêrbescĭ.

5 Octobre 17. — Alegerile pentru primele Adunărĭ Constituţionale.

9 Octobre 21. — Turcia şi Puterile garante, recunoscêndŭ faptulŭ îndeplinitŭ alŭ alegereĭ Domnuluĭ, Carolŭ I plécă la Constantinopole spre a face visita sa oficială Sultanuluĭ.

Proclamaţiunea Domnuluĭ către poporulŭ românŭ cu ocasiunea plecăreĭ Sale la Constantinopole:

Românĭ!

Patriotismulŭ ce aţĭ arĕtatŭ în tóte epocele cele marĭ ale istorieĭ vóstre, v'aŭ păstratŭ neatinsă sacra moştenire a străbunilorŭ voştri, Patria Română. Şi de astă dată totŭ acelŭ patriotismŭ v'a datŭ cunoscinţa despre adevĕratele vóstre interese şi v'a făcutŭ să voiţĭ şi să aclamaţĭ în unanimitate ereditatea principilorŭ voştri şi forma guvernuluĭ

st. v. st. n.

9 Octobre 21. — constituțională. Printr'acésta ați împăcatŭ libertatea cu stabilitatea și ați asiguratŭ astŭ-felŭ desvoltarea repede și necurmată a tutulorŭ puterilorŭ vitale ale țĕreĭ. Românĭ, astădĭ dorințele vóstre s'aŭ împlinitŭ. Alesulŭ vostru a fostŭ insciințatŭ oficialŭ, că Sublima Pórta îlŭ recunósce și fără îndoială cele-lalte Puterĭ vorŭ recunósce la rêndulŭ lorŭ opera răbdăreĭ și a moderăreĭ vóstre. Constatămŭ cu fericire că Sublima Pórtă, recunoscêndŭ sinceritatea intențiunilorŭ și înțelepciunea faptelorŭ vóstre, privesce puterea vóstră națională și legămintele ce ne alătură de dînsa, ca o garanție puternică de ordine și de stabilitate.

Mergêndŭ la Constantinopole, dorința Mea este de a da prin viŭ graiŭ Maiestățeĭ Sale Sultanuluĭ asigurarea profunduluĭ Nostru respectŭ pentru tractatele carĭ reguléză relațiunile țĕreĭ Nóstre cu Turcia, și a primì de la Maiestatea Sa o nouă dovadă de Inalta Sa solicitudine pentru drepturile și prosperitatea Românieĭ. Plecŭ cu încredere în viitorŭ, căcĭ sciŭ că urările vóstre Mĕ vorŭ însoți pretutindenĭ. Din parte-Mĭ vĕ lasŭ cugetarea Mea, inima Mea. M'ați aclamatŭ Suveranulŭ vostru și vocea poporuluĭ fiindŭ vocea luĭ Dumnedeŭ, am încredere că A-totŭ-Putintele Mĕ va susținé în silințele ce nu voiŭ înceta de a pune împreună cu voĭ pentru progresulŭ și mărirea patrieĭ nóstre.

Bucurescĭ 9 Octobre 1866.

CAROLŬ.

st. v. st. n.

12 Octobre 24. — Sosirea Domnuluĭ în Constantinopole.

21 Octobre
Novembre 2. — Reîntórcerea Domnuluĭ în Bucurescĭ.

22 Octobre
Novembre 3. — Primirea la Palatŭ după întórcerea Domnuluĭ din Constantinopole.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Mitropolitulŭ Primatŭ:

Mulțumescŭ cleruluĭ pentru bine-cuvîntările sale. In călĕtoria Mea la Constantinopole am mersŭ în biserica mumă, ca să rogŭ pe Dumnedeŭ de a-Mĭ da puterea ca să continuŭ misiunea ce Providența Mĭ-a impusŭ.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Primarulŭ de Bucurescĭ:

Vĕ mulțumescŭ, Domnilorŭ, pentru căldurósa primire ce-Mĭ faceți și fiți încredințați, că, dacă am lipsitŭ puține dile, inima și gândulŭ Meŭ a fostŭ necontenitŭ între voĭ.

23 Octobre
Novembre 4. — *Scrisórea Domnitoruluĭ către Preşedintele Consiliuluĭ de Ministri după întórcerea Sa de la Constantinopole:*

Domnule Preşedinte,

După votulŭ Constituțiuneĭ, Adunările aŭ terminatŭ opera lorŭ de reorganisare printr'o lege electorală care dă națiuneĭ mijlócele de a-și rosti dorințele și trebuințele sale. Considerŭ ca o datorie de a veghia cu stăruință ca legea electorală să fie esecutată cu cea maĭ mare sinceritate, fără o umbră măcarŭ de influență administrativă. Tóte opiniunile trebue să se manifesteze cu franchețā și

st. v. st. n.

23 Octobre
Novembre 4. — lealitate, cum se cuvine unorŭ ómenĭ liberĭ, pentru ca actele guvernuluĭ Meŭ să fie judecate de către Adunărĭ prin adevĕrațiĭ representanțĭ aĭ țĕreĭ. Sciŭ, Domnule Prețedinte, că avețĭ aceleașĭ principiĭ ca și Mine, însă credŭ că este bine, că este indispensabilŭ caațiunea să cunóscă într'acéstă privire simțemintele Mele cele maĭ intime și să fie încredințată că ascultŭ, că privescŭ și privighezŭ.

Poporulŭ românŭ trebue tot-d'a-una să-șĭ aducă aminte că elŭ este liberŭ și prin urmare responsabilŭ de actele și destinele sale. Guvernulŭ Meŭ va aplica legea în tótă rigórea eĭ în contra funcționarilorŭ carĭ s'ar încerca a se amesteca în operațiunĭ electorale și a apĕsa consciința cetățenilorŭ.

Convinsŭ, Domnule Prețedinte, că împărtășițĭ aceste disposițiunĭ cu toțĭ membriĭ Ministeriuluĭ și că doriți cu ardóre progresulŭ libertățiĭ și alŭ moralităților publice ca o condițiune indispensabilă a desvoltăreĭațiunilorŭ, nu-Mĭ rĕmâne decât a vĕ asigura de sentimentele Mele de înaltă considerațiune

CAROLŬ.

15 Novembre 27. — Deschiderea I-eĭ Legislaturĭ Constituționale.

Mesagiulŭ la deschiderea Corpurilorŭ Legiuitóre:

Domnilorŭ Senatorĭ,
Domnilorŭ Deputațĭ,

Sunt fericitŭ a Mĕ afla în mijloculŭ representațiuneĭ naționale.

Poporulŭ românŭ ne-a încredințatŭ regenerarea luĭ;

st. v. st. n.

15 Novembre 27. — de la împlinirea misiuneĭ nóstre cu credință și cu devotamentŭ depinde sórta patrieĭ. Guvernŭ și Corpurĭ legiuitóre, să ne ridicămŭ la înălțimea datorieĭ nóstre, și să ne facemŭ demnĭ de măréța menire ce Providența ne păstréză.

Astădĭ Statulŭ românŭ, constituitŭ pe base stabile, póte privì cu încredere viitorulŭ sĕŭ asiguratŭ în contra fluctuațiunilorŭ politice din afară. Românĭ! Fițĭ mândri și gelośĭ de acestŭ viitorŭ, care de acum înainte este în mânile vóstre. Incredințatŭ simțemintelorŭ, cugetărilorŭ și faptelorŭ vóstre patriotice, elŭ póte devenì atât de mare și de strălucitŭ, pe cât vomŭ voì și vomŭ sci cu toțiĭ să-lŭ facemŭ. In cât Mĕ privesce, credinciosŭ tradițiunilorŭ strămośilorŭ Meĭ, 'Mĭ voiŭ pune tóte puterile pentru a-Mĭ împlini cu demnitate misiunea. Nimicŭ nu Mĕ va puté abate din acéstă cale, și păstrezŭ credința neclintită, că Dumnedeŭ 'Mĭ va ajuta și va încorona cu succesŭ silințele Mele. Nicĭ odată mâna Providențeĭ nu s'a arĕtatŭ maĭ vederatŭ în destinele omenescĭ, ca în totŭ cursulŭ grelelorŭ împrejurărĭ prin carĭ amŭ trecutŭ în timpŭ de nouĕ lunĭ.

Constituțiunea ce avemŭ este lucrarea a înseșĭ națiuneĭ. Ea trebue menținută sacră și neviolabilă.

Recunóscerea Mea și a dinastieĭ Mele de Inalta Pórtă și de Puterile garante, s'a suitŭ la mărimea unuĭ evenimentŭ politicŭ, și a fostŭ considerată de către tóte cabinetele europene ca o garanție de pace și de siguranță pentru viitorŭ.

Mulțumită inteligenteĭ prudințe și energiceĭ stăruințe ce poporulŭ românŭ a desvoltatŭ de la 11 Fevruarie și până astădĭ, noua stare politică a Românieĭ s'a recunoscutŭ, fără a se jignì câtușĭ de puținŭ vre-unulŭ din drepturile țĕreĭ. A fostŭ în destulŭ să preschimbŭ

st. v. st. n.

15 Novembre 27. — procedărĭ de politeţă cu Inalta Pórtă şi să declarŭ Maiestăţeĭ Sale Sultanuluĭ că dorinţa Mea fermă e de a se respecta suzeranitatea sa pe basa vechilorŭ tractate cu Imperiulŭ Otomanŭ. Românilĭ, carĭ aŭ simţirea adevĕratuluĭ patriotismŭ şi carĭ doresc ŭ ca naţiunea lorŭ jună şi vigurósă să se ridice la rangulŭ ce i se cuvine între cele-lalte naţiunĭ, aŭ salutatŭ cu bucurie călĕtoria Mea la Constantinopole, în care eĭ aŭ vĕdutŭ confirmarea dorinţelorŭ şi speranţelorŭ lorŭ.

Fericita soluţiune ce aŭ dobânditŭ dificultăţile esterióre a asiguratŭ într'unŭ modŭ difinitivŭ deplina nóstră autonomie şi drepturile nóstre. Amiciţia şi concursulŭ Inalteĭ Porţĭ şi ale Puterilorŭ Garante ne asigură pacea şi deplina libertate, necesare pentru a ne ocupa de organisaţiunea interióră a ţĕreĭ nóstre. Vĕ potŭ încredinţa de simţemintele de simpatie şi de interesŭ ale Inaltelorŭ Puterĭ pentru Românĭ. Maĭ multŭ decât orĭ când ne putemŭ rezema în ocasiunile dificile ce vomŭ maĭ avé a străbate, pe sprijinulŭ lorŭ, care nu ne va lipsì, pe cât timpŭ ne vomŭ ţiné cu înţelepciune în cerculŭ drepturilorŭ şi alŭ aspiraţiunilorŭ nóstre celorŭ legitime.

Temeliile sunt aşezate cu tărie, ne rĕmâne acum să ridicămŭ edificiulŭ ce amŭ începutŭ cu atâta vigóre şi succesŭ. La lucru Românĭ! la lucru cu probitate şi cu zelŭ! Uitaţĭ acele lupte şi rivalităţĭ, carĭ, pentru satisfacerea intereselorŭ personale, potŭ compromite securitatea ţĕreĭ întregĭ. Adunaţi-vĕ cu încredere împrejurulŭ Meŭ, şi nu aveţĭ altă cugetare decât acea de a stârpì prejudiciile şi relele obiceiurĭ. Veniţĭ să punemŭ în aplicare principiile salutare de probitate, de moralitate, de muncă şi de economie, carĭ ducŭ naţiunile la civilisaţiune, la bogăţie şi la tărie.

Guvernulŭ Meŭ, în credinţa sa că condiţiunea prínci-

st. v. st. n.

15 Octobre 27. — pală de stabilitate și de progresŭ este respectulŭ Constituțiuneĭ și stricta esecutare a legilorŭ, cere concursulŭ activŭ alŭ tuturorŭ cetățenilorŭ pentru a stêrpì viciurile, atât de adâncŭ înrădăcinate în administrațiune și în justiție. Numaĭ cu acestŭ prețŭ vomŭ puté ridica prestigiulŭ autorităţeĭ, vomŭ introduce sincera și leala respectare a instituțiunilorŭ, a libertăţeĭ bine înțelese, a legalităţeĭ și a drepturilorŭ tuturorŭ.

Seceta, care a bântuitŭ țéra și a amenințat'o de fómete, și epidemia cholereĭ, douĕ biciurĭ grozave, aŭ venitŭ să lovéscă țéra nóstră și aŭ adusŭ în sînulŭ familiilorŭ desolațiunea, descuragiarea și îngrijirea. Recomandŭ la solicitudinea Domniilorŭ Vóstre mĕsurile ce s'arŭ puté lua pentru a prevenì pe viitorŭ asemenea calamităţĭ. Sperămŭ în generositatea publică, care în anulŭ trecutŭ a datŭ cele maĭ necontestabile dovedĭ de caritate creștină.

Principiulŭ de căpetenie, care ridică unŭ Statŭ ca și pe unŭ individŭ, este paza îndatoririlorŭ contractate. Guvernulŭ Meŭ s'a aflatŭ din cea d'întâiŭ ḑi în faţă cu contracte încheiate de guvernulŭ trecutŭ, contracte împovĕrătóre. Elŭ și-a datŭ tótă silința pentru a vĕ propune modificațiunĭ, carĭ să le facă maĭ puținŭ oneróse pentru Statŭ. Nați unile trebue să respecteze, pe câtŭ se póte, contractele lorŭ, căcĭ numaĭ astŭ-felŭ ele îșĭ potŭ întemeia creditulŭ și trage spre dînsele capitalurile, necesitate vitală pentru desvoltarea bogăţieĭ naționale.

Cu o criză financiară ca aceea prin care amŭ trecutŭ și care s'a măritŭ și maĭ multŭ prin réua recoltă din ceĭ din urmă doĭ anĭ, cu o datorie flotantă grozavă, cu unŭ budgetŭ ce nu era cu putinţă a se echilibra, discreditulŭ ajunsese la culme. Bonurile de tesaurŭ venite la scadenţă și mandatele se scontaŭ cu o perdere de 30 la sută; nu puteamŭ face faţă nicĭ măcarŭ la cele maĭ

st. v. st. n.

15 Octobre 27. — indispensabile necesităţĭ de hrană a soldaţilorŭ şi de salariŭ alŭ impiegaţilorŭ. Aceste împrejurărĭ aŭ impusŭ guvernuluĭ Meŭ imperiósa necesitate, de a avé recursŭ la unŭ împrumutŭ cu condiţiunĭ grele dar indispensabile, alŭ căruĭ resultatŭ a fostŭ de a ridica creditulŭ publicŭ şi de a pune în circulaţiune numerarulŭ necesarŭ transacţiunilorŭ agricole şi comerciale.

In tóte ramurile administraţiuneĭ, Ministriĭ Meĭ aŭ încercatŭ a aduce, prin reducţiunĭ însemnate, economiĭ, carĭ să facă cât maĭ puţinŭ simţitóre lipsa de mijlóce; şi budgetulŭ anuluĭ viitorŭ va fi echilibratŭ, fără de a împedeca serviciulŭ administraţiuneĭ.

S'a făcutŭ Românieĭ la Exposiţiunea universală o posiţiune avantagiósă în tóte privirile. Acéstă participaţiune, fiindŭ de natură a face cunoscute productele ţĕreĭ, va asigura tîrgurĭ noue industrieĭ nóstre agricole. Cu tótă strîmtorarea financiară şi cheltuelele, ce trage după sine acéstă participaţiune, amŭ credutŭ că trebue să ne impunemŭ acestŭ sacrificiŭ şi să facemŭ totŭ ce va fi cu putinţă, ca să figurămŭ cu demnitate la acéstă luptă a munceĭ şi a civilisaţiuneĭ.

Să nu ne facemŭ ilusiunĭ. Avemŭ să lucrămŭ fórte multŭ, ca să ajungemŭ a pune lucrările pe adevĕrata cale de progresŭ. Am ferma credinţă, că uitândŭ cu desĕvîrşire animositătile şi patimele personale, deliberaţiunile Domniilorŭ Vóstre se vorŭ apĕra de discuţiunĭ infructuóse şi vorŭ fi bogate în resultate folositóre patrieĭ nóstre. Câtŭ pentru Mine, Mĕ veţĭ găsì totŭ-d'auna nestrămutatŭ pe calea datorieĭ. Voiŭ împlinì cu mândrie misiunea ce Mi s'a încredinţatŭ, pentru a ajunge la mărirea şi desvoltarea patrieĭ Mele. Voiŭ lovì cu justiţie, însă fără cruţare, rĕulŭ, pretutindenĭ, şi veţĭ găsì în guvernulŭ Meŭ unŭ concursŭ asiguratŭ în decisiunile ce

st. v. st. n.

15 Octobre 27. — veţĭ lua pentru binele adevĕratŭ alŭ ţĕreĭ. Lăsândŭ de o parte orĭ ce ambiţiune, să nu avemŭ altă voinţă decât pe aceea de a lucra neîntreruptŭ la progresulŭ şi la desvoltarea Românieĭ.

Sesiunea ordinară a Corpurilorŭ legiuitóre pentru anulŭ 1866 spre 1867 este deschisă.

CAROLŬ.

15 Decembre 27. — *Adresa Camereĭ Deputaţilorŭ rĕspunţêndŭ la Mesagiulŭ Tronuluĭ :*

Măria Ta,

Marea dorinţă naţională a Unireĭ sub unŭ Principe ereditarŭ din o familie domnitóre a Europeĭ s'a îndeplinitŭ. Suntemŭ fericiţĭ, Prea Inălţate Dómne, a fi representanţiĭ naţiuneĭ întregĭ pentru a felicita la acéstă ocasiune pe Măria Ta, fundatorulŭ stăreĭ politice care a dorit'o şi a aclamat'o necontenitŭ naţiunea română prin tóte adunările eĭ legiuitóre, şi care este menită a face în viitorŭ din ţéra nóstră unŭ statŭ cu stabilitate politică şi cu garanţiĭ puternice de ordine, de desvoltare şi de neatîrnare naţională. Suntemŭ cu atâtŭ maĭ fericiţĭ, Măria Ta, a vĕ felicita, fiindŭ-că Româniĭ cu stabilirea uneĭ dinastiĭ aŭ vĕdutŭ suindu-se pe tronulŭ luĭ Stefanŭ celŭ Mare şi alŭ luĭ Michaiŭ Vitézulŭ pe urmaşulŭ uneĭ ilustre familiĭ, care prin eroiĭ sĕĭ a fundatŭ mărimea şi gloria patrieĭ sale.

Constituţiunea nóstră, Măria Ta, fiindŭ în adevĕrŭ opera naţiuneĭ înseşĭ, suntemŭ toţĭ hotărîţĭ a o menţiné sacră şi neviolabilă, şi ne socotimŭ datorĭ a pune tóte legile ţĕreĭ în armonie cu acéstă Constituţiune.

Ţéra întrégă, Măria Ta, a vĕdutŭ cu bucurie consacrarea dată de Inalta Pórtă şi de Puterile garante aşe-

st. v. st. n.

15 Decembre 27. — zămîntuluĭ nostru politicŭ, și acéstă bucurie a fostŭ cu atâtŭ maĭ vie, cu atâtŭ maĭ generală că s'a dobânditŭ acéstă consacrare fără a se jignì câtușĭ de puținŭ vreunulŭ din drepturile țĕreĭ.

Apelulŭ făcutŭ de Măria Ta, de a ne ținé cu înțelepciune în cerculŭ drepturilorŭ și a aspirațiunilorŭ nóstre cele legitime a aflatŭ unŭ resunetŭ cu atâtŭ maĭ adâncŭ în inimele și în cugetările nóstre, cu câtŭ suntemŭ convinșĭ că numaĭ în cerculŭ acelorŭ drepturĭ consacrate prin tractatulŭ de Paris, care ne garantéză neutralitatea teritoriuluĭ românŭ, putemŭ afla stabilitatea și neatîrnarea națională la care ține maĭ presus de tóte întréga Românie.

Cu toțiĭ, Prea Inălțate Dómne, rĕspundemŭ la apelulŭ căldurosŭ ce ne faceți, când ne ziceți: «La lucru Românĭ!» Vedemŭ, Măria Ta, câte greutăți apasă la noĭ producerea, câte lipsurĭ de garanțiĭ neapĕrate împedecă la noĭ lucrulŭ, acea singură sorginte a avereĭ și a bogățieĭ naționale. Ne vomŭ ocupa dar cu mare seriositate a da astădĭ munceĭ și producereĭ agricole, singura industrie a țĕreĭ nóstre, garanțiile neapĕrate. Astŭ-felŭ numaĭ, Măria Ta, vomŭ ajunge la calea cea prosperă care ne-o arĕtațĭ și care duce națiunile la civilisațiune, la bogăție și la tărie.

Lipsa de controlŭ, Măria Ta, lipsa de rĕspundere seriósă a acelora carĭ sunt chemațĭ a întrebuința baniĭ publicĭ, a deschisŭ porțile la abusurĭ într'unŭ gradŭ necunoscutŭ încă în țéra nóstră, într'unŭ gradŭ înspăimîntătorŭ. Vomŭ da totŭ concursulŭ nostru Măricĭ Tale pentru a supune la o adevĕrată rĕspundere, la o dare de sémă seriósă pe toțĭ aceia carĭ aŭ în mânile lorŭ o parte din puterea Statuluĭ, o parte din baniĭ publicĭ.

Starea financiară a țĕreĭ atrage maĭ cu sémă tótă a

st. v. st. n.

15 Decembre 27. — nóstră luare aminte; ea cere o vindecare repede și seriósă. Acea vindecare o vomŭ căuta-o în echilibrarea budgetuluĭ prin economiĭ, singurulŭ mijlocŭ de a nu seca isvórele producĕtóre ale ţĕreĭ.

Suntemŭ adâncŭ convinşĭ, Prea Inălţate Dómne, că veţĭ împlini cu mândrie şi cu consciinţă misiunea ce V'a încredinţatŭ ţéra. Asemenea şi noĭ ne vomŭ întruni în jurulŭ Mărieĭ Tale, pentru ca să pótă ajunge patria nóstră la desvoltarea la care are dreptŭ.

Suntemŭ asemenea încredinţaţĭ, Măria Ta, că abusurile vorŭ fi lovite cu justiţie orĭ unde se vorŭ afla. Veţĭ afla în noĭ tot-d'auna concursulŭ celŭ maĭ sincerŭ şi celŭ maĭ lealŭ şi vomŭ fi fericiţĭ a dovedi Mărieĭ Tale că nimenĭ din noĭ nu este însufleţitŭ de altă ambiţiune decât de acea de a face binele ţĕreĭ.

Daţi-ne voe, Măria Ta, a Vĕ rosti din adânculŭ inimeĭ recunoscinţa că aţĭ primitŭ a împărtăşi sórtea patrieĭ nóstre, şi a Vĕ arĕta încă o dată fericirea ce o simţimŭ de a avé pe tronulŭ Românieĭ unŭ principe înzestratŭ cu tóte virtuţile carĭ potŭ face fericirea uneĭ naţiunĭ.

Să trăescĭ Măria Ta!

» » » — *Rĕspunsulŭ Domnitoruluĭ la adresa Adunăreĭ Deputaţilorŭ:*

Domnilorŭ,

Vĕ mulţumescŭ din tótă inima pentru urările şi pentru simţemintele sincere ce-Mĭ esprimaţĭ ca representanţĭ aĭ naţiuneĭ. Primescŭ cu fericire acéstă adresă, care-Mĭ este o dovadă despre bunele dispositiĭ de care este animatŭ Corpulŭ Legiuitorŭ şi care-Mĭ afirmă că nu veţĭ întârdia a realisa aceste cuvinte în fapte.

st. v. st. n.

15 Decembre 27. — Cât pentru Mine, Mĕ veţĭ găsi ḑiua şi nóptea la lucru, şi voiŭ jertfi totulŭ pentru ca să împlinescŭ cu mândrie şi consciinţă frumósă misiune ce ţara Mĭ-a încredinţatŭ, şi să-ĭ asigurŭ fericirea şi prosperitatea.

18 Decembre 30. — *Adresa Senatuluĭ rĕspunḑêndŭ la Mesagiulŭ Tronuluĭ:*

Măria Ta,

Senatulŭ, la începutulŭ primeĭ sale legislaturĭ, se simte fericitŭ de a saluta în persóna Inălţimeĭ Vóstre pe fundatorulŭ dinastieĭ care se inauguréză de-odată cu nóuele instituţiunĭ ce şĭ-a datŭ noua Românie.

Misiunea ce aţĭ primitŭ cu atâta devotamentŭ şi energie de a lucra la regenerarea unuĭ poporŭ, încercatŭ de suferinţe şi de nenorocirĭ în totŭ cursulŭ vieţeĭ sale politice, Vĕ dă, Prea Inălţate Dómne, unŭ titlu netăgăduitŭ la iubirea şi încrederea ţĕreĭ.

Senatulŭ primesce cu bucurie asigurarea ce-ĭ daţĭ despre binevoitórea amiciţie şi simpatie a Inalteĭ Porţĭ şi a Puterilorŭ Garante pentru acéstă ţéră. Domnia Mărieĭ Vóstre pune unŭ capĕtŭ fluctuaţiunilorŭ politice şi, dândŭ stabilitatea necesariă guvernuluĭ, va permite puterilorŭ Statuluĭ a pune în aplicare principiile salutare de probitate, de moralitate, de muncă şi de economie, carĭ conducŭ naţiunile la civilisaţiune, la bogăţie şi la tărie.

Concursulŭ activŭ alŭ Senatuluĭ este asiguratŭ, Prea Inălţate Dómne, guvernuluĭ Mărieĭ Tale, spre a stîrpi viciurile adâncŭ înrăḑĕcinate în administraţiune şi în justiţie. Elŭ va vedé cu mulţumire tóte mĕsurile ce guvernulŭ Mărireĭ Tale va lua într'acésta şi se va aso-

st. v. st. n.

18 Decembre 30. — cia cu fericire spre a le da tótă eficacitatea ce le póte procura sancţiunea legislativă.

Era peste putinţă, Măria Ta, să nu resimţiţĭ suferinţele cu carĭ a plăcutŭ A-Totŭ-Puterniculuĭ a încerca şi în acestŭ anŭ pe poporulŭ românŭ. Senatulŭ nu va lipsi de a acorda guvernuluĭ Inălţimiĭ Vóstre mijlócele nedispensabile spre a-lŭ uşura, pe cât se póte, şi speră că întrebuinţarea lorŭ înţeléptă va încuragea şi asistenţa publică.

Principiulŭ salutarŭ alŭ respectuluĭ îndatoririlorŭ contractate de Statŭ este netăgăduitŭ una din condiţiunile carĭ asigură şi întemeiază creditulŭ guvernelorŭ. In modificaţiunile dară ce ni se vorŭ propune de guvernulŭ Mărieĭ Tale, în privinţa contractelorŭ încheiate de guvernulŭ trecutŭ, ne vomŭ pune tótă silinţa spre a împăca acestŭ principiŭ cu interesele tesauruluĭ publicŭ, pe cât se va puté.

Cunóscemŭ că situaţiunea financiară este fórte împovărată. Aplaudămŭ dară la tóte mĕsurile ce ni se anunţă ca menite a produce uşurarea tesauruluĭ, şi la tóte economiile spre a restabili creditulŭ publicŭ. Cu unŭ sistemŭ de economie în cheltuelĭ potrivite cu resursele regulate ale tesauruluĭ şi cu mijlócele contribuabililorŭ, vomŭ fi feriţĭ de a alerga la împrumuturĭ carĭ angagéză viitorulŭ, şi compromitŭ totŭ-d'a-una starea financiară a uneĭ ţĕrĭ.

Ca şi Măria Ta, nu ne facemŭ ilusiunĭ asupra situaţiuniĭ, pentru că ilusiunile nu sunt posibile după câte amŭ suferitŭ în trecutŭ. Ne vomŭ pune însă la lucru cu tótă seriositatea, şi avemŭ speranţa, că, cu unŭ principe de o familie ilustră, cu tradiţiunĭ liberale, ţara nóstră, începêndŭ o eră nouă, va puté cicatrisa ranele ce i-aŭ lăsatŭ luptele şi nefericirile din trecutŭ.

st. v. st. n.

18 Decembre 30. — Sub domnia Inălțimeĭ Vóstre, bucurându-ne de pace și de lin'ște, vomŭ puté prospèra, și dorințele nóstre se vorŭ găsi realisate.

Să trăescĭ Măria Ta!

» » » — *Cuvîntarea Domnuluĭ respundêndŭ la adresa Senatuluĭ:*

Domniloru Senatorĭ,

Cu cea maĭ vie satisfacțiune primescŭ acéstă adresă, care-Mĭ dovedesce zelulŭ și devotamentulŭ ce aveți pentru interesele țĕreĭ. Vĕ mulțumescŭ asemenea cu sinceritate pentru dorințele și sentimentele ce-Mĭ esprimațĭ, într'unŭ chipŭ așa de grațiosŭ. Concursulŭ activŭ ce promiteți guvernuluĭ Meŭ în diferitele cestiunĭ, ne va înlesni prea multŭ marea operă ce avemŭ de împlinitŭ, și nu Mĕ îndoescŭ că astŭ-felŭ vomŭ învinge tóte dificultățile Am ferma convicțiune că lucrările Senatuluĭ vorŭ produce cele maĭ bune resultate și că în curêndŭ vomŭ vedé renăscêndŭ avuția și prosperitatea în scumpa nóstră patrie. Am aflatŭ cu mare plăcere că ațĭ votatŭ erĭ naturalisațiunea tatăluĭ Meŭ. Vĕ potŭ încredința că este mândru de a face parte dintr'acéstă frumósă și vigurósă națiune pentru care are cele maĭ viĭ simpatiĭ. De acum înainte interesele țĕreĭ sunt strînsŭ legate cu interesele familieĭ Mele.

st. v. st. n.

25 Decembre
Ianuarie 6. — *Cuvîntarea Domnuluĭ cu ocasiunea presentărei de către Senatŭ a actuluĭ de mare naturalisare a Principeluĭ Carolŭ Antonŭ de Hohenzollern:*

Domnilorŭ, Vĕ mulțumescŭ în numele părinteluĭ Meŭ. Domnia-vóstră cunósceți că elŭ este legatŭ către țéră cu cele maĭ viĭ simpatiĭ. De acum înainte elŭ va fi maĭ intimŭ legatŭ cu interesele Românieĭ.

ANULU 1867.

st. v. st. n.

1 **Ianuarie** 13. — Felicitările de anulŭ noŭ.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Consiliulŭ de Ministri:

Domnilorŭ, Vĕ mulțumescŭ pentru felicitările ce-Mĭ faceți. Am pentru D-vóstre dorințele cele maĭ sincere și sunt fericitŭ de a Vĕ esprima simțemintele Mele de recunoscință. Anulŭ care a trecutŭ Mĭ-ațĭ ușuratŭ sarcina prin concursulŭ și consiliele D-vóstre; sperŭ că vomŭ lucra împreună încă multŭ timpŭ pentru prosperitatea țĕreĭ.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Mitropolitulŭ Primatŭ:

Mulțumescŭ cleruluĭ pentru urările ce-Mĭ aduce prin organulŭ Eminențieĭ Vóstre. Din parte-Mĭ vĕ rogŭ, să fițĭ încredințatŭ că facŭ urările cele maĭ sincere pentru ridicarea bisericeĭ române și pentru prosperitatea cleruluĭ eĭ, în care vĕdŭ garanția cea maĭ prețiósă pentru moralitatea poporuluĭ.

st. v. st. n.

1 Ianuarie 13. — *Cuvîntarea Domnuluĭ către Preşedintele Adunăreĭ Deputaţilorŭ:*

Domniloră,

Primescŭ cu atâtŭ maĭ multă bucurie urările ce-Mĭ esprimaţĭ într'unŭ modŭ aşa de graţiosŭ şi le considerŭ ca urările ţĕreĭ întregĭ căreia sunteţĭ representanţĭ. Sunt ferice a vĕ încredinţa încă odată despre devotamentulŭ Meŭ fără marginĭ la tóte interesele române. Anulŭ 1867 începe sub auspiciĭ favorabile. Ordinea începe a se stabilĭ în administraţie şi zelulŭ ce aduceţĭ la lucrările D-vóstre precum şi înţeleptele mĕsurĭ ce veţĭ sci a lua, vorŭ isbutĭ, am speranţa, a face să se uite suferinţele trecute.

Am statornică încredere că cerulŭ va binecuvînta ostenelele D-vóstre şi că va apĕra anulŭ acesta de lipsa grozavă care a lovitŭ atâtŭ de durerosŭ patria nóstră.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Rectorulŭ Universităţiĭ din Bucurescĭ:

Mulţumescŭ corpuluĭ învĕţătorŭ pentru felicitările ce-Mĭ aduce şi profitŭ cu plăcere de acéstă ocasie ca să mărturisescŭ totŭ interesulŭ ce pòrtŭ lucrărilorŭ sale. Daŭ cea maĭ mare importanţă instrucţiuniĭ publice şi sperŭ că profesoriĭ vorŭ pune tóte stăruinţele lorŭ pentru desvoltarea spirituluĭ şi formarea moravurilorŭ tinerimeĭ nóstre pe calea urmată în tóte ţĕrile civilisate.

st. v. st. n.

1 Ianuarie 13. — *Cuvîntarea Domnuluĭ către oficeriĭ armateĭ:*

Camaradĭ,

Sunt ferice a vĕ vedé adunaţĭ împrejurulŭ Meŭ la începutulŭ acestuĭ anŭ. Nu vĕ puteţĭ îndoì de ardórea şi sinceritatea urărilorŭ ce facŭ pentru voĭ, căcĭ hrănescŭ în fundulŭ inimeĭ Mele aceleaşĭ simţeminte pentru armata Mea ca şi pentru poporulŭ Meŭ întregŭ din care ea este eşită. Astădĭ o eră nouă se deschide înaintea nóstră. Să nu ne maĭ gândimŭ la timpiĭ carĭ sunt departe de noĭ. In anulŭ care s'a sfârşitŭ amù avutŭ a lupta contra multorŭ dificultăţĭ, economiile ce a trebuitŭ să facemŭ în tóte ramurile administraţieĭ, reducţiile carĭ aŭ fostŭ o consecuenţă, aŭ desorganisatŭ în parte unele corpurĭ ale armateĭ, şi în timpulŭ acesta a trebuitŭ să judecŭ serviciulŭ cu mare indulgenţă. Acum vomŭ pune tóte silinţele nóstre pentru a opera fără întârdiere tóte ameliorăţiunile recunoscute de trebuinţă. Sperŭ că budgetulŭ acestuĭ anŭ ne va pune în stare a introduce innovăţiĭ folositóre. Marele resbelŭ din urmă a doveditŭ cât este de mare importanţa la totŭ ce privesce organisaţia serviciuluĭ, armamentulŭ şi îmbrăcămintea soldatuluĭ, şi maĭ alesŭ instrucţiunea şi disciplina şefilorŭ. Nu trebue să fimŭ ceĭ din urmă a profita, după puterile nóstre, de esperienţele dobândite, şi sunt încredinţatŭ că veţĭ primì cu bucurie tóte dispositiunile carĭ potŭ sporì resursele militare ale ţĕreĭ.

st. v. st. n.

1 Ianuarie 13. — Cât pentru Mine o sciţĭ, sunt soldatŭ cu inima şi cu sufletulŭ. Am petrecutŭ viéţa în lagărŭ şi am învĕţatŭ a cunósce şi a respecta ordinea, regularitatea şi spiritulŭ de corpŭ. Sciŭ, camaradĭ, că potŭ compta pe voĭ şi veţĭ avé totŭ-d'a-una în Mine unŭ judecătorŭ imparţialŭ şi unŭ şefŭ devotatŭ. Să ne facemŭ fie-care datoria, sarcina vóstră va devenì uşóră. Este frumosŭ a se consacra pentru a apĕra onórea patrieĭ.

Cuvîntarea Domnuluĭ la urarea Corpuluĭ Consularŭ:

Domnilorŭ Consulĭ,

Vĕ mulţumescŭ pentru urările ce-Mĭ faceţĭ. Sunt fericitŭ de bunele relaţiĭ ce guvernulŭ Meŭ întreţine cu cele-lalte ţĕrĭ şi Mĕ voiŭ silì din tóte puterile a maĭ strînge încă legăturile de amicie ce esistă între România şi puterile strĕine.

4 Ianuarie 16 — Comitele Tecchio di Bayo remite Domnuluĭ cărţile sale de acreditare din partea guvernuluĭ Italieĭ.

8 Ianuarie 20 — Puterile garante remitŭ Porţeĭ note identice privitóre la recunóscerea Principeluĭ Carolŭ de Hohenzollern de Domnŭ alŭ Românieĭ.

14 Ianuarie 26 — Domnulŭ Saint-Pierre remite Domnuluĭ cărţile sale de acreditare din partea guvernuluĭ Prusieĭ.

15 Ianuarie 27 — Domnulŭ John Green remite Domnuluĭ cărţile sale de acreditare din partea guvernuluĭ Mareĭ Britanie.

27 Ianuarie
Fevruarie 8 — Desfiinţarea monopoluluĭ tutunurilorŭ.

st. v. st. n.

28 Ianuarie
Fevruarie 9 — Principele Fredericŭ de Hohenzollern, fratele Domnuluĭ, sosesce în Bucurescĭ.

29 Ianuarie
Fevruarie 10 — *Cuvîntarea Domnuluĭ către Preşedintele Camereĭ Deputaţilorŭ cu ocasiunea felicitărilorŭ primite pentru sosirea în România a Principeluĭ Fredericŭ:*

Vĕ mulţumescŭ, Domnilorŭ, de felicitările ce-Mĭ adresaţĭ pentru sosirea frateluĭ Meŭ şi pentru fericitulŭ evenimentŭ ce se pregătesce în familia Mea, prin însoţirea suroreĭ mele cu A. S. R. Comitele de Flandra. Aceste felicitărĭ sunt o nouă dovadă de afecţiunea şi interesulŭ ce are representaţiunea naţională pentru Mine şi familia Mea.

3 Fevruarie 15 — *Cuvîntarea Domnuluĭ către Mitropolitulŭ Primatŭ cu aceiaşĭ ocasiune:*

Prea Sfinte,

Primescŭ cu bucurie urările ce-Mĭ esprimaţĭ în numele cleruluĭ românŭ. Sunt încredinţatŭ că rugămintele Eminenţieĭ Vóstre şi acele ale cleruluĭ românŭ nu vorŭ lipsì de a trage binecuvîntarea ceréscă asupra uniuneĭ ce sporesce prosperitatea familieĭ Nóstre

5 Fevruarie 17. — *Cuvîntarea Domnuluĭ către Senatŭ cu aceiaşĭ ocasiune:*

Mulţumescŭ membrilorŭ Senatuluĭ pentru felicitările ce-Mĭ adreséză prin organulŭ Eminenţieĭ Vóstre.

st. v. st. n.

5 Fevruarie 17. — Cu bucurie, vĕdŭ, Domnilorŭ, că împreună cu ţara întrégă, nu încetaţĭ de a vĕ interesa de totŭ ce se atinge de familia Nóstră.

Cuvîntarea Domnuluĭ către Primarulŭ Capitaleĭ cu aceiaşĭ ocasiune:

Domnilorŭ,

Vĕ mulţumescŭ din adânculŭ inimeĭ pentru felicitările ce-Mĭ adresaţĭ cu ocasia sosireĭ frateluĭ Meŭ şi pentru căsătoria suroreĭ mele. Cunoscŭ îndestulŭ oraşulŭ Bucurescĭ, în cât să Mĕ maĭ potŭ îndoì de simţemintele ce are pentru Mine. Fiţĭ încredinţaţĭ, Domnilorŭ, că fratele Meŭ nu va părăsì ţara nóstră cu gândulŭ de a nu se maĭ înturna şi cu atâtŭ va venì aicĭ desŭ cu cât că a primitŭ deja îndestule probe învederate de devotamentulŭ ce aveţĭ pentru familia nóstră.

6 Fevruarie 18. — *Scrisórea Domnuluĭ către generalulŭ Nicolae Mavros, Preşedintele Comisiuneĭ de binefacere:*

Domnule Generalŭ,

Din raportulŭ cu No. 25.107, ce Ni s'a presentatŭ de Ministrulŭ Nostru Secretarŭ de Statŭ la Departamentulŭ de Interne şi Preşedinte Consiliuluĭ de Ministri, cu mulţumire am constatatŭ zelulŭ şi activitatea cu care comitetulŭ centralŭ de binefaceri, a lucratŭ în ajutorulŭ locuitorilorŭ lipsiţĭ de hrană.

O ţéră ce posedă în sînulŭ sĕŭ bărbaţĭ şi femeĭ

st. v. st. n.

6 Fevruarie 18. — cu simțeminte ca acele ce distingŭ pe membriĭ numituluĭ comitetŭ și carĭ, prin a lorŭ caritate și stăruință, aŭ adusŭ considerabile ajutorurĭ și consolație nenorocitelorŭ familiĭ espuse fómeteĭ, are dreptulŭ de a crede cu nestrămutare în realisarea dorințelorŭ și aspirațiunilorŭ sale celorŭ maĭ marĭ.

Binecuvîntările familielorŭ, carĭ prin caritabiluluŭ concursŭ alŭ comitetuluĭ, aŭ scăpatŭ de grozavulŭ flagelŭ ce le bântuia, și recunoscința publică constitue recompensa nobileĭ sale lucrărĭ. Pe lângă acestea însă, Eŭ am de mare plăcere a vĕ însărcina, Domnule Generalŭ, ca președinte alŭ aceluĭ comitetŭ, să comunicațĭ în parte fie-căruĭ membru și Dómnelorŭ patronese, Domnésca Nóstră mulțumire.

CAROLŬ

Ministru Secretarŭ de Statŭ la departamentulŭ de interne, *Ion Ghica.*

7 Fevruarie 19 — *Cuvîntarea Domnuluĭ către membriĭ Comisiuneĭ de binefacere:*

Domnilorŭ,

In ultima Mea călĕtorie am pututŭ judeca prin Mine însu-Mĭ de starea districtelorŭ bântuite de lipsă. Vĕdêndŭ marea urgență ce se simte de a se da ajutorŭ nenorociților carĭ suferŭ de fóme, am împărțitŭ óre-carĭ ajutóre pentru ca să se întîmpine primele trebuințe. Camera însă a înțelesŭ că era

VERIFICAT 2017

VERIFICAT 2007

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

CAROL I

VERIFICAT